

(669)

Tirsdag den 10. april 2007 (D)

5345

73. møde

Tirsdag den 10. april 2007 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetimen).

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for følgende folketingsmedlemmer:

Karen Hækkerup (S),
Kuupik Kleist (IA) og
Morten Messerschmidt (DF).

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatte-
loven, aktieavancebeskatningsloven, fusionsskat-
teloven og andre skattelove. (Skattefri omstruk-
turering af selskaber og justering af sambeskat-
ningsreglerne m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 13/12 2006. Første behandling 26/1
2007. Betænkning 21/3 2007).

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af skatteforvaltnings-
loven og forskellige andre love. (Landsskatteret-
tens og Skatteministeriets kompetence i visse sa-
ger m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 31/1 2007. Første behandling 22/2
2007. Betænkning 21/3 2007).

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om opkræv-
ning og inddrivelse af visse fordringer og for-
skellige andre love. (Automatisk modregning
m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 31/1 2007. Første behandling 22/2
2007. Betænkning 21/3 2007).

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af pensionsbeskat-
ningsloven, lov om en arbejdsmarkedsfond og
kildeskatteloven. (Forhøjelse af aldersgrænser
og tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelses-
bidrag).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 7/2 2007. Første behandling 23/2 2007.
Betænkning 21/3 2007).

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af dødsboskatte-
loven. (Ændrede beskatningsregler for uskiftet
bo m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 7/2 2007. Første behandling 23/2 2007.
Betænkning 21/3 2007).

9) Forhandling om redegørelse nr. R 6:

Ministeren for ligestillings redegørelse 2006 af
28/2 2007 samt perspektiv- og handlingsplan
2007.

Af ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen).

(Redegørelsen anmeldt 28/2 2007. Redegørelsen
givet 28/2 2007. Meddelelse om forhandling
28/2 2007).

10) Første behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel
virksomhed og forskellige andre love. (Gennem-
førelse af direktivet om genforsikringsvirksom-
hed, opgørelse af individuelle solvensbehov, af-
taler om bonus og udbetaling af et målselskabs
midler i forbindelse med overtagelsestilbud, ret-
ningslinjer for incitamentsafklønning, oprettelse
af Penge- og Pensionspanelet, præcisering af Fi-
nanstilsynets tilsynsmæssige uafhængighed
m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt
Bendtsen).

(Fremsat 14/3 2007).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel
virksomhed og forskellige andre love. (Særligt
dækkede obligationer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt
Bendtsen).

(Fremsat 28/3 2007).

5346

Tirsdag den 10. april 2007 (D)

12) Første behandling af lovforslag nr. L 177:
 Forslag til lov om ændring af byggeloven, lov om almene boliger m.v. og lov om bygnings- og boligregistrering. (Byggeskadeforsikring m.v.). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
 (Fremsat 14/3 2007).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Fra medlem af Folketinget Anne Baastrup, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 5. april 2007 atter kan give møde i Tinget.

Sanne Schrolls hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophørte fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af Folketinget Karen Hækkerup og Kuupik Kleist har meddelt mig, at de ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk. 4, fra og med den 10. april 2007 og om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget Morten Messerschmidt har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk. 3, litra a, fra og med den 16. april 2007 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlemmer af Folketinget Bjarne Laustsen (S) og Lissa Mathiasen (S) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give kommunerne mulighed for at gennemføre en aktiv boligpolitik, der kan sikre boliger til grupper med lav- og mellemindkomster.
 (Beslutningsforslag nr. B 148).

Medlemmer af Folketinget Lissa Mathiasen (S), Simon Emil Ammitzbøll (RV), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Line Barfod (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrkelse af børns retsstilling.
 (Beslutningsforslag nr. B 149).

Medlemmer af Folketinget Karen J. Klint (S), Bente Dahl (RV), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af neutrale begravelsespladser.
 (Beslutningsforslag nr. B 150).

Medlemmer af Folketinget Mette Gjerskov (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod markedsføring af usunde føde- og drikkevarer til børn under 16 år.
 (Beslutningsforslag nr. B 151).

Medlemmer af Folketinget Naser Khader (RV) og Mogens Lykketoft (S) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilken indsats gør den danske regering – bl.a. gennem EU – for at overvinde fastlåsnings af den israelsk-palæstinensiske konflikt og sikre oprettelsen af en levedygtig palæstinensisk stat, der anerkender og anerkendes af Israel?«
 (Forespørgsel nr. F 38).

Medlemmer af Folketinget Morten Helveg Petersen (RV) og Naser Khader (RV) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad er regeringens holdning til spørgsmålet om et officielt moratorium i brugen af enhver form for klyngebomber?«
 (Forespørgsel nr. F 39).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget beskæftigelsesministeren og justitsministeren.

Til beskæftigelsesministeren er anmeldt følgende spørgere:

Jørgen Arbo-Bæhr (EL)
Morten Østergaard (RV)
Dorrit Knudsen (S)
Thomas Adelskov (S)

Til justitsministeren er anmeldt følgende spørgere:

Per Clausen (EL)
Jørgen Arbo-Bæhr (EL)
Bent Bøgsted (DF)
Kim Christiansen (DF)
Morten Bødskov (S)
Mogens Jensen (S).

Er der flere, der ønsker at være spørgere? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, tager vi fat på spørgetimen i den rækkefølge, som jeg her har annonceret.

Først er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr for et spørgsmål til beskæftigelsesministeren.

Spm. nr. US 107

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

I forbindelse med at vi støder på en række tilfælde med underbetaling af østeuropæisk arbejdskraft på danske arbejdspladser, hvor det senest er kommet frem, at en arbejdsgiver har kunnet ansætte en række polske håndværkere på baggrund af en forhåndsgodkendelse, som er baseret på, at vedkommende har en overenskomst med Kristelig Fagforening, vil jeg godt høre beskæftigelsesministeren, om det er en del af den aftale, der er, at man rent faktisk kan forhåndsgodkende arbejdsgivere til, at de frit kan ansætte og få opholds- og arbejdstilladelse til arbejdskraft fra Østeuropa på baggrund af, at man har en sådan aftale med Kristelig Fagforening.

Kl. 13.05

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er rigtigt, at der som led i den løbende justering af østaf-talen er truffet aftale partierne imel-

lem om, at man kan blive forhåndsgodkendt til at ansætte østeuropæisk arbejdskraft, under forudsætning af at man har en kollektiv overenskomst. Den kollektive overenskomst skal jo sikre, at det er på danske vilkår, der arbejdes i virksomhederne, og jeg vil gerne pointere, at lovgivningen ikke sonderer imellem, om det er en kollektiv overenskomst mellem en kristelig fagforening og arbejdsgiverforening eller en DA-LO-overenskomst.

Det, der er det afgørende, er, at man lever op til overenskomstens bestemmelser, og i tilfælde af strid om det er det jo undergivet fagretlig behandling.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu er det jo sådan, at lige præcis en sådan overenskomst med en kristelig fagforening forhindrer, at de almindelige fagforeninger, dem, der til daglig har det opsøgende arbejde på arbejdspladserne, er i stand til at kontrollere, at overenskomsten også bliver overholdt. I det her tilfælde har det vist sig, at de 27 håndværkere arbejder til en timeløn på 50 kr. og i øvrigt bliver snydt for et antal timer.

Jeg skal bare høre, om det er fuldstændig ligegyldigt for beskæftigelsesministeren, hvad det er for en slags overenskomst, vi har med at gøre, hvad det er for nogle fagforeninger, og om de fagforeninger er i stand til at sørge for, at overenskomsten også bliver overholdt.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Mig bekendt er den pågældende sag nu indbragt til fagretlig behandling og behandles i Arbejdsretten, og det er vel sådan set det, vi ønsker.

Jeg mener ikke, at vi i lovgivningen kan sondre imellem, om en fagforening er kristelig eller ikkekristelig. Det er ikke lovgivningens opgave at sondre imellem det. Det, der er afgørende, er, at der er tale om en kollektiv overenskomst, og at de kollektive overenskomster svarer til de normale løn- og ansættelsesvilkår, der gælder i det danske samfund, og hvis der finder underbetaling sted, skal det undergives en fagretlig behandling.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da den oprindelige østaf-tale blev forhandlet, blev der lagt stor vægt på, at vi snakkede om landsdækkende overenskomster eller arbejdsforhold, der mindede om disse overenskomster.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge beskæftigelsesministeren, om det nu fuldstændig er droppet, så man nu kan lave en hvilken som helst forening, der kan indgå det, der kaldes en overenskomst, uden at der er tale om en landsdækkende overenskomst, og uden at der er tale om, at fagforeningerne er i stand til og vil sørge for, at overenskomsten bliver overholdt.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Uden at jeg skal gøre mig til ekspert på det her område, tror jeg faktisk, at den kristelige overenskomst er en landsdækkende overenskomst.

Formanden:

Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr for et sidste spørgsmål.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Problemet er jo, som jeg også tror beskæftigelsesministeren ved, at det ikke bare er et spørgsmål om, at man laver en aftale, hvor f.eks. en bygningshåndværker bliver aflønnet på mindstelønnen, som p.t. på det her område er lige godt og vel 100 kr. i timen, men et spørgsmål om, at man skal aflønnes efter de almindelige vilkår på det her område.

Til sidst vil jeg bare spørge beskæftigelsesministeren, om beskæftigelsesministeren virkelig mener, at det afgørende er, om man har indgået en aftale, eller om det afgørende er, at de mennesker, der arbejder, kommer til at arbejde på de vilkår, som svarer til dem, som en dansk bygningshåndværker har. Mener beskæftigelsesministeren, at det er i orden, hvis man laver en aftale, der indebærer 50 kr. i timen, eller mener beskæftigelsesministeren, at det vigtige er, at der ikke bliver en fuldstændig ublu konkurrence på løn på det her område?

Kl. 13.10

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I den konkrete sag, som jeg jo kun kender fra fjernsynet, og hvor hr. Jørgen Arbo-Bæhr var ude at besøge den pågældende arbejdsplads, er det ikke i overensstemmelse med overenskomstens lønbestemmelser at give 50 kr. i timen. Så det er jo netop det, der er det fagretlige spørgsmål.

Men jeg vil godt lige sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at hele formålet med østaftalen jo var at sikre, at arbejde i Danmark finder sted på dan-

ske vilkår. Og der synes jeg generelt, at vores østaf tale har fungeret meget fornuftigt.

Så er der jo som i alle livets forhold brodne kar rundtomkring, og dem må vi selvfølgelig komme efter. Hvis det er inden for de kollektive overenskomsters område, er det overenskomsterne, der skal påse, at den overholdes, og hvis de ikke er på kollektiv overenskomst og har opgivet f.eks. forkerte lønoplysninger i forbindelse med ansøgningen om arbejds- og opholdstilladelse, er det jo en politisag, og så skal politiet komme efter dem.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 108

Morten Østergaard (RV):

I påskeugen, nærmere betegnet den 3. april, roder beskæftigelsesministeren sig påny ud i en polemik med en af de økonomiske vismænd, professor Michael Rosholm, som i en kronik udlægger den starthjælpsanalyse, som er lavet, og som ligger til grund for, at Det Økonomiske Råd jo dumpede regeringens egne analyser af starthjælpen, som værende alt for utilstrækkelig til at belyse det.

Det overrasker mig egentlig ikke, at beskæftigelsesministeren stædigt holder fast i, at det, regeringen selv har lagt frem, naturligvis er rigtigt, selv om forskerne siger noget andet. Det, der undrer mig, er, at ministeren siger, at der ikke er kommet noget nyt frem i det forskningsprojekt, som ligger til grund for Michael Rosholms konklusioner. For det må jo så betyde, at beskæftigelsesministeren er fuldstændig klar over, at f.eks. beskæftigelseseffekten af starthjælpen er tæt på nul i de første 2 år, efter man er kommet til landet.

Jeg vil bare bede ministeren om at bekræfte, at starthjælpen ingen betydning har for beskæftigelsen i de første 2 år, efter at en flygtning eller en anden er kommet til landet.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu vil jeg gerne sige, at vi jo taler politik her i Folketingssalen, og jeg skal ikke stå og være opponent til videnskabelige redegørelser lavet af kloge mennesker.

For regeringen er det helt afgørende, at når man kommer her til landet, skal de sociale ydelser, man kan få, være af en sådan karakter, at det

kan betale sig at gå i arbejde. Det er ligesom ledestjernen. Så er vi jo godt klar over, at der er andre barrierer, der skal overvindes, for at mennesker kan komme i arbejde. Men en af de første – og den største barriere – er vel, hvis det ikke kan betale sig at arbejde.

Professor Rosholms succeskriterium adskiller sig en lille smule fra mit, fordi mit succeskriterium er, at folk kommer ud af afhængighed af offentlige ydelser. Der fastholder Rosholm, at han kun betragter det som en succes, hvis folk kommer i arbejde. Jeg synes, det f.eks. er lige så godt, hvis de kommer i uddannelse.

Morten Østergaard (RV):

Reelt er der så måske en politisk uenighed, for i Det Radikale Venstre synes vi jo også, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det er derfor, vi foreslår en skattereform. Men det, vi ikke synes er så heldigt, er, hvis de systemer, man indretter, fører til, at folk ikke kommer i arbejde, men kommer ud af arbejdsstyrken.

Det er måske der, hvor det også kan overraske, at ministeren ikke kan finde noget nyt i det forskningsprojekt, der er lavet, fordi det jo viser, at starthjælpen sådan set ikke betyder, folk kommer i arbejde, men at i særlig grad kvinder og lavtuddannede helt forlader arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Er det i tråd med regeringens og beskæftigelsesministerens politik, at man skal indrette de sociale systemer på en sådan måde, at folk ikke kommer i beskæftigelse, men træder helt ud af arbejdsmarkedet? For det lægger jo en bombe under hele velfærdssamfundet, hvis det er regeringens holdning?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil godt sige, at der er lavet en fejl i den kronik, professor Rosholm har skrevet her i påsken. For vi regner det ikke i Beskæftigelsesministeriet som en succes, hvis folk overgår til en anden varig offentlig ydelse, f.eks. førtidspension. Det, som vi rejser og regner med som et succeskriterium, er, at folk bliver selvforsørgende, eller at de kommer i en ordinær uddannelse på SU. Det er vores succeskriterier.

Morten Østergaard (RV):

Ja, og det er jo noget udenomssnak. For her handler det om, at hvis det her samfund skal hænge sammen, skal beskæftigelsesministeren i almindelighed prøve at se, om han kan få flest

mulige mennesker til at være i beskæftigelse, sådan at de arbejder, stiller deres hænder til rådighed og producerer.

Kl. 13.15

Det, som det her forskningsprojekt viser, er, at starthjælpen meget målrettet har den effekt særlig i forhold til kvinder, at de ikke bare kommer på anden offentlig forsørgelse; nej, de træder helt ud af arbejdsmarkedet og stiller ikke længere deres arbejdskraft til rådighed. Og det er det, jeg spørger om: om man som ansvarlig beskæftigelsesminister i Danmark kan acceptere, at de sociale systemer betyder, at folk helt holder op med at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet. For det er jo faktisk det, starthjælpen betyder, især for kvinder.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg mener, det er menneskers frie valg, om de vil arbejde eller ikke vil arbejde. Det, vi kan se på, når folk modtager offentlige ydelser, er, om det så kan betale sig at forlade de ydelser og gå i arbejde, eller det ikke kan betale sig. Og det er det problem, vi har taget fat i omkring starthjælpen.

Jeg mener, at den virker. Jeg kan godt se, at professor Rosholm har betragtninger om, at det fastholder et patriarkalsk familiemønster osv., men for mig er det jo afgørende, at folk bliver selvforsørgende, eller at de kommer i uddannelse, og det mener jeg er det helt overordnede og det vigtige ved de regler, vi har lavet.

Formanden:

Så er det hr. Morten Østergaard for et sidste spørgsmål.

Morten Østergaard (RV):

Jeg er nødt til at sige, at jeg ikke håber, at beskæftigelsesministeren får succes med sin politik, for hvis det var politikken, ville det jo betyde, at hvis bare folk var selvforsørgende, var det fint med beskæftigelsesministeren, at de gik hjemme. Det ville jo gøre det vanskeligt at finde pædagoger og gøre alt mulig andet, hvis det var holdningen, at hvis bare man kunne forsørge sig selv, skulle vi ikke forsøge at fremme, at mænd og kvinder arbejder i samfundet, tager del i det og er beskæftiget. Det ville give nogle enorme vanskeligheder.

Men jeg vil gerne spørge beskæftigelsesministeren: Når nu man er i gang med at indføre permanent starthjælp – altså ikke bare starthjælp i de første 7 år, men nu fremover for evigt – vil

5350

Tirsdag den 10. april 2007 (Spm)

det så ikke netop ramme de flygtninge, som analysen også viser er dem, der har vanskeligst ved at komme i arbejde, og som Det Økonomiske Råd konkret anbefaler at man ikke giver start-hjælp, men derimod almindelige kontanthjælps-ydelser, fordi de ikke har forudsætningerne for at reagere på økonomien? Når nu 20 pct. af de flygtninge efter 7 år ikke har fået et arbejde, hvad er det så, der gør, at beskæftigelsesministeren tror, at hvis man i stedet for at satse på nogle af de andre instrumenter bare sætter dem på livslang starthjælp, så kommer de lige pludselig i arbejde?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg synes, at nogle af de beregninger, som Det Økonomiske Råd beskæftigede sig med, sidste gang de kom med en rapport netop om det her område, var meget uhensigtsmæssige, fordi de der stillede forslag om, at man i en periode skulle gå op på en ydelse og så senere gå ned på en ydelse. Det synes jeg er en forkert måde at tilrettelægge forløbene på. Det må være sådan, at når man kommer videre i forløbet, overgår man til løn.

Men vi kan sådan set skære det ned til at sige, at vi synes, at starthjælpen er en rigtig god ting. Vi synes, den tjener vores formål. Vi følger naturligvis med i forskningen på det her område, men det ændrer ikke, hvad vores politik går ud på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 109

Dorrit Knudsen (S):

Jeg vil godt have lov til at spørge ministeren om, hvad han har tænkt sig at gøre for Bornholm. De nye kriterier gør, at bornholmske virksomheder ikke kan få voksenlærlinge. Det problem havde man jo ikke tidligere, så det er strukturreformen, der ligger til grund for det, og det kan formentlig ikke have sin rigtighed, at bornholmske virksomheder ikke kan få voksenlærlinge, fordi de er kommet ind under hovedstadsregionen.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nej, det har vist sig, at der er nogle uhensigtsmæssigheder. Vi aftalte jo i velfærdsforliget, at vi skulle have nogle flere voksenlærlinge, i er-

kendelse af at det er en rigtig god ordning. Så har vi set, nu da de 14 amter er forsvundet – og specielt her i den sjællandske region – at den måde, man har opgjort det på tidligere, har medført, at man ikke får glæde af det, og at der slet ikke kommer en forøgelse af antallet af voksenlærlinge.

Det er vi ved at se på i øjeblikket, og jeg håber snart at kunne præsentere forligskredsen for et forslag, der afbøder den virkning. For det var ikke meningen, at der ikke skulle kunne komme voksenlærlinge.

Dorrit Knudsen (S):

Vil den ordning eller det, ministeren så er på vej med, så medføre, at bornholmerne kommer tilbage til de samme tilstande som tidligere?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg ved ikke, om vi laver en opdeling, der gør, at Bornholm så ligesom bliver et amt. Jeg tror ikke, at vi kan gøre det på den måde. Men vi vil i hvert fald sikre, at Bornholm kan få de voksenlærlinge, som er tiltænkt med ordningen, så vi får en stigning i antallet af voksenlærlinge.

Kl. 13.20

Jeg håber ikke, jeg bliver bedt om at forklare teknikken i, hvordan det foregår, men vi kommer snart med et udspil.

Dorrit Knudsen (S):

Kunne man forestille sig, at Bornholm blev friholdt for det problem, altså at Bornholm simpelt hen blev undtaget fra den afgrænsning, der ligger?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan desværre ikke sige noget om teknikken. Jeg kan kun henholde mig til, hvad der var intentionerne i vores velfærdsaftale fra sidste år, nemlig at der kom flere voksenlærlinge, og det gælder selvfølgelig også på Bornholm.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 110

Thomas Adelskov (S):

Jeg blev lidt overrasket den 2. april, da jeg via pressen kunne erfare, at beskæftigelsesministeren var løbet fra et løfte, han tidligere havde gi-

vet, nemlig et løfte, der handlede om at sikre lønmodtagerne imod, at de blev stavnsbundet på virksomhederne i form af, at der blev lavet jobaftaler, jobklausuler, imellem virksomhederne, som betød, at lønmodtagerne ikke kunne få ansættelse i konkurrerende virksomheder.

Nu kan jeg så forstå, at beskæftigelsesministeren vil forbyde hemmelige aftaler. I praksis betyder det vel, at virksomhederne fortsat vil kunne indgå aftaler om ikke at ansætte hinandens medarbejdere og dermed stavnsbinde den enkelte medarbejder. Det eneste nye i det er, at virksomheden skal sørge for at orientere den enkelte medarbejder om, at han eller hun er stavnsbundet, og det kan f.eks. ske via en e-mail eller en sms.

Men det løser jo ikke det grundlæggende problem, at man faktisk ødelægger mobiliteten på arbejdsmarkedet med de her jobaftaler mellem virksomhederne.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der har været et tværministerielt embedsmandsudvalg, som har forsøgt at kortlægge omfanget af hemmelige klausuler, som de hedder, altså aftaler mellem to virksomheder om ikke at ansætte hinandens medarbejdere.

De aftaler har man prøvet at få frem i lyset. Der er spurgt 40 organisationer, og der er kommet svar tilbage om, at der findes sådanne aftaler. Der findes aftaler, hvor virksomheder aftaler ikke at tage hinandens medarbejdere.

Jeg har så besluttet at fremsætte et lovforslag, der gør op med hemmelighedskræmmeriet på dette område, så vi sætter en effektiv stopper for, at arbejdsgivere uden de ansattes viden kan indgå aftaler, der begrænser medarbejdernes muligheder for at skifte job.

Jeg vil gerne sige, at jeg blev meget vred eller chokeret, da jeg hørte om de her sager, for selvfølgelig kan en arbejdsgiver ikke hemmeligt lave en aftale med en anden arbejdsgiver om, at en ansat ikke må søge et bestemt job.

Med lovforslaget gør vi op med dette. Vi vil det her hemmelighedskræmmeri til livs.

Thomas Adelskov (S):

Er ministeren ikke enig i, at det stadig væk fastholder det grundlæggende problem, nemlig at medarbejderen ikke kan søge et andet job? Der kan være tale om håndværksmestre i et geografisk område, som aftaler med hinanden ikke at

ansætte medarbejdere, der kommer fra hinandens virksomheder. I praksis vil det jo stavnsbinde den enkelte håndværker, den enkelte medarbejder, til den konkrete virksomhed.

Hvis beskæftigelsesministeren virkelig skulle gøre op med det her, skulle han forbyde, at de aftaler blev lavet hen over hovedet på medarbejderen, og dermed sikre, at medarbejderen faktisk fik mulighed for at sige nej tak og sige fra over for at være bundet af den slags klausuler og aftaler.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det lovforslag, vi fremsætter, er udformet sådan, at hemmelige aftaler ikke kan binde lønmodtagerne. Det har ingen retsvirkning over for lønmodtageren.

Nu får vi de her aftaler frem i lyset, og arbejdsgiverne skal informere om dem. Virksomhederne kan så gøre op med sig selv, om de gerne vil have, at medarbejderne forlader de her virksomheder, fordi de ikke vil arbejde under de vilkår. Men det giver den ansatte den sikkerhed ikke at skulle finde sig i at arbejde under sådanne klausuler.

Thomas Adelskov (S):

Beskæftigelsesministeren siger, at de hemmelige aftaler ikke vil være bindende over for den enkelte medarbejder. Det er fair nok.

Kl. 13.25

Men problemet er, at to virksomheder kan indgå en aftale om ikke at ansætte hinandens medarbejdere, eller 10 virksomheder eller 20 virksomheder kan indgå sådanne aftaler og meddele medarbejderne, at de er omfattet af den slags aftaler. Det gør det jo ikke frivilligt, det giver jo ikke medarbejderen mulighed for at sige fra over for, at virksomheden pålægger en den slags ansættelsesklausuler.

Det begrænser mobiliteten på arbejdsmarkedet, når medarbejderen ikke har mulighed for at søge et andet sted hen. Det begrænser også virksomhedernes mulighed for at søge kvalificerede medarbejdere, og jeg troede sådan set, at ministeren ligesom jeg var glad for et dansk arbejdsmarked med høj mobilitet, hvor det er nemt at hyre og fyre, og hvor det også er nemt at skifte arbejdsplads. Det her begrænser netop den del af mobiliteten på det danske arbejdsmarked, som vi ellers alle mulige andre steder praler så meget af.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det har været meget svært at få omfanget af det her frem under den høringsfase, vi har haft. Det er klart, at når vi nu gør op med hemmelighedskræmmeriet, så kommer aftalerne frem i lyset, fordi arbejdsgiverne ikke kan påberåbe sig dem. Det skal drøftes, og man skal fremlægge indholdet i aftalerne for lønmodtagerne, og det giver lønmodtagerne den styrke, at de så kan agere på baggrund af det og stille krav om, at der er særskilt betaling, eller hvad det nu måtte være.

Vi gør nu op med hemmelighedskræmmeriet på arbejdsmarkedet, men jeg vil gerne sige, at skulle det vise sig, at det myldrer frem med en masse mærkelige aftaler, som vi ikke kender til i dag, så må vi tage bestik af situationen og eventuelt regulere forholdene.

Foreløbig må vi sige, at vi har konstateret, at der findes sådanne aftaler. Det er meget svært at finde ud af omfanget af det her. Jeg kan se i udvalgets rapport, at ingeniørerne har spurgt rundtomkring og skønner, at på nogle områder er 3 pct. måske omfattet af de her aftaler.

Lad os dog nu tage det første skridt og forbyde det her hemmelighedskræmmeri. Lad os se, hvad aftalerne indbefatter, og lad os så tage bestik af situationen.

Formanden:

Så er det hr. Thomas Adelskov for et sidste spørgsmål.

Thomas Adelskov (S):

Jeg synes, at det her dels handler om lønmodtagerens mulighed for at kunne indgå den slags aftaler, dels om de bliver indgået hen over hovedet på vedkommende. Der er jo ingen frivillighed i det for den enkelte lønmodtager.

Derfor vil jeg gerne tilbyde beskæftigelsesministeren i stedet for at skulle igennem to omgange i Folketingssalen for at lovgive om det her, at vi med det samme sørger for at forbyde, at der indgås den slags aftaler, uden at de er forhandlet med medarbejderen, og uden at medarbejderen, hvis der i givet fald skal være sådan en aftale, kompenseres for det.

Det er jo helt afgørende for det danske arbejdsmarked, også i de kommende år med arbejdskraftmangel, at der faktisk er mobilitet, at virksomhederne har mulighed for at hyre de medarbejdere, de har brug for. Det er også afgørende for medarbejderne, at de rent faktisk kan søge hen i konkurrerende virksomheder, hvis de

er utilfredse med de arbejdsforhold, de lever under.

Beskæftigelsesministerens forslag vil kun betyde én ting, nemlig at hemmelighedskræmmeriet bliver forbudt, men at alle alligevel kan stavnsbindes, og det er ikke særlig hensigtsmæssigt.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er uenig i den udlægning, som hr. Thomas Adelskov giver. Det krænkende er, hvis to arbejdsgivere indbyrdes kan aftale restriktioner for deres ansatte. Når det nu kommer frem i lyset, kan de ansatte tage bestik af situationen.

Jeg vil gerne sige til hr. Thomas Adelskov, at det er inden for nogle ganske bestemte brancher, vi har set det her, f.eks. med edb-medarbejdere og ingeniører, og det er normalt rimelig stærke grupper på arbejdsmarkedet, så helt hjælpeløse bliver de nok ikke efterladt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Der ikke flere spillere til beskæftigelsesministeren, så jeg vil sige tak til beskæftigelsesministeren.

Så er det justitsministeren, der holder for.

Spm. nr. US 111

Per Clausen (EL):

Nu har der været mange sager med dyretransporter i den sidste tid, og det forhandler vi for tiden om at få nogle løsninger på.

Der er en enkelt ting, som jeg godt vil spørge ministeren om i denne anledning. Det vedrører det sidste eksempel, vi havde med en transport af smågrise, som strandede i Litauen på vej til Rusland. Det, jeg gerne vil stille spørgsmål om til ministeren, er, hvorfor man ikke fra Danmarks side har benyttet sig af den mulighed, man har i transportforordningens artikel 26, stk. 6, hvor der står, at man har mulighed for at forhindre transportører i at transportere dyr fra Danmark, hvis de gentagne gange har overtrådt bestemmelserne, og det har firmaet Ottesen jo mildt sagt gjort.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at det er med visse forbehold, at jeg kan besvare hr. Per Clausens spørgsmål, fordi

jeg ikke kender detaljerne i den konkrete sag, som bl.a. Danmarks Radio har afdækket. Derfor er det med nogle forbehold, at jeg svarer. Da sagen jo ikke har været behandlet af domstolene eller andre myndigheder på nuværende tidspunkt, er det ikke for mig på nuværende tidspunkt muligt helt konkret at komme med et klart svar på, hvilke sanktioner der skal være i den kommende sag.

Kl. 13.30

Det, jeg vil sige til hr. Per Clausen, er, at transportforordningen trådte i kraft den 5. januar i år, så det er først efter det tidspunkt, at transportforordningens regler har kunnet benyttes. Jeg er ikke bekendt med, om den pågældende vognmand har fået mange domme *efter* det tidspunkt og op til det her tidspunkt, men hr. Per Clausen er meget velkommen til at stille et skriftligt spørgsmål til mig. Så kan vi jo undersøge det.

Der er mange af transportforordningens regler, der netop er trådt i kraft, og som vi lige nu diskuterer, også i forbindelse med klippekortordningen for dyretransporters indførelse. Men jeg ser gerne på den konkrete sag, hvis hr. Per Clausen stiller et skriftligt spørgsmål. Jeg kan bare ikke svare på det på stående fod.

Per Clausen (EL):

Det kan jeg måske godt forstå, men sagen er jo, at vi ved, at den pågældende transportør har fået frataget sin autorisation og sin bevilling i Danmark. Han har så fået en i Polen. Så er det sådan, at reglerne siger, at selv om man har en autorisation i et andet EU-land, kan man godt i Danmark gribe ind og fratage vedkommende muligheden for at transportere dyr fra Danmark midlertidigt – jeg går ud fra, at det er midlertidigt, sådan at det er indtil, man kan få bragt sagerne i orden i forhold til EU-systemet. Det er bare den ene mulighed, jeg ikke kan forstå man ikke benytter sig af, når man bliver stillet over for et konkret firma, som er frataget autorisationen i Danmark, og som så møder op med en autorisation fra et andet land.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg forstår godt, hvad det er, hr. Per Clausen påpeger. Og jeg vil da i hvert fald sige, at jeg synes, det er godt, at vi med transportforordningen har den mulighed som en ekstra skrue at skrue på over for det antal transportører, som desværre ikke overholder reglerne, og som tjener penge på i den grad at udsætte dyr for dyremishandling.

Men jeg kan simpelt hen ikke svare på det konkrete spørgsmål, og det har jo noget at gøre med, at jeg i hvert fald ikke her kan redegøre for, om transportforordningens ikrafttrædelsesdato, altså den 5. januar, også er skillelinje for, hvornår man, om man så må sige, begyndte at tælle overtrædelser, eller om tidligere overtrædelser også kan tælle med og danne grundlag for en midlertidig frakendelse af retten til at transportere dyr.

Det undersøger jeg gerne, ligesom jeg som svar på hr. Per Clausens spørgsmål også meget gerne vil tage kontakt til Fødevarestyrelsen, så vi får en sikkerhed for, at de nye regler, som transportforordningen åbner op for, også bliver benyttet i de fremtidige sager, der måtte komme, og hvor det måtte være relevant at undersøge reglen. Men jeg kan simpelt hen ikke redegøre for, om der inden for de her 3 måneder er tilstrækkeligt med antal sager, til at den her regel kunne have fundet anvendelse.

Per Clausen (EL):

Jeg skal nok spørge videre skriftligt, sådan at ministeren får mulighed for at give uddybende svar på det her. Men jeg vil bare afslutningsvis spørge ministeren – hvis ministeren ellers svarer nogenlunde tilfredsstillende, om jeg så må sige, på det sidste spørgsmål her – om hun er indstillet på at undersøge, både hvordan man har håndteret den konkrete sag med hensyn til kontakt med de polske myndigheder, da man blev opmærksom på, at vedkommende havde fået en autorisation i Polen, og også om man har udnyttet de muligheder, der eksisterer for at bruge stk. 6 i forordningen. Altså, indgår det i undersøgelsen?

For hvis det gør det og det også indgår med henblik på, at vi skal sikre, at de muligheder, der eksisterer, i hvert fald bliver udnyttet maksimalt i fremtiden, så vil jeg sige, at jeg i hvert fald i første omgang er tilfreds og så vil afvente de svar, der må komme på skriftlige spørgsmål herudover.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg er meget glad for at kunne sige til hr. Per Clausen, at jeg kan svare bekræftende på alle de spørgsmål, hr. Per Clausen har stillet. Jeg er meget enig med hr. Per Clausen i, at vi må benytte alle de redskaber, som vi har til rådighed, til at få sat en stopper for alle de her dyretransporter, der ikke overholder de mest banale og basale krav til dyrevelfærd. Og jeg er da glad for, at Enhedslisten så også er indstillet på, at vi bruger de

instrumenter, som EU stiller til rådighed, i den her sag.

Jeg vil meget gerne besvare samtlige spørgsmål, hr. Per Clausen her har stillet om sagen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 112

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Et af de afgørende problemer i forbindelse med overholdelse af østaftalen og dermed underbetaling af østeuropæisk arbejdskraft er jo, at politiets indsats mange steder bliver betragtet som utilfredsstillende – faktisk så utilfredsstillende, at f.eks. Byggefagenes Samvirke i København har droppet samarbejdet med politiet.

Kl. 13.35

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge justitsministeren, hvad der bliver gjort for, at politiet gør en større indsats og bliver klædt bedre på til at gøre en indsats mod underbetaling af østeuropæisk arbejdskraft.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at det faktisk bedrøver mig, hvis der er organisationer, som ikke mener, at politiet gør en tilstrækkelig god indsats. Sådan som jeg er orienteret, er der faktisk et utrolig godt og konstruktivt samarbejde mellem flere forskellige organisationer og politiet om bekæmpelse af illegal arbejdskraft flere forskellige steder i landet.

Men jeg erkender – og deri ligger der måske også en form for opmuntring til hr. Jørgen Arbo-Bæhr – at det i det gamle system med 54 politikredse måske ikke altid var nemt at løfte sagerne med den hurtighed og den effektivitet, som man kunne ønske sig, alle steder i landet.

Derfor er de partier, som er med i den nye flerårsaftale om politiet – Enhedslisten hører desværre som det eneste parti ikke med i den kreds – faktisk blevet enige om, at kampen mod illegal arbejdskraft skal forstærkes, og derfor bliver der i samtlige af de nye store politikredse etableret særlige team, der alene skal behandle den her problemstilling og gå målrettet til værks for at sørge for, at man får sat en stopper for det.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu kan man jo altid drømme om steg i himlen, men jeg kunne godt – hvis det nu er, at alting tegner så lyst og lykkeligt – tænke mig at høre

justitsministeren med hensyn til bare et enkelt eksempel vedrørende en fagforening: 3F Industri og Service København indgiver en anmeldelse til politiet om illegal arbejdskraft. Den anmeldelse bliver indgivet den 4. december 2006. Til dato har den fagforening ikke hørt et eneste ord fra politiet. Er det tilfredsstillende?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg kan jo ikke stå hernede i Folketingssalen og sagsbehandle enkeltssager, der ligger ude i de enkelte politikredse. Det, som de af Folketingets partier, der er med i den nye store flerårsaftale, er enige om, er, at vi meget gerne vil have, at indsatsen bliver opprioriteret, herunder også at man bruger de ressourcer bedre, der allerede i dag faktisk har ret god viden på området ude i de enkelte politikredse. Derfor bliver der altså oprettet team.

Jeg skal understrege, at politireformen først trådte i kraft efter årsskiftet, og det er jo altså efter den politianmeldelse, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr spørger til. Politireformen er netop trådt i kraft, og det tager selvfølgelig et stykke tid, før man er hundrede procent oppe i omdrejningshøjde på alle områder. Men det er en af de ting, politiet vil prioritere meget højt, og det er jeg glad for. Jeg tror, at man vil se det både på sagsbehandlingstiden og på den professionalisme, der skal til, når der kommer anmeldelser.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det, der gør mig lidt bekymret, er, at justitsministeren nu øjensynlig har fundet frem til, at fra og med den nye politireform og den 1. januar vil der komme til at ske forbedringer på det område. Jeg kunne godt tænke mig så at høre, om justitsministeren mener, at den indsats, politiet har gjort, indtil politireformen er trådt i kraft, indtil den dato, har været god nok.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Ja, alt er jo relativt, og jeg vil sige, at jeg synes, politiet har gjort en utrolig god og flot indsats mod illegal arbejdskraft, når man tænker på de vilkår, de har måttet arbejde under. På en lang række felter, herunder illegal arbejdskraft, har problemet for mange politikredse jo været, at man ikke har haft særlig meget personale til rådighed. De har altså både skullet tage sig af meget alvorlige anmeldelser om vold, voldtægt, seksuelt misbrug og meget andet og derudover også skullet tage sig af mere kompliceret krimi-

nalitet som f.eks. illegal arbejdskraft, it-kriminalitet, kvindehandel og meget andet.

Det har selvfølgelig været et prioriterings-spørgsmål, men det har klart været min opfattelse – og den synes jeg sådan set også er blevet bekræftet af mange samråd, jeg har været i, bl.a. i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg – at der faktisk har været en utrolig stor vilje til at se på det her problem og gøre noget ved det. Der har så bare på nogle tidspunkter været mange anmeldelser, hvoraf ikke alle har givet anledning til at tro, der var begået et strafbart forhold. Der kan man så sige at politiet har brugt mange kræfter på anmeldelser, der ikke rigtig førte til noget. Men jeg har altid haft en helt klar for-modning om, at politiet har set med alvor på det her.

Nu er politikredsene heldigvis blevet så meget større og får derfor endnu bedre muligheder for også at løse det her problem.

Kl. 13.40

Formanden:

Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr for et sidste spørgsmål.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jo, men helt ærligt: Jeg synes, det er lidt virkelighedsfjernt at sige, at indsatsen har været god nok, når de, der virkelig har foden på speederen og bremsen, og som til daglig har deres gang på de københavnske byggepladser, nemlig repræsentanterne for Byggefagenes Samvirke, synes, at det er så utilfredsstillende, at de decideret har trukket sig fra samarbejdet med politiet.

Til sidst bare et enkelt spørgsmål: Hvor mange flere ressourcer vil der i fremtiden blive brugt i politiet på bekæmpelse af illegal arbejdskraft, dvs. underbetaling af arbejdskraft fra ikke mindst Østeuropa? Hvor mange flere ressourcer vil der samlet blive tilført det her arbejde i fremtiden?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige to ting til hr. Jørgen Arbo-Bæhr. For det første kan jeg simpelt hen ikke genkende det billede, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr lige nu tegner af politiets indsats mod illegal arbejdskraft. Det er muligt, at der er en enkelt organisation, der er utilfreds – og jeg synes, det er meget beklageligt, hvis ikke man kan opretholde et godt samarbejde med politiet – men det generelle billede i resten af landet er altså, at der er et utrolig godt samarbejde mellem politi, fagforeninger og an-

dre organisationer, som er optaget af det her emne.

For det andet vil jeg sige, at jeg ikke kan svare på, hvor meget den forstærkede indsats bliver i mandetimer, for det er ikke sådan, at vi politikere blander os i politiets arbejde. Vi har bedt Rigs-politichefen om i udmøntningsplanen at komme med oplæg til, hvordan man forstærker den politimæssige indsats mod illegal arbejdskraft, og det er altså en aftale, som alle partier i Folketinget med undtagelse af Enhedslisten er med i. Så indsatsen vil blive forstærket, og den vil blive målt og afrapporteret til alle Folketingets partier en gang årligt, når forligskredsen møder til af-rapportering.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 113**Kim Christiansen (DF):**

I weekenden her i påsken døde endnu et ungt menneske som følge af indvandrerbandernes hærgen, og nu har de oven i købet flyttet sig fra København til Aalborg. Igen var det knive, der var årsagen, og der kunne jeg da godt tænke mig at spørge, hvilke planer justitsministeren har med hensyn til at få bekæmpet de her ind-vandrerbander.

Jeg ved godt, der er en masse tiltag, men det kunne være, man skulle foretage sig noget ekstraordinært. Jeg har set, at justitsministeren var inde på et kørselsforbud. Det forhindrer jo i givet fald ikke nogen i at tage de offentlige transportmidler. Er det ikke ved at være tid til at se på et knivforbud?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indledningsvis sige til hr. Kim Christiansen, at jeg også synes, det er frygteligt at være vidne til det, vi så i weekenden, hvor en ung mand mistede livet og rigtig mange blev såret i en eller anden form for opgør mellem to forskellige bander, og hvor der blev brugt kniv meget flittigt.

Jeg vil sige, at rigspolitiet jo har iværksat en målrettet, strategisk indsats mod de kriminelle bander og netværk, præcis på samme måde som rigspolitiet for nogle år siden med meget stort held fik bekæmpet meget af den rockerkriminalitet, der var. Det er mit klare indtryk, og det har jeg også oversendt en besvarelse til Retsudvalget om, at den indsats mod kriminetværk og

bander, som rigspolitiet har igangsat, faktisk har båret frugt, og at der i dag foregår en meget, meget massiv politimæssig overvågning af nogle af de her kriminelle miljøer.

Det var den ene del af det, altså at det er et problem, som politiet ser med stor alvor på, og også et problem, som hr. Kim Christiansens parti er enig i at afsætte ressourcer til i forbindelse med den flerårss aftale, der er lige nu.

Når det gælder spørgsmålet om knivforbud, er forhistorien den, at jeg i sin tid faktisk fremsatte et lovforslag, der indeholdt et totalt knivforbud. Men Folketinget syntes, at forslaget var for vidtgående, og derfor undtog man nogle typer knive, typisk dem, der kaldes schweizerknive, og andre, som folk går med i lommerne. Men praktisk taget alle andre typer knive med en klinge på over 7 cm er forbudt, og en klinge må heller ikke kunne fastlåses.

Jeg vil så sige til hr. Kim Christiansen, at de knivoverfald, der faktisk fortsat sker, og det er jo desværre ikke alene i Aalborg, men rundtomkring i hele landet, også har givet mig anledning til at spørge politiet, om der er noget, vi kan gøre, og om der er nogle typer knive, der er »lovlige«, og som bliver brugt ude i de kriminelle miljøer.

Kl. 13.45

Til det er svaret, at de knive, der primært bliver brugt ude i nattelivet, er knive, der i forvejen er ulovlige, og derfor hjælper det altså ikke at skærpe knivlovgivningen, for man bruger i forvejen knive, der er dybt ulovlige at have på sig. Og derfor er mit svar til hr. Kim Christiansen, at det, politiet skal gøre, er, at de meget, meget mere intensivt skal bruge de muligheder, der er for stikprøvekontrol, altså stoppe folk og se, hvad de har i lommerne, de steder, hvor vi ved at balladen typisk er.

Kim Christiansen (DF):

Det er fuldstændig korrekt, at der i forbindelse med politiforliget også blev afsat ekstra midler til netop at bekæmpe det her uvæsen med indvandrerbander, så der er vi jo helt på linje.

Men det, som bekymrer mig, er, at vi til stadighed skal opleve de her voldelige overfald, typisk af andengenerationsindvandrere og typisk med knive. Når man nu har undersøgelser fra Norge, der viser, at et totalt knivforbud har reduceret antallet af overfald med op til 40 pct., så kunne det måske være en overvejelse værd for justitsministeren at genfremsætte sit forslag. Det er somme tider, at ting skal have tid til at mod-

nes, det har vi også set i andre sager. Så en genfremsættelse ville måske være på sin plads.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg tror, at hr. Kim Christiansen og jeg er fuldstændig enige om, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at reducere det her problem og den kriminalitet, som er en følge af, at folk ikke overholder det forbud, der er i våbenloven, mod at bære kniv. Problemet er, at de personer, der i dag benytter sig af kniv ude i nattelivet, ikke går med lovlige knive, de går med ulovlige knive. Og derfor vil et yderligere forbud, hvor vi kriminaliserer flere menneskers brug af knive, sådan set ikke løse problemet. Vi vil bare kriminalisere en masse lovlydige danskere.

De, der i dag lovligt må have kniv, er drenge, der er på vej til spejder, lystfiskeren, der skal ud at fiske, og den ældre efterløner, der går med en lille schweizerkniv i lommen, og som skal ud i et byggeområde og handle ind. Jeg tror altså ikke, at kriminalisering af den gruppe mennesker løser de problemer, der er med indvandrerbander og knivopgør. De har i forvejen knive med, som de ikke må have på sig. Der er meget skrappe regler med bøde, frihedsstraf osv. for overtrædelse af den lovgivning, og det, der skal til, er, at de skal knaldes, de skal fanges, og det tror jeg altså at man bedst gør, ved at politiet laver yderligere stikprøvekontrol, ikke ved at kriminalisere lovlydige borgeres lovlige brug af kniv.

Kim Christiansen (DF):

Jamen jeg ved godt, at vi langt hen ad vejen er enige, og det er jo ikke, fordi jeg er ude efter spejderne eller lystfiskerne. Men et sådant forbud kunne jo f.eks. gælde i visse tidsrum, for jeg kan ikke se noget formål med at have hverken den ene eller den anden form for kniv med i byen en lørdag aften efter kl. 20 eller 21. Jeg har i hvert fald endnu ikke nogen steder oplevet, at jeg ikke kunne få trukket min vin op, så jeg selv skulle medbringe schweizerkniv eller andet til formålet. Så man kunne jo prøve at graduere tingene en lille smule.

Nu har vi lige behandlet et nyt forslag om videoovervågning, som giver mulighed for at videoovervåge på facader og adgangssteder osv., og det sidste, jeg godt vil spørge ministeren om, er: Har det ikke været i ministerens overvejelse, om man i en fremadrettet strategi for at bekæmpe det her uvæsen skulle udvide forslaget og gøre det lidt mere vidtgående med hensyn til vi-

deoovervågning? For vi står jo altså med et opklaringsproblem nu, sådan som jeg i hvert fald har tolket signalerne fra Aalborg i pressen.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne tage det sidste spørgsmål først og sige til hr. Kim Christiansen, at en del af baggrunden for, at jeg fremsatte det lovforslag, netop var at øge mulighederne for videoovervågning af facaderne. Det vil helt klart, tror jeg, ud over at have en præventiv effekt i forhold til dem, der forsøger at begå røverier inde i butikkerne, også få en effekt i forhold til opklaring af kriminalitet, der foregår ude på gaderne. For man må forvente, at når tv-overvågnings-udvalgets forslag forhåbentlig bliver vedtaget her i Folketinget, så bliver det altså nemmere at få fat på optagelserne og se, hvem der rent faktisk har begået kriminaliteten. Så det er jeg meget enig med hr. Kim Christiansen i, men vi skal lige have lovforslaget vedtaget først, så bliver der meget store muligheder for det.

Til det andet spørgsmål om at lave et totalt knivforbud i et vist tidsrum vil jeg sige, at det jo virker meget besnærende, men man når alligevel meget hurtigt ind i mange problemstillinger. Typisk er fiskere jo nogle, der arbejder om natten og ikke om dagen. Så de vil typisk sidde i deres bil eller på deres knallert med en kniv på sig præcis i det tidsrum, hvor hr. Kim Christiansen nu vil kriminalisere det. Ydermere kan man jo også sagtens forestille sig pensionisten eller lægen, der er på vej et eller andet sted hen om aftenen, og som har en taske med med en kniv i. Skal den person så kriminaliseres, fordi han kører mellem kl. 20 og kl. 1 om natten?

Jeg synes, der er nogle problemer i at kriminalisere det at køre med kniv i et vist tidsrum. Jeg synes, det er bedre, at vi fokuserer på dem, der i dag bruger ulovlige knive: De skal knaldes for det!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.50

Spm. nr. US 114

Bent Bøgsted (DF):

Det er en opfølgning på den sag i Aalborg med knivstikkeri. Nu kan vi jo se, at både politi og andengenerationsindvandrere i Aalborg frygter, at der skal ske en eskalering af volden i Jomfru Ane Gade. Det har tidligere været sådan, at der

har været en del uro i Jomfru Ane Gade, men problemet med den er blevet løst hen ad vejen.

Der er blevet fred og ro, og der har ikke været nogen store problemer, før vi har set de her store indvandrerbander, der kommer udenbys fra, en fra Blågårds Plads i København, en fra Esbjerg og en fra Århus. De kommer, fordi der er større tolerance, fordi der ikke er de store problemer. Der er ikke så meget kontrol på diskotekerne i Aalborg, som der f.eks. er i København.

Er det ikke et spørgsmål om, at justitsministeren skulle se på, om der skal være en skærpet adgangskontrol til diskoteker? Skal der være en øget politiindsats nede i gaden, sådan at politiet tager mere kontrol med dem, der kommer udefra, dem, de ikke kender?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at hr. Bent Bøgsted faktisk næsten selv har besvaret det spørgsmål, som han stiller mig. For jeg mener faktisk, at noget af det, der bør ske, hvis der er et område, der oplever en hyppigere kriminalitet som f.eks. mange knivoverfald, jo netop er, at politiet bruger den mulighed, som Folketinget har givet politiet, til at foretage stikprøvekontrol, simpelt hen være der om aftenen torsdag, fredag, lørdag og stoppe alle mennesker og se, hvad de har i lommerne. Der er jo meget, meget skræppe sanktioner, hvis man bliver taget med en ulovlig kniv, og de bliver jo taget med ulovlige knive, dem, vi taler om her.

Derudover er det meget velkomment, og der er rig mulighed for, at restaurationsbranchen, diskoteker, værtshuse og andre selv laver en regel om, at der er knivforbud på deres beværtning. Det er der ikke noget til hinder for, og så skal man altså aflevere det, man har, før man går ind i restauranten. Så jeg mener, man kan sige, at både restaurationsbranchen selv og også politiet faktisk har nogle redskaber til rådighed, som de kan bruge.

Jeg er så bekendt med, at HORESTA har påpeget, at der er et problem i den nuværende lovgivning, fordi der jo i dag er en mulighed for at udstede et påbud til folk om, at de ikke må komme på et værtshus eller en restauration, fordi de tidligere har lavet ballade. Men det er svært at håndhæve de regler, fordi det er svært at identificere, hvem det er, der så har forbud mod at besøge bestemte steder.

Det er en af de ting, som jeg nu har bedt Rigs politiet om sammen med HORESTA at se på for at se, om vi der kan gøre noget for at lukke af

over for dem, der allerede en gang har skabt balade, så de ikke kan vende tilbage og skabe fornyet uro i et område.

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo meget godt, men så er spørgsmålet: Vil justitsministeren også se på, at man måske ikke skal gribe ind og straffe restauratørerne for diskrimination, hvis de indfører en skrappe kontrol i døren? Det har der jo tidligere været tilfælde med i Aalborg i Jomfru Ane Gade, hvor restauratører blev anklaget for at diskriminere, fordi de havde ført en skrap kontrol. Hvis de skal stramme op på det her, så er de jo nødt til at afvise nogle grupper.

Vil justitsministeren garantere, at de ikke bliver anklaget for at diskriminere andengenerationsindvandrere, hvis de afviser de grupper, der f.eks. kommer fra Blågårds Plads her i København?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at så længe de holder sig inden for lovens rammer, må restauratørerne jo gøre, som det passer dem. Det, der er helt afgørende for mig, er jo, at man f.eks. siger: Vi vil have et knivforbud her, vi gider ikke have folk med knive på vores diskotek eller værtshus – og så iværksætter man kontrol og kontrollerer samtlige, der skal ind på diskoteket.

Der vil det være dumt af en restauratør at sige: Vi stopper kun visse grupper, dem, som vi synes ser mistænkelige ud, for de er altså smarte nok til, at de nok skal sørge for, at der så er nogle andre, der smugler knivene ind for dem. Så jeg vil sige, at man selvfølgelig skal udvise en ikke-diskriminerende adfærd.

Men hvis man vil have sikkerhed for, at der ikke kommer nogen ind f.eks. med kniv eller med våben på ens diskotek, så skal man bare stoppe hver eneste, lade dem gå igennem en kontrol og se, om de har noget på sig. Det mener jeg bestemt er et våben – det er måske et dårligt udtryk at bruge – men i hvert fald en metode, som man skal benytte sig af, hvis man frygter, at der ellers kan være ballade, hvis man f.eks. ejer et diskotek.

Formanden:

Da hr. Mogens Jensen ikke er til stede i salen, fortaber han muligheden for at stille spørgsmål

til justitsministeren, og det giver så hr. Christian H. Hansen en chance. Værsgo.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 115

Christian H. Hansen (DF):

Mange tak for det, hr. formand, tak for venligheden. På baggrund af bl.a. Dansk Folkepartis beslutningsforslag om en klippekortordning for dyretransporter er det jo således, at Folketingets partier i øjeblikket sidder og forhandler om en klippekortordning, der skal stramme op på sanktionerne over for dem, der kører dyretransporter.

Kl. 13.55

Det, vi har set her på det sidste, har jo været, hvad jeg vil kalde modbydeligt. Det har været hæsligt at se. Men en ting er, at vi forhandler herhjemme og prøver på at stramme nogle regler op, noget andet er jo, at vi gerne skulle sørge for, at de her transporter kommer til at fungere godt ned igennem hele Europa, og der er mit spørgsmål så: Hvad har ministeren og regeringen gjort for at kræve, at man i hele EU får strammet op, således at der er hårde sanktioner overallt?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Christian H. Hansen, at vi jo begge kender forhistorien til den transportforordning, som nu er trådt i kraft. Vi var utilfredse med den, vi syntes slet ikke, den var vidtgående nok, og vi havde helst set, at man havde forbudt al transport af dyr over 8 timer.

Det blev desværre ikke til noget. Danmark stod fuldstændig mutters alene mod resten af EU og stemte som det eneste land imod. Men jeg vil sige, at jeg jo selvfølgelig har haft lejlighed til at drøfte det her emne med den ansvarlige kommissær for området, hr. Kyprianou, og han har tilkendegivet, at der i hans kommissionsperiode, og det vil altså sige inden for de næste par år, vil komme et nyt EU-initiativ på det her område, hvori man strammer op på reglerne, og det gælder både med hensyn til varighed og arealkrav. Så der kommer et initiativ, men jeg vil også meget gerne sige til hr. Christian H. Hansen, at det selvfølgelig ikke skal stoppe ved det.

Jeg har også flere overvejelser om, hvad jeg her i foråret kan tage af initiativer på EU-plan for at få løftet den her problemstilling til noget, mine kolleger i EU skal tage mere alvorligt, end de hidtil har gjort.

Christian H. Hansen (DF):

Det er glædeligt, at ministeren vil tage et initiativ, for i øjeblikket er det jo sådan, at EU er lig med dårlig dyrevelfærd. For nylig var der jo en ekspert på EU-området, som var ude og sige i TV-avisen, at det eneste rigtige, en dansk minister kunne gøre, sådan set ikke var at tage det op i Kommissionen, fordi det mente han ikke hjalp noget, men at det faktisk var at besøge samtlige EU-medlemslande og tilkendegive, hvad Danmarks holdninger var på dyretransportområdet.

Vil ministeren for nu virkelig at tilkendegive udadtil, at vi fra dansk side mener det her alvorligt, tage kontakt til samtlige EU-lande og få et enkelt møde med hvert enkelt EU-medlemsland?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Christian H. Hansen, at jeg ikke ved, om det er den mest frugtbare måde at bruge tiden på, hvis det er dyrs velfærd, man er optaget af. Jeg har i hvert fald et klart indtryk på nuværende tidspunkt af, at EU-landene er meget, meget, meget langt fra at være på linje med de synspunkter, som vi har i Danmark, og jeg vil for at sige det rent ud tale for døve ører over for visse lande. Derfor kan man sige, at det vil være rent spild af tid at møde op dernede og fortælle noget, de er dybt uenige i, og som de benytter enhver chance til at fortælle, at de er uenige med Danmark i.

Men det, jeg gerne vil gøre, er selvfølgelig at sikre mig, at sagen bliver rejst i ministerrådsregi, og mine tanker, og dem vil jeg da gerne løfte sløret for, er bl.a. i samarbejde med den ansvarlige kommissær måske at undersøge muligheden for at kunne tage nogle af de optagelser, Danmarks Radio har, med ned og vise for kollegerne, så de kan se med egne øjne, hvad det er, der foregår ude på Europas landeveje, og hvad det er for et liv, man byder dyrene.

Det vil gøre indtryk på dem at det bliver blæst lige ind i ansigtet på dem, og så vil jeg også gerne sige, at det for mig er helt afgørende, at Europa-Parlamentet spiller med, sådan som de plejer, fuldstændig på danske præmisser, så vi får lagt pres på de andre lande, for de lytter

altså meget til parlamentarikerne fra deres egne lande.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Hermed slutter spørgetimen. Tak til justitsministeren. Vi venter lige nogle få minutter, inden vi går videre, så vi er sikre på, at medlemmerne har mulighed for at nå frem.

Kl. 14.00

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for følgende folketingsmedlemmer:

**Karen Hækkerup (S),
Kuupik Kleist (IA) og
Morten Messerschmidt (DF).**

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Karen Hækkerup og Kuupik Kleist har søgt om orlov fra den 10. april 2007 på grund af barsel, mens Morten Messerschmidt har søgt om orlov fra den 16. april 2007 på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Københavns Amtskreds, Simon Pihl Sørensen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 10. april 2007, i anledning af Karen Hækkerups orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 3. stedfortræder for Inuit Ataqatigiit, Sofia Rossen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 10. april 2007, i anled-

ning af Kuupik Kleists orlov, da 1. og 2. stedfortræder begge har meddelt, at de ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Endelig har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Århus Amtskreds, Per Dalgaard, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 16. april 2007, i anledning af Morten Messerschmidts orlov.

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 110: Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, aktieavancebeskatningsloven, fusions-skatteloven og andre skattelove. (Skattefri omstrukturering af selskaber og justering af sam-beskatningsreglerne m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 13/12 2006. Første behandling 26/1 2007. Betænkning 21/3 2007).

Der var stillet 37 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Poul Erik Christensen (RV):

Det Radikale Venstre har stillet et ændringsforslag til L 110. Ændringsforslaget er stillet for at rette op på det forhold, at fusionerede virksomheder, der betaler forskudsskat, kommer til at betale strafrenter i 2006, på trods af at indbetalingen er sket rettidigt. Dette ændringsforslag er altså ikke en erhvervsmæssig skattelettelse, men

blot et ønske om en anstændig behandling af gode danske virksomheder, der fusionerer og betaler deres skat til tiden.

Den paradoksale situation opstår, når to fusionerede virksomheders samlede skattebetaling gøres op. Her vil den ene virksomhed få tilbagebetalt sin forskudsskat med et rentetillæg på 1,8 pct., mens den anden virksomhed bliver pålagt en efterbetaling, der renteberegnes med 5,3 pct. Årsagen til denne ekstraskat på ekspanderende danske virksomheder er, at SKATs it-systemer bliver forvirrede, hvis virksomhederne finder på at fusionere eller købe op. Har man hørt noget lignende? Er det ikke gået op for regeringen, at danske virksomheder køber op, vokser, er globale og bliver større og mere konkurrencedygtige?

Kl. 14.05

Det Radikale Venstre mener ikke, at der skal være en strafskat, fordi virksomheder fusionerer. Det er en ekstremt dårlig undskyldning, at it-systemerne ikke kan håndtere det. Så findes der vel andre måder at håndtere problemet på. Det er for Det Radikale Venstre uforståeligt, at der ikke i udvalgsarbejdet har kunnet findes lydhørhed, så et forvirret it-system ikke skal udskrive en strafrente til danske virksomheder, der køber op, fusionerer eller på anden måde vokser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget i 2 lovforslag:

A. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, aktieavancebeskatningsloven, fusions-skatteloven og andre skattelove. (Skattefri omstrukturering af selskaber og justering af sam-beskatningsreglerne m.v.) omfattende § 1, indledningen og nr. 1, 2, 4-12, 14-22 og 26-30, §§ 2-4, § 5, indledningen og nr. 3 og 5, § 6, indledningen og nr. 1-7 og 10, §§ 7-12, § 13, indledningen og nr. 4, § 14 og § 15, stk. 1-3, 5, 7-10 og 12,

B. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven og ligningsloven. (Hybride finansieringsinstrumenter, genbeskatning af underskud og selskabers salg af aktier til udstedende selskab m.v.) omfattende § 1, indledningen og nr. 3,

(671)

Tirsdag den 10. april 2007 (L 143)

5361

13 og 23-25, § 2, indledningen, § 3, indledningen, § 5, indledningen og nr. 1, 2 og 4, § 6, indledningen og nr. 8 og 9, § 13, indledningen og nr. 1-3, og § 15, stk. 1, 4, 6 og 11,

vedtoges uden afstemning.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende det under A nævnte lovforslag.

Ændringsforslag nr. 2-24 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 29 forkastedes, idet 14 stemte for, 96 imod; 3 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 26 og 28 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 29.

Ændringsforslag nr. 25, 27 og 30-32 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende det under B nævnte lovforslag.

Ændringsforslag nr. 33-37 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 143: Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven og forskellige andre love. (Lands-skatterettens og Skatteministeriets kompetence i visse sager m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).
(Fremsat 31/1 2007. Første behandling 22/2 2007. Betænkning 21/3 2007).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sættes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 144: Forslag til lov om ændring af lov om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer og forskellige andre love. (Automatisk modregning m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).
(Fremsat 31/1 2007. Første behandling 22/2 2007. Betænkning 21/3 2007).

5362

Tirsdag den 10. april 2007 (L 154)

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 14.10

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 155: Forslag til lov om ændring af dødsbøskatteloven. (Ændrede beskatningsregler for uskiftet bo m.v.).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).
(Fremsat 7/2 2007. Første behandling 23/2 2007. Betænkning 21/3 2007).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 154: Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, lov om en arbejdsmarkedsfond og kildeskatteloven. (Forhøjelse af aldersgrænser og tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).
(Fremsat 7/2 2007. Første behandling 23/2 2007. Betænkning 21/3 2007).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Den næste sag på dagsordenen var:

**9) Forhandling om redegørelse nr. R 6:
Ministeren for ligestillings redegørelse 2006 af
28/2 2007 samt perspektiv- og handlingsplan
2007.**

Af ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen).
(Redegørelsen anmeldt 28/2 2007. Redegørelsen
givet 28/2 2007. Meddelelse om forhandling
28/2 2007).

Forhandling

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg vil gerne på Venstres vegne i hvert fald takke ministeren for den redegørelse, der er blevet oversendt til Folketinget. Det er en redegørelse, som rummer mange gode og konstruktive tiltag. Jeg har så prioriteret og vil fremhæve tre af delemerne.

Det ene er det lige og frie valg gennem hele livet. Det er meget vigtigt, at vi fortsætter vores forventninger til, at alle har talenter, som kan bruges, og det kan kun gøres, hvis vi ikke låses fast i traditioner, og hvis vi tager de udfordringer op om, at med uddannelse, vejledninger og mentorer kan det meste også lade sig gøre.

Det lige og frie valg er også, at man respekteres for de holdninger, man har, også hvis man eksempelvis som kvinde ikke ønsker at blive direktør. Det kan godt være, at vi bliver irriteret over, at kvinder for hurtigt giver afkald på arbejdslivet, men vi kan jo ikke ved lov forbyde, at kvinder prioriterer familielivet højt. Opgaven er, at vi frigør mennesker, at vi frigør kvinder og mænd, så de selv vælger, ikke fordi det forventes af dem som kvinde eller mand, men fordi det er det, de selv vil. Det må være op til personen selv at søge en sådan stilling. Det er ikke noget, der skal lovgives om.

Derimod er det meget spændende at høre om ministerens topledercamp for meningsdannere, som jo var arrangeret sammen med DI. Det bliver meget spændende at se ideerne blive omsat til virkelighed i år.

Et andet delpunkt er beskæftigelse, lige muligheder for alle. F.eks. må kvinder og mænd med en anden etnisk oprindelse end dansk ikke hindres i deres frie valg. Det er meget vigtigt, at vi kommer helt ud i sidste opgang for at informere eksempelvis kvinderne om, at de har nogle rettigheder her i landet, og at de kan være en ressource, som vi alle sammen har brug for. Alle kan bruges. Det skal være muligt for alle at del-

tage i foreningslivet. Der må ikke være begrænsninger i deltagelsen. I Danmark er alle lige.

Tredje delpunkt, som jeg har valgt at prioritere, er handlingsplanen for bekæmpelse af menneskehandel. Handel med mennesker er en modbydelig gerning, som skal bekæmpes, og bagmændene skal dømmes. For at bekæmpe bedst muligt er det vigtigt, som der også skrives, at borgerne skal være godt oplyste, så de kan foretage en aktiv handling ved f.eks. at anmelde til politiet, hvis de møder en mand, en kvinde eller et barn, som de tror er handlet. Derfor er det også godt, at der endnu en gang er sat penge af over satspuljen til endnu en oplysningskampagne over de næste år.

Ligestilling er at sætte det enkelte menneske i centrum og give kvinder og mænd lige muligheder for at vælge det liv, de ønsker, men ligestilling er også at tage ansvar for, at alle har lige muligheder. Vi skal altså alle, arbejdsmarkedets parter, virksomheder, organisationer og enkeltpersoner, forpligte os til at tage del i det arbejde, der er med at opnå ligestilling i Danmark. Kvinder og mænd skal have lige og frie valg gennem livet, alle skal have mulighed for at bidrage med deres mangfoldige talenter, og vold og handel med mennesker skal bekæmpes med alle midler.

Kl. 14.15

Vi skal også arbejde for, at kvinder og mænd med anden etnisk baggrund end dansk ikke hindres i deres frie valg og mulige deltagelse i samfundet på grund af kønsbestemte fordomme eller barrierer. Vi skal også arbejde for, at drenge og piger uanset etnisk baggrund i grundskolen får forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse og herunder mulighed for at træffe et relevant, frit og oplyst uddannelsesvalg.

Ligestilling er også, at kvinder og mænd skal have lige muligheder for at komme i arbejde, at kvinder og mænd får lige løn for det samme udførte arbejde. At der stadig væk her i 2007 er så stor forskel på mænds og kvinders løn for det samme udførte arbejde, er temmelig nedslående. Vi må appellere til virksomhedernes etik, og vi må presse på.

Der er ingen universalløsninger i ligestillingsarbejdet; der er ingen magisk tryllestav. Det kræver en holdningsændring, et samarbejde, og det kræver en bevidstgørelse, hvis kvinder og mænd reelt skal have frie og lige valgmuligheder, og det vil Venstre i hvert fald kraftigt være med til at opfordre til.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger.

Da der indledningsvis åbenbart var lidt usikkerhed om, hvorfor ministeren ikke skulle på tælerstolen først, kan jeg oplyse, at grunden er den, at ministeren jo har afgivet sin redegørelse, oven i købet på fint, glittet papir, og derfor begynder vi straks med ordførerne.

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil med en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det er jo en masse flotte ord: lige og frie valgmuligheder. Jeg har noteret mig det afsnit, der handler om lige muligheder for orlov, og jeg har også noteret mig, at der ikke er et eneste bud på – ikke ét eneste bud på – hvordan vi skal komme tættere på en situation med lige orlov mellem mor og far.

Derfor kunne jeg godt tænke mig, at Venstres ordfører brugte bare lige et par sekunder eller lidt mere på at komme med nogle bud på, hvad det er, der skal ske på orlovsområdet. For det er jo nemt nok at sige lige og frie muligheder. Det, der er rigtig svært, er at komme tættere på en situation, hvor mor og far tager lige meget barsel, og det er der ikke et eneste bud på i den her redegørelse, vi har læst.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er der flere årsager til, og en af årsagerne er jo, at der skal komme et udspil, nu er jeg ikke så dygtig til at huske navne, men det er i hvert fald fra en familiekommission nedsat af familie- og forbrugerministeren, der i maj måned er klar med et udspil. Det er det ene.

Det andet er: Det er altså for Venstre meget vigtigt, at der på orlovsområdet er valgmuligheder. Der er 1 års orlov, og det er muligt for familien selv at fordele den imellem sig. Og så må vi også indrømme, at familien altså er dem, der er nærmest til at prioritere, hvad der er bedst for lige netop den familie.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det lyder igen flot. Jeg vil bare gerne spørge, om Venstre mener, at der er fri mulighed for at fordele den barselorlov mellem forældrene, når det er sådan, at far får mest i løn. For de fleste familier vil det være sådan, at når far får mest i løn,

så er det også sådan, at familierne har rigtig svært ved at få tingene til at hænge sammen, hvis det er far, der tager orlov, for så ryger faren på dagpenge, og det har familien ikke råd til.

Så jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om Venstres ordfører mener, at der faktisk er fri mulighed for familien til at planlægge, hvem der tager barselen, vel vidende at det er fædrene i det her land, der har den højeste løn, og at der ikke er fuld løn under barsel og slet ikke, hvis vi gør overenskomsterne op for mændenes vedkommende.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Stadig væk vil Venstre altså have, at det er familien selv, der prioriterer. Og hvordan den vælger sine ordninger, må den jo finde ud af. Vi kender jo altså også familier, hvor kvinden har mest i løn, og hun tager altså sin orlov, og hun har altså den tid, hun skal bruge til at være hjemme. Så det kan ikke hjælpe, at vi kun sætter det op, som om det andet billede slet ikke eksisterer. Der er mulighed for, at de kan prioritere i familien, og det skal de stadig væk kunne.

Jeg har også set beregninger, der viser, at hvis vi f.eks. på det private arbejdsmarked skal have en barselfond, hvor man har mulighed for at søge til sin orlov, ja, så er det altså 100.000, der skal indbetale, for at 1.000 kan få fordel af den. Og hvor er det så lige, vi er i vores logiske tankesæt dér?

Stadig væk er der altså ikke nogen, der mener, at det ikke er muligt at få et liv til at hænge sammen i Danmark, som det ser ud i dag. Og det er altså også den vej, vi skal fortsætte. Men dialog, dialog, dialog – selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigso Bagge (SF):

Det, ordføreren står og siger, har jo intet med lige muligheder og ligestilling at gøre, det er jo et spørgsmål om, at mange indbetaler til få, og der er vi sådan set meget enige om i det her samfund, at man indbetaler til et fællesskab.

Kl. 14.20

Nu er det jo sådan, at i Island har fædre ret til 3 måneders barsel med fuld løn, og det har bevirket, at stort set alle fædre i Island tager lang barsel. Det, vi efterspørger her, er nogle konkrete forslag til, hvordan man fremmer lige muligheder, så mænd og kvinder får lige muligheder for at tage barsel.

Nu ved vi godt fra ordføreren, hvad Venstre ikke vil; kunne vi ikke få nogle bud på, hvad Venstre så vil gøre for at fremme den her sag?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi vil stadig væk gerne lytte til bl.a. den topledercamp, som DI arrangerede, og som der kommer forslag fra nu. De har jo dette år en plan om at få videreført mange af de gode ideer, som kom frem sidste år, da de havde deres ledercamp. Der vil komme nogle bud, og dem må vi se på. Selvfølgelig skal vi det. Hvorfor skal vi fastlåse os allerede nu?

Vi skal også høre på de bud, der kommer fra kommissionen under familie- og forbrugerministeren. Vi skal lytte til, hvad der er i dag. Det er ikke noget jeg synes vi skal lovgive os ud af allerede nu. Hvis man kan lave nogle gode aftaler privat, er det det, organisationerne skal ind og gøre. Det er den fælles forpligtelse, vi skal ind og fremme. Og jeg synes allerede, vi er godt på vej, det må jeg altså sige. Med 1 års orlov synes jeg faktisk, vi er godt på vej.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu drøfter vi jo ikke den fleksible barselorlov, men lige muligheder, og hvordan kan vi være godt på vej, når mændene i snit tager 18 dages barsel, og kvinderne tager 271 dages barsel? Der er ikke meget lighed over det. Det vil jeg gerne have ordførerens kommentar til.

Og så vil jeg gerne spørge: Hvorfor vil man hellere høre på en topledercamp eller en familie- og arbejdslivskommission, der kommer med noget senere, i stedet for at gøre noget i forhold til den her redegørelse, den her handlingsplan?

Hvorfor vil man ikke gøre noget og kigge på de andre nordiske lande, kigge på Island, hvor vi har gode resultater, hvor fædrene tager lang barsel, og hvor de bliver kompenseret økonomisk, og derfor har familierne mulighed for at fordele barslen? Kan vi få nogle kommentarer til, hvorfor man ikke vil komme med noget konkret fra Venstres side?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Fordi vi prøver med en positiv dialog at få et fælles fundament i Danmark til det fælles grundlag at komme videre på. Det er væsentligt, at vi alle sammen er med til at tage et medansvar, at vi alle sammen er med til at komme med

de input, der skal bruges i det videre arbejde.

Det er væsentligt, at vi lytter til, hvad der kommer ind. Og så er det altså lidt fjollet, at man allerede lægger ud med en færdig gryderet, før de her mange indspil, som der skal spilles videre med, er kommet eller krydderier skal tilsættes.

Vi er altså nødt til at have det her store setup først, synes jeg. Det giver et meget bedre grundlag at komme videre fra, også fordi det giver et bredt fundament til os alle sammen.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Nu oplever vi, at Venstres ordfører her siger, at man ikke vil låse sig fast på noget i forhold til barsel, men det, der er det reelle, er vel, at Venstre har låst sig fast på det frie valg og derfor ikke har nogen manøvrer muligheder.

Derfor vil jeg godt spørge Venstres ordfører, om det slet ikke gør indtryk, at der er resultater fra de andre nordiske lande – for nu er det jo ikke kun i Island, man har fædrebarsel – med øremærkning af fædrebarsel, som medfører, at der er større tilknytning mellem fædre og børn, og at der også er undersøgelser, der viser, at der faktisk er færre skilsmisser, efter at fædre har fået en større andel af barslen?

For mig at se virker det, som om Venstre mere tager hensyn til erhvervslivets behov end til familiernes behov. Er der slet ikke nogen muligheder for Venstre ud over at vente på flere redegørelser fra kommissioner og udvalg?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det frie valg er det absolut vigtige, det er det. Og det gør da indtryk, men det gør da ikke mere indtryk, end at man også har de modsatte eksempler – også i Danmark. Vi har også eksempler i Danmark, hvor det er fædrene, der tager den lange orlov, og det er mor, der smutter på arbejde ganske kort tid efter, at amningen er sluttet, og måske allerede længe før det.

Hvori er det så, at vi synes det er mere lige, at vi lovgiver omkring farens situation, end det er, at vi lovgiver omkring kvindens? Er det ikke lige, at vi giver valget til den familie, som danner en enhed, og som har lavet deres interne prioriteringer? Så er det ikke herfra, vi skal lave en total aflåst situation.

Kl. 14.25

Der er jo altså også i Danmark virksomheder, der har meget, meget fleksible ordninger, hvor man simpelt hen også på børns sygedage over-

hovedet ikke har nogen bekymring over, at forældrene er nødt til at blive hjemme; selvfølgelig er de hjemme, indtil barnet er rask. Det har vi jo altså ikke alle steder. Så jeg synes da nok, at vi kan lære af hinanden hele vejen rundt.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er da rart, at der er nogle firmaer i Danmark, der tager den her sag i egen hånd, men jeg hører det svar, jeg får fra Venstres ordfører, sådan, at det er pengene, der styrer trangen til barselorlov hele vejen rundt, når det er de kvinder, som tjener mest, der lader deres mænd tage en større del af barslen.

Er det ikke sådan, at fra det tidspunkt, hvor man gav kvinderne mulighed for 1 års barsel, har man bragt sig selv i den situation – fordi man ikke på det tidspunkt ville være med til at øremærke noget af barslen til fædrene – at der er en gruppe kvinder, som føler, at der vil blive taget noget fra dem i dag, hvis man øremærker barsel til fædre? Er det det, Venstre er bange for?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Venstre har på intet tidspunkt udtalt sig om at være bange for noget her. Venstre siger, at det er det frie valg, der har stor betydning, Venstre siger, at det er organiseringen – selvfølgelig både internt i familien og i forhold til arbejdspladsen – der kommer til at være drivkraften, og det er det mest nyttige, for derved får man den mest fordelagtige situation for den enkelte, i stedet for at vi fuldstændig fastlåser lovgivningen og dermed slet ikke har nogen som helst mulighed for at få en tilpas situation for familien.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Ordføreren sagde: Hvorfor skulle man lovgive for mænd, når man ikke lovgav for kvinder? Man *har* jo lovgivet for kvinder. Det *er* jo altså faktisk sådan, at der er orlov til kvinder i starten af barselperioden, som falder væk, hvis kvinden ikke tager den. Derfor kunne man jo godt gå ind for det her. Det var nu mere en faktuel rettelse til ordføreren, ikke for at være sådan særlig et eller andet, men bare for at sige, at det var faktisk forkert.

Det, som jeg egentlig tog ordet for at sige, var, at det jo ikke er nogen ny problemstilling, den her. Vi har jo diskuteret det her med øremærket barselorlov til mænd i ret mange år, og derfor

kunne man vel godt forestille sig, siden Venstre er et politisk parti, at Venstre havde en vision for, hvad man egentlig forestiller sig *ud over* det frie valg. Synes ordføreren, det er en god ting, at mændene tager orlov, eller synes ordføreren ikke, det er en god ting? Bare som sådan en overordnet vision eller drøm.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg takker fru Lone Dybkjær for forklaringen.

Helt klart har Venstre da et ønske om, at familierne har det godt sammen, at de får lært hinanden at kende, når der kommer en ny i familien, og at det bliver en god enhed – naturligvis. Det ses da også helt klart, at det er en fordel, at far har sine egne timer sammen med det nye barn. Så det er da ikke, fordi vi overhovedet ikke forstår noget som helst, hvis det var det, man lige som forsøgte at insinuere. Men at vi skal lovgive om, hvor herligt det er, synes jeg ikke er nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Sådan set skal vi jo heller ikke lovgive om, hvor herligt det er, vi skal bare lovgive om nogle faktuelle ting, som hedder øremærket barselorlov til mænd, så mændene ikke skal igennem de samme kampe, som kvinderne har skullet igennem. Nu er jeg godt klar over, at ordføreren er betydeligt yngre end mig, men jeg kan i hvert fald huske kampene, fra dengang jeg selv fik børn, og det var ikke nogen enkel sag, for arbejdsmarkedet var overhovedet ikke indstillet på, at man tog de orlovsordninger. Vi blev også spurgt om alle mulige mærkelige ting, som man overhovedet ikke må spørge om i dag, altså, om man ville have børn, og hvad man gjorde, og alt det der.

Så derfor spørger jeg bare: Var det ikke en god idé, at man måske lærte lidt af de erfaringer, og hvis man nu synes, det er en vision, at den lille familie kan være sammen, og at faren tager et ansvar, var det så ikke en god idé at give de samme muligheder til mænd som til kvinder og så lade de 6 måneder være et frit valg?

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Stadig væk synes jeg, det er vigtigt, at vi lytter til de input, der nu kommer, de input, som arbejdsmarkedet kommer med, de input, som, nu siger

jeg familiekommissionen, jeg kan altså ikke huske, om det var det navn, den havde, men som familie- og forbrugerministeren i hvert fald kommer med i sin redegørelse. Det er virkelig vigtigt, at vi tager dem med ind i vores betragtninger, inden vi fastlæser noget som helst. Og derfor bliver det ikke herfra og ikke i dette sekund, at jeg kommer med den melding til fru Lone Dybkjær, som hun gerne vil høre.

Formanden:

Tak til fru Anne-Mette Winther Christiansen. Så er det fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er efterhånden svært at åbne en avis uden at finde en artikel eller et debatindlæg med ligestilling som tema. Det er jeg personligt rigtig glad for. Det er fantastisk, at der er kommet så meget fokus på ligestilling, og at det er noget, som lønmodtagere, forældre, unge og ældre tager stilling til og rent faktisk også ønsker aktivt at bidrage til.

Men der er noget, som er knap så fantastisk, og det er, at vi i 2007 stadig har så mange problemer med ligestilling, at det er nødvendigt for mennesker at føle sig diskrimineret eller stødt på grund af deres køn, etnicitet eller seksualitet.

De mange debattører appellerer til os politikere om, at vi skal hjælpe med at løse problemerne og skabe ligestilling. Og her har regeringen svigtet sit ansvar, for samtidig med, at der i befolkningen er en livlig debat og et stort ønske om øget ligestilling, har løsningerne og resultaterne ladet vente på sig.

Jeg læste forleden et debatindlæg, hvor ligestillingsministerens politik blev beskrevet som hattedamepolitik, og jeg kan sådan set godt forstå forfatterens frustration. Regeringsinitiativerne består næsten udelukkende af kampagner og pjecer i en uendelighed, hvilket referencerne i redegørelsen også bekræfter.

Hvis den gode vilje kunne skabe ligestilling, havde vi allerede opnået det for længst. Der skal skrappe midler til, hvis vi skal ændre de kulturer, som fastholder den manglende ligestilling i Danmark.

For mit eget partis vedkommende står sammenhæng i moderne familiers hverdag øverst på ønskesedlen i de kommende år, og der er masser af områder at tage fat på.

På et område som barsel viser de nyeste tilgængelige undersøgelser, at mænds andel af barselorloven er faldet. Ligestillingsministeren

holder fast i, at det må folk da selv om. Hendes løsning er en cd med »Elefantens Vuggeviser« og endnu en pjecer. Jeg tror altså ikke på, at man kan ændre kulturen i hjemmet og på arbejdspladsen med en børnesang. Det tror jeg heller ikke ministeren selv tror på.

Hos Socialdemokraterne har vi længe ønsket at hjælpe denne kulturændring på vej. Vi kan se, at man i flere af de andre nordiske lande har haft stor succes med at øremærke en del af barslen til fædre. Det har vist sig, at kulturen på arbejdspladsen har ændret sig, og at de fædre, som tager barsel, får en meget større tilknytning til deres barn. Der er endda undersøgelser, der viser, at hvis faren tager barsel, mindskes risikoen for skilsmisse.

Vi har derfor svært ved at forstå, hvorfor ministeren ikke er positivt stemt over for vores forslag om at øremærke en tredjedel af barslen til fædre. Jeg synes faktisk, det er på tide, at mænd også kræver ligestilling i hjemmet.

Også med hensyn til ligeløn venter regeringen på, at appelsinen falder ned i turbanen, i stedet for selv at gå ud og plukke den. Regeringens bedste initiativ må siges at være ligelønsstatistikken, men ak, end ikke den er indrettet, så den kan gøre en egentlig forskel.

De store lønforskelle mellem mænd og kvinder er stadig et stort ligestillingsproblem i Danmark. Lønforskellen mellem kvinder og mænd er på mellem 8 og 17 pct. i det offentlige, og 13-19 pct. i det private. Det er i sig selv et grundliggende ligestillingsproblem, men det har samtidig også betydning for, hvordan familierne træffer deres valg om f.eks. fordelingen af barsel. Det er ofte sådan, at den ægtefælle, der tjener mindst, også er den, der tager mest barselorlov. Derfor er arbejdet for ligeløn også afgørende for familie- og arbejdslivbalancen. Samtidig er det vigtigt for vores motivation og arbejdsglæde på jobbet, at den tid, vi lægger i arbejdet, også bliver anerkendt som lige meget værd.

Socialdemokraterne vil fortsætte kampen for ligeløn. Vi ønsker en lov om kønsopdelte lønstatistikker, så de bliver udbredt til alle, sådan at det ikke blot er 15 pct. af det private arbejdsmarked, som er omfattet.

Kl. 14.35

Samtidig ønsker vi at stille krav om lovpligtige ligestillingsregnskaber og handlingsplaner, som bl.a. skal indeholde målsætninger om ligestilling på ledelsesposter og bekæmpelse af kønsopdeling i virksomhederne.

Det er for alvor slut med at bryste sig af førertrøjen på ligestillingsområdet her i Danmark. I løbet af en årrække er vi sakket bagud i forhold til resten af Norden, og nu overhales vi også af lande som Letland og Litauen. I Eurostats nyeste rapport, »Et statistisk syn på mænds og kvinders liv i EU«, blev det slået fast, at det er gået grueligt ned ad bakke for Danmark; på nogle områder ligger vi blandt de tre dårligste lande i EU.

Letland og Litauen har henholdsvis 44 pct. og 38 pct. kvinder blandt erhvervsledere og chefer, hvorimod vi her i Danmark har mellem 15 og 20 pct. som mellemledere og kun 4 pct. i topledelse. Inden for EU har kun Cypern og Malta en lavere andel af kvinder blandt erhvervsledere end Danmark. Det er et meget kedeligt selskab at finde sig i.

Vi må altså være mere ambitiøse på egne vegne. Det er pinligt, at vi ikke er kommet længere efter mange års kamp for ligestilling. Regeringens såkaldte ligestillingsindsats har været et tilbageskridt for ligestillingen.

Jeg mener, vi skal sætte større fokus på den ringe repræsentation af kvinder i erhvervslivets top og samtidig arbejde målrettet på at sikre en bedre sammenhæng mellem familie- og arbejdsliv. Det er vigtigt, at tidligere tiders gode resultater på ligestillingsområdet ikke bliver en sovepude. Vi skal generobre vores position som foregangsland på ligestillingsområdet, og det gør vi ikke med hænderne i skødet og flere pjecer.

Det er dog glædeligt, at der er en gruppe kvinder, der har fået bedre muligheder i løbet af de seneste år. Mangel på arbejdskraft har for alvor sat gang i initiativer til at få indvandrerkvinder i arbejde, og mange af dem, der er kommet i arbejde, klarer sig faktisk rigtig godt og det på trods af alle de barrierer, de skal overvinde, hvad angår sprog vanskeligheder, diskrimination, køn og kultur. Selv om det kan være svært at få indvandrerkvinder i arbejde, er det alt om at gøre i forhold til integrationen, og jeg er overbevist om, at når vi integrerer en mand på arbejdsmarkedet, har vi kun integreret én person, men hver gang vi integrerer en kvinde, har vi integreret en hel familie i Danmark.

Samtidig er indvandrerkvinder nogle af de alderdygtigste iværksættere. Hvad enten de kommer fra Somalia, Tyrkiet, Thailand, Vietnam, Iran eller en række arabiske lande, er kvinder de bedste til at skabe en stor omsætning og store overskud. F.eks. viser forskningsrapporter fra RUC, at tyrkiske kvinder er næsten dobbelt så

dygtige som tyrkiske mænd til at skabe overskud i deres forretninger, og de iranske kvinders forretninger omsætter for mere end dobbelt så meget som de iranske mænds.

Derfor undrer det desto mere, at et stort antal mandlige indvandrere af tyrkisk og pakistansk oprindelse mener, at mænd har mere ret til job end kvinder, hvis der ikke er plads til alle på arbejdsmarkedet. Sådanne holdninger er fuldstændig uacceptable og illustrerer et forældet kvindesyn, der ikke hører til i et moderne samfund som Danmark. At bo i Danmark forpligter; i Danmark har vi ligestilling, og det gælder også på arbejdsmarkedet. Derfor er det også vigtigt fortsat at udvikle indsatsen for at få flere indvandrerkvinder i arbejde, også selv om konjunkturerne ændrer sig. Det skal ikke kun være, når vi har brug for dem, men også når de har brug for os.

En anden gruppe kvinder, som også får bedre muligheder fremover, er dem, der handles til prostitution. Den nye handlingsplan til bekæmpelse af kvindehandel, som vi fik med i satspuljeforliget, er et godt skridt i den rigtige retning. Det glæder os meget, at regeringen indgår, at det var nødvendigt, og den kovending, der kom i forbindelse med udvidelsen af beskyttelsesperioden til 100 dage for ofre for kvindehandel, er en stor sejr for oppositionen.

Det er nu afgørende for os, at den nye handlingsplan for bekæmpelse af menneskehandel også forbedrer indsatsen over for handel med børn, og at der bliver oprettet en national rapporteur til at overvåge udviklingen på området. Samtidig er det afgørende, at de gode erfaringer, der er gjort med det opsøgende arbejde i ngo'erne, videreføres, og at man via en udvidelse af politisamarbejdet gør en stor indsats for at fange bagmændene.

Status for dette års redegørelse/perspektiv- og handlingsplan må være, at der er nok så mange gode målsætninger, men vi har meget svært ved at se, hvordan ministeren vil nå dem.

Kl. 14.40

Erfaringerne viser, at regeringens hattedamepolitik ikke virker, og at kampagner ikke kan stå alene, og hvis man vil skabe reel ligestilling, så er det en fælles indsats, der skal til. Socialdemokraterne mener, at ligestilling er en fælles opgave og ikke den enkelte borgers eget ansvar.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Undskyld, vi beder ordføreren om at blive stående.

Det er fru Rosenkrantz-Theil, der gerne vil komme med en kort bemærkning til ordførerens indlæg. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal jo indledningsvis sige, at det var væsentlig mere fornuftigt end ved den foregående ordfører, men når det er sagt, så falder jeg alligevel over, at ordføreren i en og samme tale kan få sagt, at vi i Danmark har ligestilling, efter at have remset op, hvor langt nede ad listen vi efterhånden er kommet.

Jeg mener ikke, vi har ligestilling i Danmark, og jeg synes, det er en lidt hurtig konklusion at sige, at tyrkerne har et forældet kvindesyn og i Danmark har vi ligestilling. Så nemt tror jeg godt nok ikke det er. Måske skulle vi til at se det som fælleskamp? I Danmark er det også mændene, der driver forretningen. Vi ved, at det er 4 pct. kvinder på bestyrelsesgangene, så den der forældede indstilling til, hvordan man driver forretning, lever altså også i bedste velgående her i Danmark. Så måske vi skal starte med at feje for egen dør, eller endnu bedre gøre en fælles indsats for, at kvinder også får lov til at drive forretning i det her samfund.

Men det var egentlig slet ikke det, jeg ville sige. Jeg rakte hånden op for noget helt andet. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor Socialdemokraterne står med hensyn til fuld løn under barsel, for det er jo også et af de områder, hvor vi i Danmark har en temmelig forældet måde at se tingene på. Det er sådan, at en masse kvinder er sikret fuld løn under barsel i ½ år, nogle i helt op til 1 år, men mændene på samme arbejdsplads er ikke sikret samme gode vilkår i forbindelse med deres barselorlov.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvordan Socialdemokraterne stiller sig til, at man via lovgivningen får forandret på det her, så der kommer en ligestilling mellem mænds og kvinders vilkår i forhold til barsel.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Med hensyn til en fælles indsats tror jeg faktisk jeg sluttede min tale med at sige, at jeg mener, det er en fælles opgave og ikke den enkelte borgers eget ansvar, som regeringen mener. Men fuld løn under barsel er en socialdemokratisk målsætning. Jeg kan bare blive ærgerlig og vred over, at det ikke også har været det tidligere, hvor vi talte for kvinder, men at det først er et

spørgsmål, der kommer frem, når man begynder virkelig at sætte fokus på, at mænd også skal have en større andel af barslen. Så selvfølgelig vil vi også arbejde for, at den del, som vi mener, altså de 12 uger, der skal øremærkes mændene, også skal være med fuld løn.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Lige på det her punkt kan man slippe uden om en rigtig væsentlig debat ved at sige målsætning, for så slipper man nemlig for at tage stilling til, om det her er et overenskomstsspørgsmål, eller om det er lovgivningsspørgsmål. Så det var meget glat, og det, jeg er interesseret i at vide, er præcis, hvor Socialdemokraterne står i forhold til spørgsmålet om overenskomst over for lovgivning. Vil Socialdemokratiet, eller vil Socialdemokratiet ikke være med til at indføre en lovgivning, der sikrer, at kvinder og mænd har lige adgang til fuld løn under barsel, altså at man giver reel mulighed for, at familierne kan vælge, at manden tager barsel?

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Som udgangspunkt ønsker vi sådan set, at arbejdsmarkedets parter selv kan finde ud af det her, men det er så vigtigt et område, at kan de ikke det, må vi hjælpe dem på vej, og så vil vi gerne være med til at lovgive.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Det er jo efterhånden en tilbagevendende begivenhed, at vi diskuterer ligestillingsministerens perspektiv og handlingsplan her i salen. Man kan nogle gange henfalde til at tro, at det er en gentagelse, men jeg må ærligt indrømme, at jeg i denne perspektiv- og handlingsplan for 2007 er meget glædeligt overrasket over nye tiltag, og der er specielt ét initiativ, som jeg synes man har været for længe om at få på banen, nemlig det indirekte opgør med, hvordan vi præger vores børn i forhold til at vælge et arbejde og i forhold til, hvordan børnene skal gebærde sig i ligestillingskampen i deres fremtidige virke og voksenliv.

Vi har længe taget det som en selvfølge, at forældre ville være i stand til at kunne vejlede deres poter til den bedste uddannelse for dem,

og den grøft er jeg også selv faldet i, for som forældre har man tendens til at skele til kønnet på barnet i forhold til den uddannelse, man anbefaler det. Jeg tror ikke, at det er givtigt i længden, fordi der er mange uddannelser, der er lige egnede til piger og drenge.

Kl. 14.45

Til gengæld vil jeg vove at påstå, at vi også kan komme for langt i ligestillingskampen ved at påstå, at alle uddannelser er lige velegnede til mænd og kvinder. Eksempelvis er der en forskel på mange mænds og kvinders fysiske formåen, når det drejer sig om fysisk belastende uddannelser og job, men i det store og hele har vi ikke været gode nok til at differentiere jobbene i forhold til køn, og det synes jeg er en af de store landvindinger i denne perspektiv- og handlingsplan.

Vi skal være bedre også som forældre til at guide vores børn til den rigtige uddannelse og ikke skele til den kønsmæssige del af det. Vi skal gøre op med de kønstraditionsbundne fag, og jeg ser frem til, at der kommer den øgede fokus, som ligestillingsministeren ønsker, med inspirationsmateriale til børnehavepædagoger og andre, der arbejder med børn både frivilligt og professionelt, så de bedre vil være i stand til igennem denne oplysning at være mere målrettede i deres vejledning af børnene.

Børn bliver præget meget tidligt i deres opvækst og danner sig lynhurtigt nogle ideer om, hvad der er maskulint, og hvad der er feminint. Det er jo ikke uden grund, at piger sidder i 4-årsalderen og leger med barbie dukker og drenge leger med biler. Det er et eller andet sted – tror jeg – også genetisk, men det er også et kønsrollemønster, som vi som forældre ikke gør nok for at flytte. Med et fælles fodslag tror jeg at vi vil komme langt i den fremtidige ligestilling ved at præge børnene, allerede fra de er helt små.

Og så kan jeg lige så godt sige det, som det er, jeg har sagt det mange gange tidligere fra denne talerstol, og jeg siger det igen: Jeg ser ikke, at der er nogen grund til at lovgive mere på barselområdet, end der allerede er gjort på nuværende tidspunkt, og jeg tror, at det er vigtigt, at man har for øje, at barsel er noget, der skal fordeles imellem forældrene efter eget ønske. Forældrene er dem, der er bedst til at varetage deres og barnets egne interesser. Vi skal ikke pådutte den lille familie, hvem af forældrene der skal have den længste barsel.

Til gengæld vil jeg sige, at kvinderne må være bedre til at komme ind i kampen, sagt på en an-

den måde, de må være bedre til at fortælle deres mænd, at de også skal tage en lang barsel.

Et af de andre gode initiativer i denne perspektiv- og handlingsplan er, at man endeligt gør op med etnicitet, det vil sige, at man sætter fokus på, at alles talenter og muligheder selvfølgelig skal bruges, og at der ikke skal være en barriere. Og jeg tror, at man på den måde vil få mange indvandrerkvinder i arbejde, og at man vil få indvandrer mænd til at indse, at kvinders plads ikke er ved kødgryderne, men ude på arbejdsmarkedet.

Vi kan også se af statistikken, at det stadig væk er kvinderne, der har det meste arbejde i hjemmet. Og det er også her, at vi i kønsrollebatten skal være bedre til, allerede fra børnene er små, at fortælle dem, at der skal være en ligelig arbejdsfordeling i hjemmet. Det skal være i respekt for, at vi har forskellige evner og kompetencer, som vi er gode til. Og hvem der gør hvad og hvordan er noget, vi selv skal tage stilling til i et forhold. Det er dog ikke ensbetydende med, at vi ikke skal have debatten, og det er ikke ensbetydende med, at det kan være rigtigt, at de fleste kvinder både skal passe husarbejdet og hente børnene fra vuggestue og børnehave, samtidig med at de har fuldtidsarbejde.

Desuden er der i perspektiv- og handlingsplanen en opsummering af de initiativer, der er blevet taget med hensyn til vold mod kvinder og handlede kvinder, og det har vi jo diskuteret her fra talerstolen flere gange. Selv om det er emner, som efter min bedste overbevisning ikke kan diskuteres for meget, så har vi nu en plan, som vi kører efter, og der er afsat penge af satspuljemidlerne, og derfor har jeg lagt mere vægt på de andre gode initiativer, som ministeren har her i perspektiv- og handlingsplanen, idet vi som sagt ofte har diskuteret sidstnævnte emner.

Vi støtter planen og glæder os over, at ligestillingen kører den rigtige vej i Danmark.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg var også meget glad for at læse, at ministeriet tager hul på fokus omkring daginstitutioner og skoler i forbindelse med ligestilling og i forbindelse med, at vi skal have fokus på køn i undervisningen og i daginstitutionerne, allerede fra børnene er små. Jeg synes dog, det er lidt ær-

gerligt, at det igen er et spørgsmål om et oplysningsmateriale.

Tror Dansk Folkepartis ordfører virkelig, at et oplysningsmateriale, en pjece, der kommer ud i institutionerne, er tilstrækkeligt? Og i den forbindelse vil jeg gerne spørge: Kunne Dansk Folkepartis ordfører, når man nu ser, at Dansk Folkeparti hylder centralt fastsatte krav også i skolen osv., forestille sig at komme med et forslag om, at ligestilling skulle være et obligatorisk fag på skoleskemaet?

KI. 14.50

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er jo en interessant anskuelse, SF's ordfører har her. Det er jo ikke noget, som jeg rigtig har overvejet, men det er da godt at kunne lade sig inspirere i Folketingssalen af andre ordførere, så det vil jeg da tage med hjem, altså om ligestilling som fag er noget, man skal have med ind i undervisningsmaterialet.

Men jeg vil nok sige, at jeg faktisk tror på, at en dialog i pjecer og i materiale til daginstitutioner vil være givtigt. Altså, vi bliver jo nødt til at se, om det virker, før man kan begynde at sige, at det ikke virker. Så jeg synes altså ikke, at man skal forhaste sig så meget. Jeg synes, at man skal se, om det virker, for det er et nyt initiativ, og derfor er det vigtigt, at man kan se, om det kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigso Bagge (SF):

Hvordan skal man kunne se, om materialet virker, når institutionerne ikke på nogen som helst måde er pålagt at bruge det og benytte sig af de redskaber, der ligger med hensyn til at orientere sig om køn og kønnets betydning i opdragelsen? Det er mit ene spørgsmål, og mit andet spørgsmål er ... nej, vi holder der.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg vil sige, at det er lidt svært for mig lige at svare på, fordi vi jo er i en situation, hvor vi ved, at det hovedsagelig er kvinder, der dominerer pædagogernes marked, om man så må sige. Og eftersom det er et meget kvindedomineret område, tror jeg også, at kvinderne vil være meget bevidste om at bruge det materiale, som ligestillingsministeren vil distribuere rundt til daginstitutionerne.

Men noget helt andet i den her forbindelse er, at man jo så kunne spørge ligestillingsministeren, om man egentlig har tænkt sig fra ministerens side at gøre noget for, at vi får lavet om på den kønsfordeling, der er på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen, som er så kvindeorienteret, i forhold til hvad mange af os kunne ønske den var, nemlig at der var en ligelig fordeling af mænd og kvinder på specielt de to mellem lange videregående uddannelser.

Første næstformand (Svend Auken):

Er der flere der ønsker korte bemærkninger? Ellers siger vi tak til ordføreren. Og så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

Regeringens målsætninger om at skabe lige muligheder for såvel kvinder som mænd og at fremme respekten for forskellighed og for det enkelte menneskes personlige valg harmonerer fint med Det Konservative Folkepartis visioner. Det er også i det lys, vi mener at man skal forstå ligestilling.

Ligestilling skal i vores øjne altid tage udgangspunkt i den meget sunde og konservative grundværdi, der baserer sig på retten til forskellighed for alle mennesker, mænd såvel som kvinder. Det betyder, at samfundet skal skabe de mest optimale rammer for det enkelte menneskes liv som individ, uden at det selvfølgelig strider direkte imod fællesskabets interesser.

Alt i alt ser vi Konservative mange gode initiativer i regeringens perspektiv- og handlingsplan for 2007, herunder ikke mindst indsatsen over for børn, unge og ældre, men også i indsatsen på arbejdsmarkedsområdet i forbindelse med repræsentation og ledelse; ja, emnerne er mange. Jeg glæder mig dog særlig over den øgede fokus og indsats i forbindelse med ikke mindst kvindehandel og indsatsen for at få familie- og arbejdsliv til at gå op i en højere enhed.

Med hensyn til handel med kvinder, det 21. århundredes slaveri, så er det en af globaliseringsens mest mørke sider. Det er et voksende problem, som vi ikke kan sidde overhørig, men må og skal bekæmpe. Heldigvis har vi i Danmark haft fokus på det område et godt stykke tid. Senest er der kommet en handlingsplan, der særlig skal forebygge kvindehandel og udvikle støttemuligheder til ofrene samt udbygge samarbejdet mellem de relevante myndigheder, sociale institutioner og hjemlandets myndigheder. De sidste skal sikre de udsatte kvinder og ofre for

menneskehandel adgang til støtte ved hjemsendelse.

I Det Konservative Folkeparti glæder vi os meget over, at kvinderne nu har mulighed for at få opholdstilladelse fra 30 til 100 dage, når de bliver grebet i at have opholdt sig illegalt i Danmark. Jeg synes dog, at det er vigtigt at påpege, at handel med kvinder er et grænseoverskridende problem, og det betyder, at kampen mod det her slaveri skal løses internationalt og bl.a. gennem et styrket samarbejde i EU.

Et af de andre områder, hvor der efter vores opfattelse er sket markante fremskridt i det forangående år, er de forbedrede muligheder for at tage barsel. De er, uanset om man vil det eller ej, blevet væsentligt forbedret med etableringen af Barselfonden, der gerne skulle give bedre muligheder for at påvirke og indrette arbejdslivet og forene det med familielivet. På den måde skulle vi gerne nærme os et arbejdsmarked, hvor der er lige muligheder for både mænd og kvinder. Jeg er glad for, at arbejdsmarkedets parter gik foran. Ved at etablere en frivillig aftale viste de vejen. De decentrale udligningsordninger blev et stort skridt frem mod mere ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet, og siden fulgte Folketinget så op med lovgivning for stort set hele det resterende område.

Kl. 14.55

Efter min opfattelse er etablering af en barselfond helt afgørende med hensyn til ligestilling mellem kønnene. Ved at udligne udgifterne til barsel sikrer vi forhåbentlig, at det økonomiske incitament til at ansætte en mand frem for en kvinde vil blive mindre. I Det Konservative Folkeparti kan vi nemlig ikke acceptere, at dygtige og kompetente kvinder i den fødedygtige alder fravælges af økonomiske grunde.

Samtidig skulle en udligning af barseludgifterne gerne være med til at hjælpe de mindre virksomheder og de kvindedominerede fag, hvor barsel traditionelt set har været en omkostningsfyldt affære. På den måde skulle vi gerne sikre, at også mindre virksomheder har råd til at ansætte kvinderne, samt at den enkelte ansøgers køn fremover vil spille en mindre rolle i forbindelse med ansættelse.

Der er dog et punkt, hvor der efter vores opfattelse kan gøres mere, for de aftaler, der hidtil er indgået, omfatter ikke de selvstændige på arbejdsmarkedet. Der er fortsat flere tusinde ansatte, der ikke hører under den barseludligning, der er på nuværende tidspunkt. Den restgruppe skal naturligvis også dækkes efter vores opfat-

telse. Det er af den simple årsag, at hvis en kvinde som selvstændigt erhvervsdrivende skal bære hele udgiften i barselperioden, kan det let blive alt for omkostningsfuldt at få børn.

Hvis vi med andre ord skal få fuldt udbytte af det potentiale – og der er et potentiale – der ligger hos de mange selvstændigt erhvervsdrivende kvinder, må vi sørge for, at det er økonomisk muligt at kombinere arbejdsliv med familieliv også for de selvstændige. Et skridt på vejen er derfor at give de selvstændige mulighed for at blive en del af en barselfond.

Alt i alt er vi Konservative således rimelig tilfredse med perspektiv- og handlingsplanen, som forekommer at være et fornuftigt udgangspunkt for menneskers mere lige muligheder fremover.

Afslutningsvis vil jeg dog minde om, at det også er vigtigt, at vi yder vores indsats ude omkring i verden, nemlig indsatsen for at give frihed til andre kvinder i andre lande, hvor der f.eks. er modstand mod prævention og abort. Det er en indsats, hvor vi bestemt også bør gøre vores til, at der sker noget. Det er en kamp, der skal kæmpes, og det er også en kamp, hvor vi skal gå foran.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

I 2005 citerede jeg fra Det Radikale Venstres program for ligestilling, og da der er gået 2 år, vil jeg lige tage en lille del af det frem igen, for jeg går ikke ud fra, at alle fuldstændig kan huske, hvad det var, der blev sagt dengang. Og jeg gør det, fordi det selvfølgelig har relation til ministerens redegørelse. Jeg citerer:

Vores mål er et samfund, hvor vi har mulighed for at leve som mænd og kvinder på flere forskellige måder, og hvor køn ikke sætter snævre rammer for de forventninger, omverdenen har til os. Ligestilling betyder med andre ord ikke, at alle skal være ens. Tværtimod skal alle have mulighed for at være så forskellige, som de vil. Ligestilling betyder, at alle skal have lige muligheder, lige rettigheder og lige værd.

Når jeg citerer det, er det selvfølgelig, fordi det jo ikke er på det her område, vi sådan set er uenige med ministeren. Vi er uenige i de der meget overordnede målsætninger, som ministeren også har. Men den store uenighed ligger i spørgsmålet om det frie valg og de konkrete po-

litiske initiativer. Her skriver vi om de frie valg, og jeg citerer:

Men den danske befolkning har ikke et frit valg til at skabe de liv, de ønsker, uafhængigt af om de er kvinder eller mænd. Der er ikke ligestilling i Danmark.

Her er der en fundamental skillelinje mellem os og regeringen. Vi tror ikke, at der er et frit valg. Vi tror sådan set ikke, at klassekampen er forbi; det er den godt nok i den klassiske forstand, men der er bare kommet nogle andre uligheder i samfundet – dels er der nogle uligheder, der er fortsat, dels er der kommet nogle nye. Og det betyder, at vi ikke har noget frit valg, og det er det, der i forhold til regeringen er illusionen efter vores opfattelse. Regeringen har en illusion om et frit valg. Vi har ikke et frit valg, heller ikke på arbejdsmarkedet, når det drejer sig om mænds og kvinders valgmuligheder. Og det er baggrunden for, at vi mener, at der skal nogle andre politiske initiativer til end dem, som regeringen kommer med.

Men inden jeg kommer ind på det, vil jeg godt sige, at jeg synes, at et af problemerne med regeringens redegørelse, som jo er fin og glimrende og alt det der, er, at det er meget svært at se udviklingsperspektiverne i, hvad det er, der foregår. Det er meget svært at holde sammen på det. Det sagde jeg så året efter, altså i 2006, og det synes jeg stadig væk er gældende.

Kl. 15.00

Det er jo således karakteristisk, at ministeren skriver noget om status for handlingsprogrammer mod mænds og kvinders vold, hvor der er en handlingsplan, og det gør, at det er noget lidt andet på det område. Men så skriver ministeren altså om en status på nogle initiativer, på kønsmainstreaming, og hvad ved jeg. Og det jo ikke en status, det er en opremsning af, hvilke initiativer der er taget, men det er ikke, hvad man kan kalde en status, der drejer sig om: Hvor er vi, hvor skal vi hen, hvad har vi fået ud af det, hvad er det, vi vil, og hvordan korrigerer vi det? Det gælder sådan set for handlingsplanen i højere grad, for selv om der var detaljer, vi var uenige om, så var der faktisk en slags status på den. Men det er der ikke over de her initiativer, og det gør det sørens svært at diskutere, når vi ikke kan se, hvad udviklingsperspektivet er.

En af grundene til, at det også er svært for os – og det vil jeg så tage frem, det er ikke direkte, men indirekte regeringens skyld – er, at vi ikke har et ligestillingsudvalg i Folketinget. Der er simpelt hen ingen på embedsmandsplan i Folke-

tinget, der følger, hvad der foregår på ligestillingsområdet. Der er interesserede mennesker, mænd og kvinder, men der er ingen, der følger det. Der er ingen, der har et samlet overblik. Der er ingen, der kan være til nogen hjælp, sådan som man kan i andre udvalg – det gælder selvfølgelig i meget høj grad Europaudvalget, det gælder også Socialudvalget, og det gælder Kulturudvalget, det gælder andre udvalg – hvor der er nogle mennesker, der følger en udvikling, og som dermed også kan være til hjælp for folketingsmedlemmer, når de stiller nogle spørgsmål. Her har vi reelt ikke nogen at samarbejde med. Det ligger formelt i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, men der er ikke nogen, der særlig tager sig af det. Og det er ikke en kritik af de embedsmænd, der er. De har en masse andre områder, men der er ikke nogen, der er specialister på det her område.

Det betyder også, at Folketinget som sådan, oppositionen specielt, selvfølgelig, er utrolig svagt stillet over for et ligestillingsministerium. Det er ikke regeringens direkte skyld, men indirekte er det selvfølgelig, fordi regeringspartierne ikke gør noget, som regeringen ikke er enig i, når det drejer sig om at nedsætte et ligestillingsudvalg.

Så skal jeg tage nogle konkrete områder op, hvor jeg synes der er behov for mere tilbundsående analyser, måske forskning og i hvert fald politiske initiativer.

For det første er der det kønsopdelte arbejdsmarked, som ministeren og mange andre er enige i er en meget stor grund til, at vi har meget stor uligeløn i Danmark. Jeg synes også, at det er fint, at ministeren vil tage nogle initiativer i forhold til børnehaver, og hvad ved jeg. Jeg tror bare slet ikke, at det er nok. Jeg tror, at vi kommer til at gå meget dybere ind i det her kønsopdelte arbejdsmarked, også i forhold til, hvordan det ser ud i andre lande.

Jeg er godt klar over, at man sidder med noget viden, men jeg synes, vi har behov for en meget nøjere drøftelse af, hvorfor søren vi er endt, som vi er endt. Er det bare, fordi kvinderne gik ud på arbejdsmarkedet i 1960'erne, og så måtte de jo gå ud i den offentlige sektor med uddannelse og børnehaver, og hvad ved jeg, og så kom de i virkeligheden aldrig ind på det private arbejdsmarked for alvor? Hvis vi kigger statistisk på det, er der jo en meget skæv fordeling mellem det private og offentlige. Og jeg siger tak for det der faktahæfte – nu har jeg ikke taget det med herop – som ministeren har lavet. Det er

udmærket. Jeg ville godt have haft det et år mere opdateret på nogle steder, men jeg håber, at vi kan lave en løbende opdatering.

Faktaboksene i det hæfte – som jeg altså desværre ikke tog med, så jeg kunne vise det, det ligger nede på mit bord – viser jo meget tydeligt, at der er en stor skævhed imellem den private og den offentlige sektor, når det drejer sig om mænd og kvinder. Og derfor er spørgsmålet så: Hvad er det, der har dikteret det? Er det bare en tradition, eller er det andre ting, som vi ikke ved noget om? Og før vi ved lidt mere om det, tror jeg, at det er svært at komme ind med pjecer og alt muligt andet over for de børn i børnehaven. Det er ikke nok. Deres rollemodeller er jo moren, der altså er i den offentlige sektor og sådan set tager sig af de samme områder, mere eller mindre – altså, uddannelse og børneomsorg og alt det der, som hun sådan set også gør i en vis grad på hjemmefronten – og så i øvrigt kvinderne i daginstitutionerne. Der er jo ikke noget mærkeligt i, at der fastholdes en eller anden form for skævt rollemønster for pigernes vedkommende og modsætningsvis til mændene, som ikke har nogen rollemodeller, i hvert fald lige der i det daglige, i det store og hele. Det er det ene område.

Det andet område er, at vi kommer til at kigge nøjere på uligeløn. Gabet vokser, og det vil sige, at de nye lønforhandlingssystemer, og hvad ved jeg, betyder, at kvinderne yderligere kommer bagefter. Og hvad kan vi gøre ved det?

Det tredje er – og det har vi jo diskuteret tidligere, og det vil regeringen ikke, og der er ikke andet at sige til det, end at vi jo kan håbe det vil ske på et eller andet tidspunkt – at vi skal en bredere ligelønstatistik. Det er altså ikke nok at have den der med de store virksomheder.

Det fjerde er så – og der er vi heller ikke enige – den øremærkede barselorlov til mænd. Der er sådan set en orlov særlig mærket kvinder. Efter som der ikke er frie valg, hvorfor kunne vi så ikke få en orlov særlig mærket mænd? Og jeg har det synspunkt, som jeg også sagde under den korte replik, at der jo ingen grund er til, at mænd skal igennem alle de samme gamle kampe, som vi i min generation var igennem. Det er jo nøjagtig det samme, der udspiller sig på mændenes arbejdsmarked, som det, der udspillede sig på kvindernes arbejdsmarked dengang for 30-40 år siden.

Kl. 15.05

Der synes jeg lige så godt at man kan sige: Det er ikke familiernes frie valg. Det har noget at

gøre med samfundsstrukturer, og det har altså noget at gøre med den der klassekamp, som vi altså talte om i overført betydning, hvor der er ulige forhold på arbejdsmarkedet.

Men så kommer jeg til det næste punkt, som jeg vil trække frem. Det drejer sig om, at jeg synes, at i stedet for at ministeren vil lave et eller andet frivilligt charter med den private sektor, skulle ministeren sætte sig ned og sige: Hvad for nogle måltal kan vi få for den offentlige sektor? Hvad mener vi egentlig vil være godt? Mener vi f.eks., at vi skal have 30 pct. kvindelige ledere i den offentlige sektor i 2015 eller 2017, eller hvad for et tal, man nu kunne finde frem til? Lad os diskutere det og sige: Hvordan når vi så det? Vi når det ikke pr. automatik.

Indtil videre har vi stadig den ene kvindelige departementschef, og hver gang der har været et departementschefskift, har vi kunnet se, at der overhovedet ikke har været nogen kvinder fremme i den offentlige debat i hvert fald; internt kan det godt være, at det er noget andet, men facit er, at de ikke har fået jobbene, hvis de har været med. Og det vil sige, at jeg synes, at man skulle sætte nogle måltal for den offentlige sektor, den statslige sektor og den kommunale sektor. Og det drejer sig jo om, at hvis ikke vi hiver kvinder længere op i mellemlederhierarkierne, tættere på, så er der ikke en rekrutteringsbasis. Vi har også set det meget tydeligt i den kommunale sektor. Jeg så det, da jeg havde møde med den, og der var det helt oplagt, at de heller ikke kommer med i løbet af de kommende år, for de har ikke det lederniveau, som skal til, for at man kan komme videre.

Så er vi videre til et nyt punkt. Jeg synes også, at man bør give Klagenævnet initiativret. Der er også behov for, at der er nogen, der går ind og har en initiativret. Ombudsmanden har en initiativret. Det ved vi jo virker, og jeg synes også, at Klagenævnet burde have en tilsvarende initiativret.

Summa summarum synes jeg, at det, der er vigtigt, er, at vi nu prøver at gøre en slags rigtig status; ikke bare en opremsningsstatus, men en rigtig status over, hvad det er for en udvikling, vi har haft siden 2001. Regeringen har siddet siden 2002. Der har været mange initiativer, compliment for det, men hvad har virket, hvad har ikke virket, og hvad skal der til, for at vi kan komme videre?

Til allersidst skal jeg sige, at det er helt bevidst, at jeg ikke har taget handlingsplanen for kvindehandel op, jeg har heller ikke taget vold

og hele den problematik, som vi har diskuteret i andre sammenhænge, op. Nu har jeg holdt mig til det helt overordnede ligestillingspolitiske.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Og så er det fru Pernille Vigsø Bagge.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Perspektiv- og handlingsplanen er slet ikke ambitiøs nok. Det er nogle fine ord og målsætninger, men det er jo ikke nok, hvis vi inden for en overskuelig fremtid skal have større lighed mellem kønnene i det her samfund. Pjecer og oplysningskampagner og -materialer rækker simpelt hen ikke, og ligestillingsministeren har det med at sige, at mænd og kvinder bare kan tage sig sammen, og så kommer ligestillingen nok af sig selv en skønne dag, men det anser vi i SF absolut heller ikke for at være godt nok.

Ligestillingsområdet har som alle andre politikområder brug for visionær handling, og det er der desværre alt for lidt af i den nærværende skrivelse fra ligestillingsministeren. Dermed siger jeg ikke, at der skal lovgives om alt, når det kommer til ligestilling, men lidt mere initiativ kunne altså være ønskeligt. I et svar på et § 20-spørgsmål har ministeren for nylig oplyst mig om, at der siden 2001 ikke er kommet nogen som helst selvstændige lovforslag fra ligestillingsministeren. Der er mange kritikpunkter at tage fat på i selve handlingsplanen, og jeg vil kommentere tre områder, som i særlig grad halter, hvad angår midlerne til at nå målet om ligestilling.

I pjecen beskrives det, hvordan forskellige tiltag i dagtilbud og folkeskole skal være med til i højere grad at sikre kvinders og mænds lige og frie valg gennem hele livet. Her er SF helt enig med ministeren. Køns- og ligestillingsproblematikker opstår ikke den dag, vi træder ind på arbejdsmarkedet eller får vores første barn og skal på barsel. De starter den dag, vi bliver født med et biologisk køn, som herefter former omverdens forventninger til henholdsvis drenge og pigers adfærd i familien, i dagtilbuddet og i skolen. Skal der rykkes på ligestillingsområdet, skal der derfor øget fokus på betydningen af køn i dagtilbud og i skole. Men ministerens ambitioner for de her områder er altså langt fra seriøse bud. Her satses vanen tro på oplysningsmaterialer og pjecer.

Med hensyn til dagtilbuddene så SF gerne, at det blev pålagt pædagoger at indarbejde køn i

deres arbejde med læreplanerne. Det at arbejde med køn skal ikke være valgfrit.

Kl. 15.10

Vi kunne også godt tænke os, at køn kom på skoleskemaet i alle de uddannelser, der henvender sig til børne- og ungeområdet. På folkeskoleområdet er det alt for sent at tænke på kønsrollernes betydning, når eleverne i de ældste klasser skal spore sig ind på deres videre uddannelsesforløb. Køn skal også her på skoleskemaet, og allerede fra de små klasser skal det indarbejdes i den almindelige undervisning. Undervisningsmaterialet er udarbejdet og ligger allerede klar til brug i form af bogen »Skolens bog om køn og ligestilling«, som er skrevet af to kvindelige skolelærere, som virkelig har fokus på det her område. Men så længe vi som politikere ikke stiller krav om, at der i undervisningen skal arbejdes med køn, sker der desværre alt for lidt ude på skolerne.

Så er der hele barselområdet, som vi har diskuteret igennem, nemlig at kvinder stadig væk tager den største tørn, hvad angår barselorloven, og hvorfor det nu er, vi ikke vil være med til at øremærke de 3 måneders barselorlov til mænd. De har jo haft særdeles gode erfaringer med det på Island, hvor 90 pct. af mændene benytter sig af tilbuddet. Ligestilling på det her område er også en klar samfundsgevinst; det giver færre skilsmisser og mere effektive mandlige medarbejdere, og det sikrer kvinderne en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet.

Indsatsen mod handlede kvinder kan også sagtens forbedres. En styrkelse af det koordinerede arbejde i indsatsen mod handlede kvinder er prisværdigt, ligesom den øgede støtte til handlede kvinder også er et udmærket og godt initiativ. Men målet må være, at den verdensomspændende, ulovlige handel med kvinder stoppes, og i så fald er vi nødt til at kigge på prostitution som helhed. Det anslås, at godt en tredjedel af de prostituerede i Danmark er handlede. Og kan vi mindske prostitutionen, kan vi mindske antallet af kvinder, der handles.

SF har tidligere fremsat forslag om mærkning af sexannoncer som en måde at begrænse prostitution på. En anden idé kunne være helt at forbyde køb af seksuelle ydelser. Den idé er givet videre til ministeren for ligestilling nu, og forhåbentlig vil den eller andre af SF's ideer, som jeg har været inde på, være at finde i næste års handlingsplan eller endnu bedre i et lovforslag i næste folketingssamling.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det den sidste ordfører, fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes jo, man bliver fuldstændig ør i hovedet af alle de gode intentioner. Og man bliver endnu mere ør i hovedet, når man så forsøger at sætte sig ned og lave det stykke arbejde, der skal til for at finde ud af de reelle forslag, for de er der jo ikke. Når man så er blevet fuldstændig rundtosset på et eller andet tidspunkt af at forsøge at finde dem frem, må man bare konstatere, at de jo ikke er der. Og det er jo sådan set lidt ærgerligt.

Det er de helt store nagler, vi er oppe på, ikke? Der skal fokuseres på – og så citerer jeg – ligestilling på tværs af køn, alder, etnicitet, handicap, tro og seksuel orientering. Puha, så har vi fået hele remsen med. Og ikke blot skal der fokuseres, næh, næh, næh, alle skal inddrages i ligestillingsarbejdet. Vi kunne jo starte med her i Folketinget, at der var nogle mænd med til at diskutere. Det ville sådan set være en fantastisk inddragelse af en relativt relevant gruppe for den her diskussion.

Nå. Inden træerne altså får lov til at vokse ind i himlen, er der imidlertid lige grund til at sammenholde intentionerne med den her reelle praksis. For jeg synes sådan set, at vi skal tage nogle eksempler fra virkelighedens verden, når nu regeringen ikke kommer med nogen konkrete initiativer.

F.eks. blev der jo ikke så meget af ligestilling på tværs af etnicitet, fordi da regeringen gennemførte den stærkt nedsatte integrationsydelse eller starthjælp, var det jo sådan, at der bagved formelt set var lighed for loven. Ih ja, formelt set var alle regler overholdt, men ikke desto mindre ligger der jo bag det den kendsgerning, at det i helt overvejende grad er udlændinge, altså flygtninge og indvandrere, der rammes af starthjælpen. Og som bekendt har regeringens støtteparti da også åbent erkendt, at hensigten var at mindske antallet af udlændinge, der flygtede mod Danmark.

Realiteten er altså, at regeringen og dens støtteparti med starthjælpen og senere bl.a. med 300-timers-reglen for ægtepar på kontanthjælp har gennemført velfærdsforringelser, der skader den etniske ligestilling – der skader den etniske ligestilling. Det er da nogle fantastisk flotte ord, man kan skrive ned i sådan en redegørel-

se, når det er det her, der så er virkelighedens verden.

Så har jeg et andet eksempel. Det er om lighed uanset seksuel orientering. Lad os nu lige spole tiden lidt tilbage. Desværre var jeg selv på orlov, da det her blev vedtaget, så jeg var ikke en af dem, der var med til at stemme for. Det er jeg rigtig ked af, for det var et af de første forslag, jeg stillede i Folketinget. Men der blev det altså vedtaget, at lesbiske kvinder skulle have samme adgang til kunstig befrugtning som heteroseksuelle kvinder – det er jo fuldstændig sindssygt, at det ikke har været sådan i forvejen.

Nå, det forslag bliver så stillet og vedtaget herinde. Hvad er det nu for nogle partier, de fleste af de folk, der stemte imod, kommer fra? Behøver jeg at nævne, at det er selv samme partier, som står bag den regering, der har lavet den her ligestillingsredegørelse, og støttepartiet – Dansk Folkeparti, som så brillerer med at fremsætte forslag om at fjerne den ret igen 1 år senere? Og hvem er det, som igen går ind og støtter Dansk Folkeparti? Jamen det er selvfølgelig regeringspartierne minus nogle enkelte fornuftige mennesker, som enten hele tiden har været fornuftige, eller som i det mindste mener, at det må være sådan, at man ikke rutter med folks liv på den måde, at man på det ene tidspunkt gør det ene, og 1 år senere gør noget andet ved så at fjerne retten igen.

Kl. 15.15

Nå, så meget for det her med ligestilling i forbindelse med seksuel orientering. Det der med homooption er sådan noget, der er skudt helt ud. Altså, måske kommer vi dertil om 10 år eller 15 år; måske skal der bare et regeringsskifte til. Hvem ved?

Et tredje eksempel er den her kastrerede ligelønsstatistik for det private arbejdsmarked, som regeringen har udarbejdet. Det tog også et antal år, før vi overhovedet kom så langt, at den blev kastreret og fremsat. Altså, indtil da lå den bare nede i sin skuffe og ventede, og hver gang vi tog det op, blev der sagt: Den er stadig i skuffen, bare rolig, vi har ikke glemt det. De havde bare glemt eller i hvert fald endnu ikke nået at kastre den, før de så fik den fremsat. Det har de så gjort nu. HK siger, at det så måske er halvdelen af de private virksomheder, der slet ikke er omfattet af den lov. Fantastisk.

Man kan dvæle lidt ved den her ligelønsproblematik, fordi det synes faktisk, som om der breder sig sådan en opfattelse af, at det er et løst problem. Og hvis man ser den sidste tids avisde-

bat om den kønsmæssige ligestilling, er det tydeligt, at den manglende kvinderepræsentation på direktionsgangene og i aktieselskabsbestyrelserne opfattes som hovedproblemet. Det er ligesom den sidste lille øvelse, vi mangler, inden ligestilling er opnået.

Jeg noterede mig også, at den socialdemokratiske ordfører fik proklameret her fra talerstolen, at vi i Danmark har ligestilling. Fantastisk.

Tilbage er der så den her lille ulige adgang til toppen, som afspejler sig i den manglende ligestilling. Et eller andet sted synes jeg at det er fantastisk, at der bliver brugt så lang tid på det. Altså, lad os da bruge tiden på nogle af de andre fornuftige ting, som den socialdemokratiske ordfører faktisk sagde, og som handlede om de ting, hvor der ikke er opnået ligestilling, og dem er rigtig mange af. Og det er ikke, fordi jeg har noget imod spadseredragter; altså, herre, du milde gud, lad os da endelig få nogle flere spadseredragter i stedet for jakkesæt, det gør da tingene lidt mere nuancerede. Men det her med spadseredragterne afspejler jo en ulighed som rammer hårdest i bunden – som rammer hårdest i bunden.

Igen er det lidt irriterende, at jeg skal give øretæver til Socialdemokraterne. Det skal jeg, fordi redegørelsen er så langt uden for pædagogisk rækkevidde, at jeg bliver nødt til at hive debatten tilbage på sporet ved at gøre det den vej rundt. Jeg hørte det som en af de to pinde, der blev nævnt, nemlig at der skal flere spadseredragter ind på direktionsgangen. Det kan da ikke være hovedprioriteten for Socialdemokratiet. Fint nok, og vi skal da i Enhedslisten nok stemme for, men måske skulle der i stedet for i et lidt mere klassebevidst parti stå, at der skal ske noget for nogle af de kvinder, som er i den største gruppe blandt dem, der har rigtig lav løn, og som er dem, der ryger først ud fra arbejdsmarkedet – bare for lige at få prioriteringerne på plads.

Jeg er overbevist om, at Socialdemokraterne er enige med mig i, at der skal ske noget for de grupper; jeg synes bare, at prioriteringslisten er kommet til at se en anelse bekymrende ud her i de seneste par år.

Det, der kommer her, er jo noget, jeg er glad for. Nu har jeg lige sagt lidt negativt om Socialdemokraterne, men jeg vil dog sige, at her har vi da et område, hvor oppositionen står sammen, hvis der altså er nogen, der er i tvivl om det. Her er der da et område, hvor det er fuldstændig klokkeklart, hvilken halvdel af det her Folketing

man tilhører, *fuldstændig klokkeklart*. Hvis man f.eks. er mand og har intentioner om at få børn og skal stemme alene ud fra det vilkår, så kan det ikke være svært. For der er det der med, at man stadig væk efter årtusindskiftet har en situation, hvor mænd for det første kun har ret til 14 dages barsel – 14 dages barsel – mens kvinderne har ret til 3 måneders barsel. Ifølge rigtig mange overenskomster er det tilmed sådan, at hvis nu man vælger mor og far imellem, at moren skal ½ års barsel og faren skal have ½ års barsel, så er det sjovt nok sådan, at moren får fuld løn under hele sin barselperiode, og at manden, hvis han er heldig, får fuld løn under de 14 dages barselorlov.

Det er da en fantastisk ligestillingsforestilling at have. Og sjovt nok er det ikke det, der bliver sat fokus på, når vi spørger de borgerlige partier. Nej, der er fokus på det frie valg. Det er jo et mantra: Det frie valg.

Lad os da lige kigge lidt på det frie valg, for hvor meget frit valg er der helt ærligt. Og så siger Venstres ordfører: Nu er der jo også familier, hvor kvinderne tjener mest. Ja, det er der. Jeg synes bestemt også, at vi skal blive ved med at holde fanen højt på minoriteternes vegne, og det er jo det, de familier, hvor kvinderne tjener mest, er. De er en minoritet i vores samfund. Al ære til det, nu vi taler ligestilling.

Kl. 15.20

Men lad os prøve at tage fat i majoriteten, for i langt, langt de fleste danske familier er det sådan, at det da ikke er noget frit valg. Det er da ikke sådan, at man bare lige hovsa op af en pose kan sige: Nu skal lillefar gå derhjemme med ungen, og så klarer vi os lige for dagpenge i 9 måneder, og så får vi fuld løn under barsel i de tre, der er øremærket moderen.

Altså, har regeringen tænkt sig at betale regningerne den første i måneden eller hvad? For hvis regeringen har tænkt sig det, så ville der måske være tale om et frit valg.

Ellers består det frie valg i, at man må finde sig et nyt sted at bo – hvis man er så heldig, at man kan finde det – fordi man ikke har råd til at betale terminerne eller huslejen, hvis faren skal ned på dagpenge. For det er altså farmand, der tjener mest, sådan er det nu engang i et samfund med et kønsopdelt arbejdsmarked og en løn, der ikke er lige endnu. Men det kan selvfølgelig være, at Venstre har en intention om overnagt at få lavet ligeløn og få gjort op med det kønsopdelte arbejdsmarked.

Jeg vil nu sige, at det indtil da kunne være en god idé, at vi fik skabt en løsning, hvor mændene fik ret til barsel, og at mændene faktisk fik fri mulighed for at gå derhjemme, ikke kun på tegnebrættet, men faktisk også i virkelighedens verden.

Det kan være, at Venstre skulle tage ud og lege lidt i den. Jeg ved godt, at man som folketingsmedlem har fantastiske orlovsmuligheder. Det kan være, at enkelte folketingsmedlemmer kunne have behov for at komme ud og prøve at se, hvordan det er at få et budget til at hænge sammen ude i virkelighedens verden, hvor der gælder andre barselregler end for medlemmer af Folketinget.

Ja, jeg tror, de fleste partier er blevet klar over, at Enhedslisten mener, at det her er noget tyndt: mange gode intentioner, mange fine, fornemme ord og alt for få reelle forslag. Vi mangler stadig væk at vide: Hvad vil Venstre – hvad vil Venstre?

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen): Tak for de mange kommentarer fra ordførernes side. Visionen for regeringens ligestillingsarbejde er som bekendt at skabe lige muligheder for kvinder og mænd. Vi er ligeværdige, og vi skal have mulighed for hver især at vælge det liv, vi ønsker, med udgangspunkt i de talenter, vi har. Piger skal kunne vælge at blive fysikere lige så vel som at blive sygeplejerske eller noget andet; drenge og piger af anden etnisk herkomst skal kunne vælge deres ægtefælle uden tvang; mænd skal kunne gå på barsel, uden at kollegerne ser skævt til dem osv.

Kodeordene for min indsats på det område er respekt og ansvar. Vi kan lave nok så gode love og have nok så gode domstole, og vi kan have nok så gode politiske hensigter, men normerne i samfundet må nødvendigvis også rykke sig.

Jeg synes jo, det er et spørgsmål om at forsvare de mest grundlæggende værdier i et frit samfund, nemlig retten til frihed og stræben efter et godt liv både for mænd og for kvinder. Og jeg er meget glad for at høre i dag, at der jo er bred enighed om målsætningerne.

Men der, hvor uenigheden så kommer op – senest var fru Rosenkrantz-Theil inde på det – er jo med hensyn til, hvilke initiativer der så konkret skal sættes i værk for at nå de intentioner, vi er enige om.

Der skilles vandene med hensyn til initiativerne, hvor der er flere partier, der ønsker meget mere lovgivning på området, meget mere be-

stemmelse her fra Tingets side, og hvor vi i regeringen mener, at vi hellere skal give nogle gode rammer og så give nogle valgmuligheder med hensyn til, hvordan man gerne vil leve sit liv.

Det er jo tydeligt, at oppositionen ønsker, at vi skal gå ind og bestemme, hvor lang tid den ene og den anden skal have mulighed for at have orlov. Jeg forstår, at der er forslag om, at vi nu også skal til at blande os i lønforhandlingerne, ikke bare fra Enhedslistens side, men også fra Socialdemokraternes side, og sådan er der simpelt hen en forskellig tilgang til, hvordan det er, vi bedst kommer videre med at sikre ligestillingen i Danmark.

Fru Anne-Marie Meldgaard startede med at fremhæve, at der bliver lavet rigtig mange pjecer og kørt mange kampagner fra ligestillingsministerens side. Det er jeg fuldstændig enig i. Jeg synes, at vi tager rigtig mange initiativer, gør rigtig mange tiltag for at skubbe på.

Men når jeg så sådan som i dag skal høre en kritik af, at der kommer mange pjecer og mange kampagner, så har jeg jo lyst til at spørge ordførerne: Hvilke er det, vi skulle springe over? Hvilke er det, man synes har været irrelevante? Hvilke synes man ikke skulle have været taget?

Så ved jeg jo godt, at kritikken mest er der for at understrege, at jeg også hellere skulle tage nogle lovgivningsmæssige initiativer. Men sagen er jo bare, at arbejdet med ligestilling er mere kompliceret end som så, og der rækker det ikke bare med lovgivning på området.

Fru Anne-Marie Meldgaard nævnte selv det bedste eksempel, nemlig ligelønnen. Det er 30 år siden, at der blev lovgivet om, at der skulle være ligeløn i Danmark. Vi har så stadig væk nogle problemer, og det er, fordi der skal mere til end det at lovgive om, at der skal være ligeløn. Der skal også være de konkrete redskaber at tage i anvendelse for at sikre, at der rent faktisk bliver udbetalt den samme løn for arbejde af lige værdi.

Kl. 15.25

Jeg synes, når vi er inde på ligelønnen, at der er to forskelligartede problemer, der gør sig gældende.

Det ene er den uforklarlige lønforskel på mellem 2 og 6 pct., der er, og der har vi jo netop fra regeringens side lanceret både den lønstatistik, som ordførerne ikke synes rækker langt nok, og så en guide til at hjælpe virksomhederne med, hvordan de bedst sikrer, at de får udbetalt lige løn.

Så der er i dag ingen undskyldning for en virksomhed for ikke at sikre sig, at man udbetaler lige løn for arbejde af samme værdi. Værktøjerne er der. Nu gælder det så bare om, at de bliver brugt, sådan at også den sidste del af den uforklarlige lønforskel kan fjernes.

Så er der det andet – fru Anne-Marie Meldgaard var inde og nævne de større tal – og det er jo en konsekvens af, at vi i Danmark har et meget kønsopdelt arbejdsmarked, som gør, at når vi så ser på forskellen mellem kvinder og mænd, så er der en større forskel som konsekvens af, at man vælger meget bestemt inden for de forskellige fagområder.

Og der er det jo bl.a. vejledningen til de unge, som fru Louise Frevert fremhævede, der netop kan være med til at skabe grundlaget for, at man får valgt anderledes med hensyn til uddannelse, og hele den påvirkning, der foregår i forbindelse med børns og unges opvækst med hensyn til ikke at lade sig indfange af traditioner eller gamle kulturmønstre, eller hvad det nu er, der gør sig gældende, men at man netop foretager et frit valg i forbindelse med, hvad det er, man har lyst til at arbejde med.

Så er der flere ordførere, der har været inde på, at en del af barselorloven bør øremærkes til mændene. Jeg synes jo, vi har taget en række gode skridt i forbindelse med barselorloven. Det er kommet barselfondene, som er et skridt i den rigtige retning, og jeg hilser det meget velkommen, at man nu under overenskomstforhandlingerne i industrien har sikret løn til dem, der holder barselorlov i, som jeg husker det, 3 uger.

Og det er jo den vej, vi skal videre ad, nemlig at det simpelt hen bliver et tema, som indgår i overenskomstforhandlingerne, for jeg er fuldstændig enig i, at det er vigtigt, at der bliver givet løn under barselorlov. Det synes jeg er rigtig godt, og jeg tror, det er med til at fremme det, at begge forældre vil vælge barselorloven.

Men regeringen vil ikke blande sig i lønforhandlinger, og det var vel dagens mest markante melding, der kom fra Socialdemokraternes side, nemlig at hvis ikke det rykkede sig på det område, så var man indstillet på at gribe til lovgivning på området. Det er vi som sagt ikke enige i. Vi har fuld tillid til, at arbejdsmarkedets parter formår at klare overenskomstforhandlingerne.

Så har det også været fremme – og det er jo et velkendt ligestillingsmæssigt problem – at vi mangler kvinder på de øverste lederniveauer i Danmark, og der er det rigtig, at vi har nogle

meget dårlige tal at fremvise. Men her er det jo også sådan, at der ikke er nogen nemme løsninger som sådan.

Jeg har taget en række initiativer på området for at fremme det, at kvinder kommer ind på ledende poster, med netværk, med mentorordninger og med dialog med organisationerne og de forskellige brancher med hensyn til, hvordan vi bedst kommer videre. Vi havde også en camp sidste år for at høre de gode ideer til, hvordan vi allerbedst fremmer, at kvinderne kommer med.

Der er det jo også vigtigt, at fødekæden er i orden, at kvinderne får den uddannelse, der er brug for, og får sig arbejdet sig op med hensyn til at kunne indtage de øverste lederposter.

Og der ser vi jo heldigvis en positiv udvikling på uddannelsesstederne, hvor kvinderne er rigtig godt repræsenteret, men hvor det jo er vigtigt, at vi kommer videre med det på de forskellige arbejdspladser. Der er det jo bemærkelsesværdigt at se, at de virksomheder, der arbejder meget målrettet med det, og som opsætter nogle måltal, rent faktisk også når nogle resultater.

Jeg hørte fra Socialdemokraternes side, at de har stor fokus på det her område, men jo ikke nogen konkrete bud på, hvad der så yderligere kunne tages af initiativer. Men det lytter jeg altså meget til for at høre, om der er noget, vi ikke har fået tænkt ordentligt igennem.

Så vil jeg endelig gerne sige tak for, at fru Anne-Marie Meldgaard også kom ind på kvinder med anden etnisk baggrund. Det er om noget et vigtigt fokusområde, og der er brug for særlige indsatser med hensyn til at få kvinder med anden etnisk baggrund med. Derfor har vi kørt rettighedskampagnen, som vi har kaldt den, på sprogskolerne, hvor vi simpelt hen har informeret kvinderne om de basale ting, der gør sig gældende i det danske samfund. Nu kører kampagnen »Hvorfor ikke?«, hvor der også er nogle bud på, hvordan man kan ændre på tingenes tilstand.

Kl. 15.30

Jeg er fuldstændig enig i, at det virkelig halter der. Jeg er også enig i, at man også skal gøre opmærksom på, at det at bo i Danmark forpligter. Som minimum skal man sætte sig ind i: Hvad er det, der gør sig gældende i det her land? Hvilke muligheder er der? Hvilke bestemmelser er der? Og jeg har som sagt taget initiativ til at gøre mit til, at kvinderne i hvert fald ved, hvilke handlemuligheder de har, når de bor og lever deres liv i Danmark.

Fru Louise Frevert var inde på vigtigheden af, at børn får mulighed for at vælge den uddannelse, de har allermost lyst til, og der har vi lavet et meget omfattende vejledningsmateriale, der kan blive en god hjælp, og som jo også er egnet til at blive diskuteret sammen med forældrene, fordi vi ved, at forældrene har meget stor indflydelse i forbindelse med unges valg af uddannelse. Det er ikke mindst moderen, der igen her har en meget stor betydning som inspirator til, hvad det er, man går videre med.

I år har vi jo året med »Lige muligheder for alle«, og her vil vi sætte specifik fokus på en række områder med hensyn til, hvad der kan gøres for at sikre lige muligheder for alle. Her vil jeg også rette fokus på de unge, for jeg tror, det er meget vigtigt, at vi får sikret, at hele den nye generation af unge er meget bevidst om, at man ikke skal lade sig binde af gamle traditioner, men at man netop som både pige og dreng skal sørge for at vælge det, der nu passer en bedst. Det er jo ikke mindst i teenageårene, at man former sin identitet, afprøver sine relationer til andre mennesker, og derfor vil vi lave en række aktiviteter i løbet af året, der særlig har fokus på netop de unge.

Jeg er så ikke enig med fru Pernille Vigsø Bage i, at vi skal til at oprette særlige fag i pædagoguddannelsen, der udelukkende går på køn. Jeg synes, at det skal være en naturlig del, at man også arbejder med køn og kønsforskelle, og jeg har en forventning om, at det materiale, vi laver til dagtilbuddene, er noget, man vil tage til sig, fordi man kan se, at det er vigtigt at blive bevidst om, om man kommer til at lave en forskelsbehandling, i forhold til om det er drenge eller piger, eller om man sørger for at have samme tilgang til dem.

Fru Louise Frevert spurgte til, om jeg ville tage initiativer til at ændre på kønsfordelingen, f.eks. på pædagogområdet, hvor det jo er velkendt, at der mangler mænd. Der vil jeg bare klart sige, at jeg ingen intentioner har om f.eks. at indføre en kvoteordning, hvor man så siger, at der skal være så og så mange mænd, der melder sig. Altså, det er jo ikke en farbar vej. Det gælder i stedet om at gøre det interessant og prøve at vække interessen hos flere mænd for at tage den uddannelse.

Der synes jeg, det er rigtig interessant med de seneste meldinger, der viser, at mænd med anden etnisk baggrund faktisk har en større interesse for at gå ind på SOSU-området, og at de synes, det er en attraktiv arbejdsplads at have.

På den måde har vi i virkeligheden dér nogle mænd med anden etnisk baggrund, der kan blive rollemodeller og trække andre med ind på et fagområde, der ellers typisk er domineret af kvinder. Og jeg synes, det er vigtigt at prøve at arbejde med, hvordan vi også kan få flere mænd til at skifte, ligesom vi også taler om, at vi skal have flere kvinder til at vælge nogle af de mandsdominerede fag.

Så vil jeg gerne fremhæve, at fru Helle Sjelle jo i sit indlæg gjorde en del ud af, at vi også ude i verden skal huske at tage os af de ligestillingsmæssige problemer. Og jeg er meget enig i, at vi skal sørge for at benytte de internationale relationer til at sætte fokus på især kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder. Jeg har faktisk netop for nylig været en tur i New York, hvor jeg i forbindelse med FN-møder havde anledning til at gøre opmærksom på, at vi lægger meget, meget stor vægt på det fra dansk side, og at vi synes, det er afgørende, at man tager politiske drøftelser om de muligheder, kvinderne har i de forskellige lande.

Til fru Lone Dybkjær skal jeg blot sige, at det altså ikke er min beslutning, at ligestillingsarbejdet ligger i PØ-udvalget. Det er en folketingsbeslutning. Men som jeg har understreget tidligere, når vi har diskuteret det, ser jeg jo meget gerne, at der er stor fokus på ligestillingsområdet. Jeg synes, det er vigtigt, at vi løbende følger op på, hvordan det går på området, og diskuterer, hvilke initiativer der skal sættes i værk. Men det må nu engang være Folketinget, der træffer beslutning om, hvilke udvalg der skal være.

Jeg var glad for, at fru Lone Dybkjær fremhævede faktapjecen om ligestilling, og jeg kan melde, at vi faktisk løbende agter at opdatere pjecen, så den netop er et godt redskab med hensyn til at se: Hvordan går det med udviklingen på de forskellige områder?

Kl. 15.35

Så var fru Lone Dybkjær skeptisk over for charteret og syntes, at vi hellere skulle fastlægge et generelt måltal inden for f.eks. det offentlige område. Og der må jeg sige, at ideen med charteret jo er at få den enkelte virksomhed til at tage stilling til: Hvordan arbejder man med ligestilling? Hvad sætter man op af måltal? Men frem for at vi laver nogle generelle standardiserede måltal ser jeg hellere, at det er den enkelte virksomhed, der forholder sig til, hvad det er for et måltal, den skal nå, og det er simpelt hen, fordi udgangspunktet er forskelligt. Og det er jo så lige såvel den offentlige sektor som den private

sektor, der skal tage stilling til, hvordan man allerbedst kommer videre, og hvad det er for nogle mål, man vil sætte op.

Jeg har nu taget initiativ til at bede en række forskellige virksomheder om at være med til at udarbejde forslag til: Hvad kan indholdet i et sådant charter være? Hvordan kan man allerbedst skrue det sammen, sådan at det bliver et rigtig godt redskab til at få virksomhederne til at committe sig til at arbejde målrettet med ligestillingen?

Endelig vil jeg til fru Pernille Vigsø Bagge sige, at der faktisk har været en række lovinitiativer, også i denne regerings tid. Men det er jo helt rigtigt, at ligestillingsområdet ikke er kendetegnet ved, at der er mange lovinitiativer, fordi det netop er nogle andre ting, man skal have fat i. Der skal mere til, der skal også holdningsbearbejdning, holdningsændringer til.

Men alligevel har jeg jo taget nogle initiativer. Hvis jeg skulle fremhæve et, er det jo, at vi har udvidet reglerne om indstilling til råd, udvalg og nævn til nu også at omfatte de kommunale og regionale udvalg, råd og nævn, altså reglen om, at der skal indstilles både en mandlig og en kvindelig kandidat. Og det håber jeg vil være medvirkende til, at man regionalt og kommunalt bliver mere opmærksom på, hvordan man egentlig arbejder med ligestilling, og bliver mere opmærksom på at tænke de kvindelige talenter ind.

Her til efteråret skal der laves en redegørelse om, hvordan situationen ser ud i kommunerne. Jeg har faktisk netop nu en skrivelse på vej til dem, som fortæller om, hvordan man allerbedst griber det her an med indstilling til råd, udvalg og nævn, og også minder om, at vi jo skal gøre status til efteråret.

Så vil jeg kun lige nævne, at vi fra regeringens side som bekendt ikke ønsker at øremærke en bestemt del af barselorloven til mændene. Vi synes, vi har skabt nogle rigtig gode rammer for familierne, og så er det op til familierne at vælge, hvordan man gerne vil disponere her.

Endelig – til diskussionen om at forbyde prostitution – mener jeg ikke, at det er en hensigtsmæssig vej. Jeg mener faktisk, at vi ved at tage et sådant skridt risikerer at gøre det endnu vanskeligere at nå de prostituerede og hjælpe dem med hensyn til deres situation. Vi betragter jo i Danmark prostitution som et socialt problem og sætter ind i forhold til det, og det tror jeg vi opnår langt bedre resultater med end ved at gå forbudsvejen.

Men med disse ord vil jeg sige tak for alle bemærkningerne.

Så vil jeg kun nævne, at jeg jo også som noget nyt har opsat mål og delmål i perspektiv- og handlingsplanen, for ligesom vi arbejder med det på en række andre områder, synes jeg også, det er relevant i en ligestillingssammenhæng for netop at følge, hvad der sker på området, og for at kunne gøre status, med hensyn til hvad vi får ud af de forskellige initiativer.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ministeren om at blive stående. Der er i alt fire medlemmer, der foreløbig har bedt om korte bemærkninger. Det er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, fru Pernille Vigsø Bagge, fru Anne-Marie Meldgaard og fru Lone Dybkjær. Først er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes stadig væk, at jeg mangler at få svar på, hvad det er, Venstre gerne vil f.eks. på barselområdet, for det eneste, der står i pjecen, er jo ting, der er bagudrettede. Altså, der er ikke et eneste bud på, hvordan vi kommer tættere på, at far tager lidt flere ugers barsel end i dag. Alt er bagudrettet, altså også kampagnerne. Det er fuldstændig korrekt, at vi synes, at det der med kampagnerne – det gør vi i hvert fald i Enhedslisten – måske er lidt letkøbt, fordi der er brug for lidt tungere redskaber, men lad det nu ligge.

Der er ikke et eneste fremadrettet redskab, og derfor synes jeg, det kunne være interessant, hvis ministeren kunne give et bud på *det*. Altså, alt andet lige varer det ikke så længe, før vi går ind i et valgår, og det er selvfølgelig interessant for folk at vide, hvad der er sket. Men det er vel også interessant for folk at vide: Hvad har regeringen tænkt sig at foretage sig? Det kan jo selvfølgelig også tænkes, at regeringen bare er tilfreds med tingenes tilstand, sådan som de er, men så kunne det være smart at melde det fuldstændig klart ud, så folk ved, hvad de har at forholde sig til.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen):

Jo, men jeg synes også, det er værd at fremhæve, hvad der er sket, for det er jo faktisk nogle markante fremskridt, den her regering har stået for. Først og fremmest er der udvidelsen til, at man

kan holde barselorlov i op til 1 år, og det, at vi har gjort den fleksibel, så man kan tilrettelægge den, som den nu passer familien allerbedst, samt det, at vi har fået barselfonde; alt det synes jeg er markante fremskridt. Og som jeg også nævnte, synes jeg, det er rigtig godt, at det nu er blevet sat på dagsordenen under overenskomstforhandlingerne.

Det mere fremadrettede ligger jo i de kampagner, vi kører for, hvordan vi får skabt den her holdningsændring og den her accept af, at også de mandlige medarbejdere tager barselorlov. Vi har jo undersøgelser, der viser, at det ikke mindst er kulturen på arbejdspladsen, der spiller en rolle for, om faren vælger at tage barselorlov, og derfor er det over for kulturen på arbejdspladsen vi bliver nødt til at sætte ind.

Så er jeg fuldt ud bekendt med, at hvis det stod til fru Rosenkrantz-Theil, skulle Folketinget bestemme, hvornår henholdsvis mor og far skulle holde barselorlov, men det er ikke den her regerings politik.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg tror efterhånden, at vi alle sammen har forstået, hvad regeringens indstilling er til det her med øremærket barsel, også i forbindelse med overenskomsterne. Det tror jeg er feset ind hele vejen rundt, hvis jeg kender folks intelligensniveau ret.

Det, jeg spørger om, handler om noget ganske andet, nemlig – hvis ministeren hører efter – hvilke tiltag der skal være i fremtiden, for de kampagner, der bliver lanceret, er jo lanceret. Altså, hvad er 1-års-planen? Hvad er 5-års-planen? Hvad er 10-års-planen? Hvor er det Venstre gerne vil have vi skal hen? Hvad er visionen? Hvad er ideerne til nogle konkrete tiltag, der kan forandre på det her område?

Jeg har kvitteret for alt det, der er bagudrettet, og som er nævnt, det er fantastisk, al ære være med det. Kom nu med bare et bud på: Hvad er det, der skal ske i fremtiden? Det har jeg ikke hørt endnu.

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen):

Jeg har ikke nogen nye initiativer på bedding, for jeg har en forventning om, at vi, når vi ser de nye tal på området, så vil se, at der er en stigning i omfanget af barselorlov, der bliver holdt af fædrene. Det har jeg en klar forventning om gennem det, vi hører, nemlig at mændene har en

interesse for det, at der er virksomheder, der direkte opfordrer deres mandlige medarbejdere til at holde barsel, og det, at det er kommet ind under overenskomstforhandlingerne.

Derfor venter jeg nu på at se nogle positive nye tal. Jeg vil se, om ikke den positive udvikling er i gang, inden jeg overvejer nye initiativer på området.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu spurgte ligestillingsministeren fra talerstolen, om vi herved kunne svare på, hvilke pjecer og kampagner man kunne undvære. Jeg vil da godt være så venlig at svare, for jeg synes jo, det er tydeligt, at der ikke er kommet færre handlede kvinder, at der ikke er flere fædre, der tager længere barsel, at der ikke er mærkbart flere mænd i omsorgsjob, at der ikke er flere kvinder i topledelse under den her regering, så i princippet ville vi kunne undvære hver eneste ene kampagne og pjecer, for de har jo ikke hjulpet noget. Det var så svaret på spørgsmålet.

Nu vil jeg gerne spørge ministeren: Når den her regering har så travlt med at rangordne Danmark i alle mulige målinger, uanset om vi taler folkeskole, om vi taler i erhvervsliv, om vi taler i globaliseringssammenhæng, vi skal altid rangordne os i forhold til andre lande, hvorfor er det så o.k., at Danmark er bagefter, sakker nedad på listen, når det handler om ligestilling og f.eks. om mænds barsel i forhold til Norge, Sverige, Island?

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen):

Jeg har aldrig sagt, at det er o.k., at vi halter efter f.eks. med hensyn til at få kvinder ind i ledelse eller kvinder ind i bestyrelser, eller at vi har problemer med ligelønnen. Tværtimod har jeg jo taget en række initiativer for at skubbe på og forbedre situationen på de områder. Men jeg kan jo forstå, at det er initiativer, som fru Pernille Vigsø Bagge er imod, og at fru Pernille Vigsø Bagge mener, at vi kan lovgive os ud af det. Det er jeg fuldstændig uenig i. Det mener jeg ikke man kan, og derfor har jeg taget alle de andre initiativer for at skubbe på og har da også en forventning om, at det vil give resultater.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Men hvor lang tid er det, vi kan vente? Der er ikke sket noget hidtil. Vi sakker ned ad listen,

hvad angår ligestilling. Er det ikke et stort problem for en minister, der er ansvarlig for det her område, at se, hvordan Danmark sakker længere og længere bagud, hvad angår kvinder i topledser, hvad angår mænds barsel? Vi snakker 18 dages barsel i snit til fædrene i Danmark mod 271 dage ... nej, lad mig spørge: Er det ikke ministerens målsætning, at det bliver muligt for mænd og kvinder at tage lige lang barsel, og at mænd og kvinder også rent faktisk gør det til gavn for børn, fædre og mødre?

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen): Jo, jeg synes, at mor og far skal sørge for at deles om barselorloven. Det giver også en masse gode oplevelser, og det betyder enormt meget for ligestillingen. Og det mener jeg vi har skabt nogle glimrende rammer for at man kan gøre.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det glæder mig da meget, at ligestillingsministeren er begejstret, både når vi taler om ligeløn og ligestillingslønstatistikker.

Men når man nu kigger på, at Danmarks arbejdsmarked består af rigtig mange små og mellemstore virksomheder, og vi så samtidig har en lov, der om ligelønsstatistikken siger, at der skal være mindst 35 ansatte, hvoraf der skal være mindst 10 kvinder og mindst 10 mænd, så lad mig give et eksempel: En virksomhed, hvor der er 50 mænd og 6 kvinder ansat, vil så ikke være omfattet af den her ligelønsstatistik.

Ministeren siger så, at det ikke er nogen undskyldning for ikke at give ligeløn. Det er rigtigt nok. Men hvorfor bliver de her virksomheder ved med at underbetale kvinderne? Hvorfor er det så vigtigt for ministeren, at ikke også den her gruppe af virksomheder kommer frem i lyset, så vi kan se uligheder som ulige løn? Er det tilfredsstillende for ministeren, at der kun er 15 pct. på det private arbejdsmarked, som er omfattet af ligelønsstatistikken?

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen): Jeg synes, at ligelønsstatistikken er et udmærket redskab, og den er jo udformet sådan, som den er, fordi vi dels ville sikre en enkel ordning, dels samtidig ville sikre en bevarelse af den enkelte lønmodtagers anonymitet. Det er jo der, skillen linjen går mellem Socialdemokraternes syn på

ligelønsstatistikken og regeringens syn på den. Vi har valgt denne model.

Men statistikken står jo ikke alene. Der er jo en række andre initiativer, bl.a. guiden til, hvordan man bedst arbejder med ligeløn og sikrer ligeløn i virksomheden. Der er det helt afgørende, at man fra virksomhedens side er meget bevidst om, at man vil sikre, at man udbetaler ligeløn og altså får fjernet det her uforklarlige løngab.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg er nu ikke helt sikker på, at man rundt omkring i Danmarks lønmodtagerkredse er enige i, at det her er en enkel ordning – kun på den måde, at kun 15 pct. er omfattet af den. Det gør selvfølgelig, at den er mere enkel.

Men hvorfor kan det lade sig gøre, at der godt må være åbenhed omkring løndannelse i den offentlige sektor, at det der med ligeløn kører ganske glimrende i den offentlige sektor, og der så skal være den forskelsbehandling? For jeg går ud fra, at det, vi taler om her, er ligestilling. Men jeg ser en klar forskelsbehandling mellem det offentlige arbejdsmarked og det private arbejdsmarked. Hvordan kan ministeren leve med det?

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen):

Det kan jeg, fordi jeg har respekt for, at det er den enkelte lønmodtager, der selv vælger, om den pågældende vil gøre sin løn bekendt over for andre, eller ønsker selv at have de oplysninger og ikke videregive dem til andre. Og det forslag, der jo oprindeligt blev fremlagt, da Socialdemokraterne sad i regering, gik jo meget langt i forhold til, at man faktisk den vej rundt kunne offentliggøre, hvad det var for en løn, den enkelte lønmodtager fik.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det ville måske også betyde, at man fik lidt bedre oplysning på området. Men jeg tog nu ikke ordet for at sige det.

Ministeren sagde, at hun ønskede et stort fokus på ligestillingsområdet. Det er jeg ikke i tvivl om at ministeren gør. Men spørgsmålet er så, om ministeren vil gøre noget ved det. Her var det jo så i relation til f.eks. Folketingets nedsættelse af et ligestillingsudvalg. Jeg er fuldstændig klar over, at det ikke er regeringen, der bestemmer det. Men regeringen er jo ligesom udsprunget på basis af en gruppering i Folketin-

get. Og sådan som jeg har forstået det, er der en vis kontakt mellem ministeren og f.eks. Venstre-folketingsmedlemmer. Jeg vil også tro, der er det mellem konservative ministre og konservative folketingsmedlemmer.

Derfor synes jeg, det er noget pjat at sige det på den måde. Det er et udtryk for, at ministeren gerne vil have fokus, men ministeren ønsker alligevel ikke for alvor at gøre noget, som kunne være med til, at der blev opbygget en viden, kompetence osv. i Folketinget på det her område.

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen): Jeg er ikke sikker på, at det gør den store forskel for ministeren, om der er et særskilt ligestillingsudvalg, eller om det f.eks. er medlemmer af PØ-udvalget, der så arbejder med ligestilling, og at det er i den sammenhæng, samarbejdet foregår.

Jeg er meget åben over for et godt samarbejde, uanset hvordan man i Folketinget vælger at indrette sig. Vi har jo haft den diskussion mange gange, og jeg må sige, at regeringens holdning, ligestillingsministerens holdning i den her sag, er, at det altså er noget, Folketinget må finde ud af. Jeg vil synes, at det vil kunne fungere, uanset hvordan Folketinget vælger at indrette sig.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning)

Lone Dybkjær (RV):

Det er ministeren jo mere eller mindre nødt til. Det, jeg kun siger, er, at man mister opbygningen af en kompetence i Folketinget, som gør, at der alt andet lige kommer et dårligere modspil til ministeren, og det er måske i ministerens interesse.

Så vil jeg godt rette en anden misforståelse, det er det med måltallene, og spørge ministeren: Synes ministeren ikke, det er en meget god idé, at der kommer nogle måltal for, hvor mange ledere af kvindelig observans der skal være i f.eks. statsadministrationen, for at tage noget, ministeren har direkte indflydelse på, i hvert fald ved hjælp af sine ministerkolleger, frem til 2017, eller hvilket tal man nu kan tage?

Jeg synes, at det ville have betydning f.eks. at have et måltal på 30 pct. inden en vis årgang. Når det har betydning, er det selvfølgelig, fordi det vil betyde, ligesom hvis der er kvotering, men jeg snakker ikke om kvotering, at man prøver på at lægge nogle planer for, hvordan i alverden man når frem til det antal kvindelige le-

dere. Og det gør man ikke, medmindre man bygger dem op igennem det hierarkiske system, som er meget udtalt i den statslige sektor.

Har ministeren en plan for det eller ej?

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen): Jeg ønsker, at man i langt højere grad sætter nogle måltal, for jeg er fuldstændig enig med fru Lone Dybkjær i, at det er rigtig godt til at øge indsatsen for så at nå det måltal, man har sat sig. Jeg vil bare ikke udstede et generelt måltal, men bede de enkelte områder om at fastlægge nogle måltal og finde ud af, hvordan man der allerbedst arbejder med ligestillingen og med mangfoldigheden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 178: Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Gennemførelse af direktivet om genforsikringsvirksomhed, opgørelse af individuelle solvensbehov, aftaler om bonus og udbetaling af et målselskabs midler i forbindelse med overtagelsestilbud, retningslinjer for incitamentsafklønning, oprettelse af Penge- og Pensionspanelet, præcisering af Finanstilsynets tilsynsmæssige uafhængighed m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 14/3 2007).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jacob Jensen (V):

Åbenhed og gennemsigtighed er afgørende for at skabe tillid til et finansielt marked. Det gælder også, når danske selskaber skal tiltrække investorer, som skal købe selskabets aktier, og for efterfølgende at sikre aktionærernes tillid til ledelse og direktion.

Ikke mindst i forbindelse med følsomme situationer for selskaberne, som f.eks. ved fusioner eller overtagelsestilbud, er det vigtigt, at aktio-

nærerne kan føle sig sikre på selskabets ledelses loyalitet. Derfor ser vi i Venstre dette forslag fra regeringen, som vi nu skal behandle, som et vigtigt skridt i retning af mere åbenhed omkring sådanne situationer, når det foreslås bl.a. at indføre et forbud mod at indgå aftaler om bonus eller lignende til ledelsen af et selskab, i perioden fra tilbudsforhandlingerne indledes, og til forhandlingerne enten afbrydes eller gennemføres.

Selskabets ledelse skal til stadighed varetage de til enhver tid værende aktionærs interesse og skal ikke lade sig lokke af at arbejde for en potentiel købers interesse, inden en overtagelse har fundet sted. Ledelsens beslutning om at anbefale et eventuelt salg af selskabet skal ikke bero på personlige økonomiske interesser, men på, hvad der tjener hele aktionærkredsen bedst.

Dertil kommer, at forslaget her giver tilbudsgiveren ved overtagelse af et selskab en pligt til at oplyse om påtænkt udbyttepolitik ved brug af det overtagende selskabs midler. Derved kender aktionærerne på forhånd til en mulig udbyttebetaling, før de træffer en beslutning om et eventuelt salg af aktier, og det vil derfor ikke komme som nogen overraskelse efterfølgende.

Det er ligeledes efter vores opfattelse vigtigt, at man inddrager ejerkredsen af et selskab i beslutningen om en eventuel incitamentsafklønning af bestyrelse og direktion, og derfor hilser vi også det element i forslaget velkommen, som netop stiller det som et krav, hvorefter ejerkredsen på selskabets generalforsamling kan beslutte de overordnede linjer om, hvorvidt man ønsker at indføre en sådan incitamentsstruktur, men stadig væk lade det være op til den daglige ledelse at udfylde detaljerne. Men det skal være aktionærkredsen på generalforsamlingen, som beslutter, hvorvidt det ledelsesinstrument skal ligge i værktøjsskassen.

Et andet vigtigt element i sikringen af åbenhed og gennemsigtighed på de finansielle markeder er forbrugeroplysning. Derfor er vi også tilfredse med, at forslaget her indgår i oprettelsen af et penge- og pensionspanel, som netop skal styrke forbrugerindsatsen, herunder en målrettet information samt test af forskellige finansielle produkters priser. Det kunne eksempelvis være sammenlignelige priser på forskellige låntyper til boligfinansiering.

Kl. 15.55

Kritikken af de særlige regler i forbindelse med overtagelsestilbud er gået på, at det ville betyde færre overtagelser af danske selskaber og dermed en mindre udvikling af dansk erhvervs-

liv. Jeg er sådan set enig i, at vi ikke skal bygge et Fort Danmark med besværlige regler, som afskrækker potentielle investorer, både danske og udenlandske, men jeg tror på, at også åbenhed og gennemsigtighed er vigtige elementer for investorer, og dermed tror jeg, at vi har fundet en fornuftig balance med forslaget.

Det indeholder mange andre positive elementer, som tiden desværre ikke tillader at jeg kommer ind på her, men jeg kan blot konkludere, at åbenhed på finansielle markeder for vores vedkommende i Venstre er vigtigt. Det er vigtigt, at aktionærerne kan føle tillid til ledelsen af selskabet, ikke mindst i de følsomme situationer som eksempelvis ved et overtagelsesforsøg, ligesom forbrugeroplysning også er afgørende for gennemsigtigheden, når forskellige finansielle produkter skal konkurrere om forbrugernes gunst. Derfor støtter vi fra Venstres side forslaget fra regeringen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ja tak. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Frode Sørensen.

Frode Sørensen (S):

Det er jo et lovforslag, der indeholder en del forskellige forhold, nogle er tekniske, og andre har et mere relevant, endog et kontant indhold. Jeg vil da gerne sige, at hvis der også er noget, vi ligesom den forrige ordfører går ind for, så er det åbenhed også i den finansielle sektor.

Det første element i lovforslaget synes jeg nok er uhyre vigtigt: forbud mod bonus eller andre ydelser til ledelsen i forbindelse med overtagelsestilbud. For vi har jo i de senere år set store bonusudbetalinger til en virksomheds ledelse, så store, at man måske af naturlige årsager kan så tvivl om, hvorvidt direktionens loyalitet lå i den bestående virksomhed eller i den fremtidige. Så vi kommer jo nok i udvalgsarbejdet til at se nøje på, om de fremsatte formuleringer er stærke nok til at hindre den trafik. Der skal ikke herske tvivl om, at ledelsen skal varetage aktionærernes interesser og aflønnes efter regler fastsat af aktionærerne.

Et andet punkt er pligten til at få tilbudsgiver til at oplyse om påtænkt udbetaling af det såkaldte målselskabs midler efter gennemførelsen af overtagelsen. Der vil jeg gerne sige, at det skal sikres, at aktionærer har hånd i hanke med dispositioner umiddelbart efter en overtagelse.

Jeg finder det dybt bekymrende med de eksempler, vi har set, hvor egenkapitalen i virk-

somheden efter en overtagelse af f.eks. kapitalfonde helt eller delvis er forsvundet ud af virksomheden. Det får jo betydning for mange ting. I stedet for at have en høj selvfinansieringsgrad, kan virksomheden skulle ud på lånemarkedet, når der skal investeres, og man kan så frygte, at nødvendige investeringer af hensyn til virksomhedens udvikling udsættes til skade for virksomhedens udvikling og til skade for virksomhedens beskæftigelse.

Så er der også noget om krav om overordnede retningslinjer for selskabets såkaldte incitamentsaflønnings af bestyrelse og ledelse, og det er jo nævnt i bemærkningerne, at der de senere år er sket en kraftig stigning i brugen af incitamentsaflønnings, og at beslutning herom foregår ved, at aktionærerne godkender årsregnskabet, så når aktionærerne har godkendt det, har de også godkendt incitamentsaflønnings til bestyrelsen og ledelsen.

Derfor er det godt, at lovforslaget vil ændre på det, men vi kan så spørge: Er det nu godt nok, at aktionærerne på den årlige generalforsamling alene skal tage stilling til generelle eller overordnede retningslinjer? Jeg kan godt se, at der bør være en bagatelgrænse for, hvor små forhøjelser der skal forelægges generalforsamlingen, men det er Socialdemokratiets opfattelse, at eksempelvis fordoblinger af bestyrelseshonorarer og lønstigninger på flere hundredtusinde kroner, for ikke at sige millioner, bør lægges åbent frem på aktionærernes årlige møde.

Så har vi penge- og pensionspanelet, og det hilser vi naturligvis med glæde. Vi kommer også til at diskutere det eller i hvert fald det, der er indeholdt deri, i forbindelse med det næste lovforslag. Det er en forbedring af forbrugerbeskyttelsen og forbrugerrådgivningen, og det er en god ting. Nu har vi jo haft lejlighed til at diskutere panelets opgaver i forbindelse med drøftelsen af SDO-lånene, og vi er glade for, at panelet får konkrete opgaver med at vurdere fordele og ulemper ved forskellige låneformer, ligesom panelet skal vurdere de forskellige produkter, herunder også omkostninger og indfrielsesvilkår. Det er vores håb, at vi kan udvide panelets opgaver til at vurdere andre af de opgaver og de ydelser, som den finansielle sektor udbyder.

Vækstfonden er også med i det omfattende antal forslag. Jeg vil gerne sige, at Vækstfonden er en vigtig aktør specielt for nye og små virksomheder. Ansvarlig kapital er nødvendig, og her er Vækstfonden jo en god støtte. En rimelig startkapital er jo ofte afgørende for en virksom-

heds overlevelse og udvikling, så vi ser positivt på at forbedre Vækstfondens muligheder for at reagere aktivt.

Kl. 16.00

Så er der lidt om forsikringsselskabers og tværgående pensionskassers kapitaldækning, risikostyring. Der er vi enige i behovet for en styrkelse af risikostyringen samt en løbende opgørelse af selskabets individuelle solvenskrav, ikke mindst af hensyn til de kommende pensionister.

Det sidste, jeg lige vil nævne, er Garantifonden. Den er jo vigtig af hensyn til forbrugernes tillid til den finansielle sektor, og vi vil godt se på det private beredskab, ministeren foreslår kan medvirke til en afvikling af et nødlidende pengeinstitut. Forhåbentlig får vi ikke sådan nogen, forhåbentlig klarer de deres ting på ordentlig og regulær vis. Men hvis det sker, skal man selvfølgelig se på det, og det, der er vigtigt, er at finde den rette arbejdsdeling i forhold til Finanstilsynet.

Så vi kigger for øjeblikket også på de omfattende høringssvar, der er, og ser frem til en god og grundig udvalgsbehandling af de mange forslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Ja tak. Og jeg giver ordet til den næste ordfører, fru Birthe Skaarup.

Birthe Skaarup (DF):

Da Dansk Folkepartis erhvervsordfører, fru Collette L. Brix, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

I forbindelse med den stigende fokus, der har været på bonusaflønnings af ledende medarbejdere og specielt direktører, har Dansk Folkeparti lagt vægt på en undersøgelse af forholdene og uhensigtsmæssighederne i det nuværende system. Dansk Folkeparti pegede på, at der kan være et problem vedrørende overtagelse af børsnoterede selskaber, og derfor har vi bedt ministeren om at undersøge sagen til bunds, og derfor tager vi meget positivt imod den åbenhedspakke, der præsenteres med dette forslag.

Der er ingen tvivl om, at en direktør i et selskab, der skal sælges, kan komme i en loyalitetskonflikt over for de eksisterende aktionærer, hvis køber vifter direktøren om næsen med en gunstig bonusordning. Derfor er et forbud mod bonus i forbindelse med overtagelser et rimeligt skridt.

Dansk Folkeparti kan ydermere stille sig positivt over for de to andre elementer i åbenheds-

pakken. Vi noterer os, at kravet om at meddele planer om udbetaling af målselskabets midler ikke i sig selv vil lægge bindinger på køber, men blot sikre åbenhed.

Dansk Folkeparti har ønsket, at generalforsamlingerne i de børsnoterede selskaber får større indflydelse på bonuslønordningerne, og derfor er der fornuft bag et initiativ, der sikrer generalforsamlingens bemyndigelse til fastsættelse af retningslinjer for bonusløn, inden der forhandles mellem direktion og bestyrelse. Dermed kan aktionærerne udøve deres indflydelse inden forhandlingerne i stedet for at skulle reagere efterfølgende ved behandlingen af årsrapporten.

Dansk Folkeparti anerkender Vækstfondens betydning for væksten i dansk erhvervsliv. Der er selvfølgelig en række faldgruber, man skal være opmærksom på, for det er en offentlig virksomhed og ikke en privat investor, der er tale om, og vi anerkender, at der er grundlæggende fornuft bag, at en investor kan sidde med i en bestyrelse. Derfor forekommer det os logisk, at Vækstfonden får lov at sidde med i bestyrelsen i selskaber, de investerer i. Man skal huske på, at dette kan medvirke til at professionalisere bestyrelserne i mindre selskaber.

Men det skal siges, at det vil forekomme mærkværdigt, hvis det er Vækstfondens egne sekretariatsfolk, der skal sidde i bestyrelsen. Som offentlig virksomhed bør der lægges vægt på, at det er professionelle investorer og erhvervsdrivende, der udpeges. Man skal træde mere varsomt, når det kommer til at udvide Vækstfondens ejerskabsgrænse til over 25 pct.

Vi anerkender, at grænsen på de 25 pct. kan skabe uhensigtsmæssigheder og stivheder i forbindelse med kapitaliseringer, men Vækstfonden må som statslig virksomhed på den anden side heller ikke have for store ejerandele.

Dansk Folkeparti er derfor ikke indstillet på at fjerne begrænsningen helt, men kan acceptere den i lovforslaget valgte løsning, hvor Vækstfonden som udgangspunkt skal redegøre for, hvordan den vil justere tilbage til de 25 pct.

Lovforslagets andre elementer har vi i Dansk Folkeparti ikke særlige bemærkninger til. Vi kan derfor støtte de foreslåede ændringer vedrørende Finanstilsynets risikobaserede tilsyn, individuelle solvenskrav og frivillighed i Garantifonden.

Med disse kommentarer vil vi gå positivt videre med lovforslaget i det kommende udvalgsarbejde.

Kl. 16.05

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Dette lovforslag rummer en lang række elementer, som også andre ordførere har været inde på. Jeg vil ikke bruge så meget energi på at gennemgå hvert enkelt element, men ligesom betragte dette lovforslag overordnet. Det er så nærliggende at sætte overskrifter på lovforslaget, hvor der er fokus på begreber som åbenhed og gennemsigtighed, i dette tilfælde åbenhed og gennemsigtighed over for forbrugerne og over for aktionærerne.

Jeg vil fremhæve initiativet i regeringens åbenhedspakke, hvor man med dette lovforslag sikrer, at der ikke skabes tvivl om ledelsens loyalitet over for aktionærerne i forbindelse med et overtagelsestilbud på et selskab. Forbuddet eliminerer såvel berettiget som uberettiget tvivl om en ledelses loyalitet og integritet, hvilket må være i alles interesse.

Jeg finder det endvidere relevant at fremhæve oprettelsen af et Penge- og Pensionspanel, som har til formål at styrke forståelsen og interessen for finansielle produkter blandt forbrugerne. Markedet for finansielle produkter udvikler sig med kraftig hast i disse år og kan virke overvældende og til tider ugennemskueligt for mange forbrugere. Med oprettelsen af Penge- og Pensionspanelet styrkes gennemsigtigheden og forbrugerinformationen – en udvikling, som vi i Det Konservative Folkeparti naturligvis kun kan bifalde.

Så kan jeg også tilslutte mig de konstruktive ord fra den socialdemokratiske ordfører om Vækstfonden. Det er helt centralt, at vi har gode rammer omkring Vækstfonden, så man kan styrke den gode idé, så man kan styrke ildsjælene og skabe en god basis for nye virksomheder, der kan skabe gode arbejdspladser til deres medarbejdere, og som kan bidrage til at sikre og fastholde den vækst, vi skal have i samfundet.

Grundlæggende må vi sige, at det er et rigtig godt lovforslag, der ligger her, og at vi fra konservativ side naturligvis støtter forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak. Så er det hr. Poul Erik Christensen som ordfører.

Poul Erik Christensen (RV):

Lovforslaget indeholder forskellige ændringer af og tilføjelser til bestående love, hvori det fælles træk er mere åbenhed.

I forbindelse med flere store virksomheds-handler har det siden hen vist sig, at direktører i den overtagne virksomhed har fået udbetalt store kontante bonusser. I lovforslaget bliver der, for så vidt angår noterede selskaber, fremover en pligt til at oplyse dette, forinden handlerne indgås. Der har jo været virksomhedsovertagelser, hvor direktionen næsten har bedt om, at Folkeetinget skal fremkomme med en lov om, at ledelsens bonusser skal være åbenbare og synlige.

Lovforslaget indeholder krav om mere åbenhed, således at disse noterede selskaber skal oplyse selskabets samlede incitamentsaf lønning til bestyrelsen og direktionen. Det må dog fortsat være bestyrelsen, der har ansvaret for virksomhedens drift, også i salgssituationen, men med ansvar over for generalforsamlingen.

Derudover er der forskellige ændringer i pensionsoplysninger og oprettelse af et Penge- og Pensionspanel, som Det Radikale Venstre også kan tilslutte sig.

Alt i alt er det et lovforslag med mange gode elementer, som vil få en positiv radikal modtagelse.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak. Jeg giver ordet til hr. Poul Henrik Hedeboe.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

I SF ser vi også hovedoverskriften på det foreliggende forslag som værende åbenhed, og det er vi med på. Man kan så spørge, om det er nok, og det er nogle spørgsmål i den forbindelse, jeg vil stille.

I den tid, vi er i, har vi jo set en række temmelig aggressive virksomhedsovertagelser – altså, det er kapitalfondenes tid. Ordføreren før mig sagde noget om, at der nærmest var nogle selskaber, der havde bedt om at få nogle reguleringer på området. Det er jeg enig i. Derfor er det da velkomment, at det her kommer.

Kl. 16.10

Specielt har vi vel set nogle eksempler, hvor det har været tvivlsomt, hvad der købte hvad. Altså, er det en kapitalfond, der kommer ind og køber ledelsen i en virksomhed og dermed får det hele til at falde på plads, eller hvad sker der i virkeligheden?

I forslaget her er der så et forbud mod bonus i forbindelse med overtagessituationer, og vi

skal i udvalget bore lidt i, om begrænsningen er stærk nok. Der er også en oplysningspligt i forbindelse med uddeling af selskabsmidler, og det er en god ting. Det er en af de ting, vi har set eksempler på. TDC-sagen er vel nærmest et eksempel på det, hvor der virkelig tømmes ud af de midler, som et selskab har oparbejdet.

Spørgsmålet er også, om de er stærke nok. Man kan jo spørge, hvilke tidsrammer vi opererer med. Altså, kan det stadig væk være en skjult dagsorden for en selskabsovertagelse, at man lidt senere har fået så stor styrke, at man nemt kan komme igennem med at få uddelt de her midler? Det kunne være interessant at komme lidt ind på det.

Der er yderligere nogle ting. Penge- og Pensionspanelet er vi med på. Der er nogle ting omkring Vækstfonden og Finanstilsynet, som vi ikke har nogen bemærkninger til.

Når vi så ser på, hvordan virksomhederne fungerer, hvordan ledelsen fungerer, hvilke muligheder der er for aktieoptioner, så tror jeg godt, man kan tillade sig at sige, at det er et løbsk område. Vi har set nogle voldsomme og – for den ganske almindelige mand som mig – forargelige aktieoptioner, hvor man går ud over almindelig anstændighed. Vi ser enkeltpersoner, som får op til 100 mio. kr., og det er ud over almindelig rimelighed.

Hvis vi skal få styr på det, er den her lovgivning ikke nok; så skal vi nok skattemæssigt side- stille behandlingen af den løngivning, det er at give aktieoptioner i forhold til almindelig løngivning. Det ville være et godt udgangspunkt for at operere med det. Det kunne mangle.

Lovforslaget her er sådan set godt nok, jeg vil også sige, at SF støtter det. Vi spørger, om det går langt nok. Når vi har fat i f.eks. aktieoptioner, så burde vi gå endnu længere. Så burde vi betragte det som en kreativ måde at give løn på, som vi skulle beskutte på samme måde som anden løngivning.

SF vil med de her bemærkninger gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Vi er igennem ordførerrækken, og jeg skal give ordet til økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Først vil jeg sige tak for den positive modtagelse, lovforslaget har fået. Det er et ganske omfat-

tende lovforslag, som der også skal være tid til en god behandling af i udvalget.

Som nævnt af flere af ordførerne er et af formålene jo bl.a. at sikre mere åbenhed for aktionærerne i noterede selskaber. Der indføres et forbud mod indgåelse af aftaler om bonus og lignende ydelser til et selskabs ledelse i forbindelse med overtagelsestilbud.

Hr. Poul Henrik Hedeboe spørger så til, om det her nu er nok. Jeg kan sige, at vi her jo helt konkret går ind og forbyder indgåelse af aftaler om bonus i den begrænsede periode, fra tilbudsforhandlingerne indledes, og indtil forhandlingerne afbrydes eller overtagelsestilbuddet gennemføres. Forbuddet skal, som andre også har været inde på, sikre, at der ikke kan rejses tvivl om ledelsens loyalitet over for aktionærerne i forbindelse med et overtagelsestilbud på et selskab.

Der indføres altså også en pligt for tilbudsgiver til at oplyse om udbetaling af udbytte fra selskabet efter gennemførelsen af et overtagelsestilbud. Det skal altså sikre en større åbenhed over for aktionærerne, hvis der sker store udbyttebetalinger lige efter en overtagelse, så det ikke kommer som en overraskelse for aktionærerne. Udgangspunktet er her, som der også blev spurgt til, de 12 måneder.

KL 16.15

Endelig indfører vi kravet om, at generalforsamlingerne i noterede selskaber fremover skal godkende overordnede retningslinjer for selskabets samlede incitamentsafklønning til bestyrelsen og direktionen, inden der indgås konkrete aftaler herom. På den måde sikrer vi altså, at også ejerkredsen bliver inddraget i selskabets politik for incitamentsordninger til ledelsen.

Så er der også formålet med at oprette et Penge- og Pensionspanel. Det er et nyt panel, som skal styrke forbrugerindsatsen på det finansielle område. Det er som også nævnt i talerne i dag noget, vi allerede har diskuteret i forbindelse med det punkt, vi skal diskutere om lidt, om de særligt dækkede obligationer. Vi får kompetente mennesker til at gå ind og se på, om der nu er den kvalitet i de produkter, om der er den konkurrence, der skal være, og om forbrugerforholdene er i orden, så man får lavet testene af de her finansielle produkter.

Der er ingen tvivl om, at i den verden vi lever i, bliver finansielle produkter mere og mere udviklede. På samme måde som der er behov for at teste andre produkter på markedet, er der også behov for at teste finansielle produkter – på

samme måde som man tidligere har set med bl.a. Tænks test af vaskemaskiner.

Man kan sige, at lovforslaget også formaliserer den tilsynsmæssige uafhængighed, som Finanstilsynet i dag har på området for tilsynsvirksomheden. Jeg vil som hidtil have instruktionsbeføjelser over for Finanstilsynet, når det drejer sig om andet end tilsynsvirksomheden: Det er regulering, det er krisehåndtering og afgrørelser i god skik-sager.

Samtidig fastsætter forslaget jo princippet om, at Finanstilsynet skal føre et risikobetinget tilsyn, og det betyder, at den tilsynsmæssige indsats skal være størst der, hvor risikoen for skadevirkningen er størst.

Så gennemfører lovforslaget også genforsikringsdirektivet, og det er jo vedtaget som et yderligere skridt mod et mere tydeligt og gennemsigtigt genforsikringsmarked i EU. I forhold til den nuværende regulering her i landet er ændringerne begrænsede.

Derudover indeholder lovforslaget også krav om, at forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser løbende skal opgøre et individuelt solvensbehov. Opgørelsen af det individuelle solvensbehov skal jo øge forbrugerbeskyttelsen endnu en gang, og det sker for at reducere risiciene for, at et forsikringsselskab eller en tværgående pensionskasse bliver insolvent.

Jeg har også lige et par få bemærkninger til det, der er sagt under ordførertalerne i dag om Vækstfonden. Vi mener virkelig, at i den verden, vi lever i, hvor der er mange små nye virksomheder, der har behov for kapitaltilførsel, har Vækstfonden sin plads i dansk erhvervsliv. Var der ledig kapital nok, var der folk, der ville låne penge ud, var det måske ikke nødvendigt med Vækstfonden, men det er der jo bare ikke.

Så der er ingen tvivl om, at lovforslaget her vil styrke Vækstfondens muligheder for at investere og også udøve et aktivt ejerskab i nye mindre virksomheder. Jeg har hørt bemærkningerne i dag om, hvor meget Vækstfonden må have. Men det er jo altså ærgerligt, hvis vi står med en kommende vækstvirksomhed, at man kun har måttet investere op til 25 pct. Det kan være en virksomhed, der skal have en tilførsel to-tre gange, før den kører, og det ligger jo klart, at Vækstfonden ikke skal have den bestemmende indflydelse i virksomheden. Vækstfonden skal komme med en plan for at nedbringe til 25 pct.

Jeg mener, det her virkelig er vigtigt også i fremtiden, når vi begynder at tale om de nye initiativer som proof of business, altså der, hvor vi

får en tidlig idéfinansiering, at vi har Vækstfonden, der med sin kompetence på området har mulighed for at bakke op og også mulighed for, at man, hvis en ny virksomhed er kørt et lille stykke og mangler kapital, kan sige: O.k., så går vi ud over de 25 pct.

Med de bemærkninger håber jeg, at vi får en god behandling af forslaget i udvalget. Det er rigtigt, at der er mange ting, der skal bores i under udvalgsarbejdet. Jeg ser frem til en positiv udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Jeg fik faktisk ikke meddelt, at Enhedslistens ordfører også ser positivt på forslaget, og jeg har opgivet at stille det som et spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 199: Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Særligt dækkede obligationer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 28/3 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 16.20

Forhandling

Jacob Jensen (V):

Næst efter vejret og fodboldlandsholdets resultater eller måske mangel på samme – og det tror jeg formanden vil give mig ret i – så er boligfinansiering vel nok blandt de mest diskuterede emner i den danske befolkning. Vel særlig efter

de seneste års liberalisering af de tilbudte produkter har vi set en åbenhed og en lang række nye muligheder på lånemarkedet: flexlån, afdragsfrihed, rentemax osv. Det er blot nogle af de nye muligheder som supplement til det traditionelle 30-årige annuitetslån.

Med introduktionen af de såkaldte SDO-lån gives der med forslaget her endnu en fleksibel mulighed for boligejerne til at kunne tilpasse boliglånet efter ens økonomiske situation og temperament. I debatten om lovforslaget har der været fremført synspunkter både for og imod introduktionen af SDO, og det er også klart for os i Venstre, at når vi taler om at ændre på noget så vigtigt som 200 års succesfuld boligfinansieringshistorie, hvor realkreditinstitutionerne har sikret en unik og stabil finansiering af det danske boligmarked, så skal man ikke tage let på opgaven.

Derfor er det også vigtigt for os at holde fast i nogle overordnede principper for den lovgivning, der skal ligge til grund for boligfinansieringen i Danmark. Samfundet omkring os udvikler sig, og verden bliver mere international. Penge flyder over grænser som aldrig før, og derfor skal vi i Danmark også følge med og give boligejerne mulighed for at bruge de nye finansielle instrumenter, som bliver skabt, uden at vi tvinges til at give slip på det velkendte.

Forbrugerne – det vil i denne sammenhæng sige boligejerne – skal have bedst mulig oplysning om de forskellige produkters egenskaber, fordele og ulemper. Derfor har vi i Venstre også lagt stor vægt på, at reglerne om rådgivning skærpes, så der bl.a. bliver stillet krav til oplysning om omkostninger ved forskellige produkttyper.

Det vil altid i sidste ende være op til forbrugeren, dvs. boligejeren, at beslutte med sig selv og eventuelt i samråd med en uvildig rådgiver, hvilke af flere forskellige produkter der passer til hans eller hendes situation. Vi ønsker blot, at denne stillingtagen skal ske på åbne og oplyste vilkår, og at muligheden bliver givet. Samtidig mener vi, det er vigtigt, at konkurrencen blandt lånudbydere bliver videst mulig og vel at mærke en lige og fair konkurrence, uden at vi politisk har forfordelt den ene type finansieringsinstitut frem for et andet.

Det opnår vi også med forslaget her, ved at realkreditinstitutionernes traditionelle monopol nu brydes, så også banker får mulighed for at udstede obligationer til boligfinansiering. Af hensyn til den lige konkurrence har vi fået sik-

ret, at afgiftsstrukturen på det traditionelle realkreditlån og de nye SDO-lån også ligestilles.

Forslaget sikrer også en lige konkurrencemulighed mellem de store banker og realkreditinstitutionerne på den ene side og de små banker på den anden side. Det sker ved etablering af det såkaldte fælles funding-system, hvor små banker kan gå sammen om en fælles obligationsudstedelse. Forbrugerne vil alt andet lige være bedst tjent med et videst muligt udbud i en lige og fair konkurrence mellem alle banker og realkreditinstitutioner.

Så alt i alt finder vi i Venstre, at forslaget giver forbrugerne en ny og mere fleksibel mulighed i forbindelse med noget så vigtigt som finansiering af boligen. Når det ydermere sker under skærpede rådgivningskrav, samtidig med at de traditionelle realkreditlån kan bevares, så er vi godt tilfredse. Vi lader det så være op til forbrugerne og dermed markedet at vurdere, hvilke af låntyperne der er bedst for den enkelte. Efter vores opfattelse er den enkelte forbruger altid bedre til at bedømme det, end vi er herinde fra centralt politisk hold.

Det har været et langt forløb med komplicerede forhandlinger, og jeg vil derfor gerne slutte af med at kvittere for Økonomi- og Erhvervsministeriets indsats samt naturligvis ministerens arbejde for at få en så bred politisk aftale som muligt på dette vigtige område. Jeg kan i hvert fald sige, at fra Venstres side støtter vi forslaget, som det ligger her.

Frode Sørensen (S):

L 199 om særligt dækkede obligationer – i daglig tale kaldet SDO-obligationer eller SDO-lån – er jo udmøntningen af den aftale, som, så vidt jeg husker, blev indgået den 20. marts, og som Socialdemokratiet er en del af. Når der udbydes yderligere boligprodukter end dem, vi kender i dag, med henblik på større konkurrence og reel valgfrihed, ja, så er det jo af hensyn til, at forbrugerne skal have mulighed for et større udvalg, have mulighed for en gennemskuelse og have mulighed for at få en rådgivning. Og den rådgivning, som kræves og også er en del af lovforslaget i forbindelse med den nuværende realkredit og de nuværende boliglån, der udbydes gennem pengeinstitutterne, skal naturligvis også overføres til SDO-lånene.

Kl. 16.25

Jeg vil sådan dvæle en lille smule ved bekendtgørelsen om god skik. Der skal strammes op på en del områder, og det har vi sådan set

været meget tilfredse med at vi kunne blive enige om i forhandlingerne.

Det er vigtigt, at kunderne får oplyst fordele og ulemper ved SDO-lånene i forhold til de traditionelle realkreditlån og de banklån, man har kendt i årtier.

Det er væsentligt, at kunderne får oplyst de skattemæssige forhold, idet rentefradrag jo kræver, at lånet forfalder til betaling på et forud aftalt tidspunkt. Jeg har godt set nogle beregninger fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, hvor man opererer med 100-årige lån. Jeg ved nu ikke, hvor mange af dem vi ser. Jeg vil glæde mig til at se det første, men det kan være, det første også bliver det sidste, lad os nu se.

Kunderne skal have forelagt konkrete sammenligninger af omkostninger ved forskellige låntyper. Det synes jeg er en god ting også i forhold til det, vi kender i dag.

Kunderne skal oplyses om instituttets normale prismæssige vilkår for den type lån, SDO-lånene. Institutterne forpligtes til at rådgive om opsigelses- og indfrielsesvilkår, herunder om SDO-lånet alene kan indfries ved kontant indbetaling – det kan man måske også kalde kurs 100 – eller om det kan ske ved køb af bagvedliggende obligationer på i realiteten samme måde, som vi kender det i dag.

Kunden skal have klar besked om opsigelsesmuligheder ved det konkrete lån sat i forhold til de fordele og ulemper, der kan være ved andre låntyper.

Kunden skal som ved traditionelle realkreditlån kunne indfri sit lån før den aftalte forfaldstid, og kunden skal oplyses om mulighed for og omkostningerne ved at omlægge lånet eller indfri det før tiden.

For dem, der har talt med, var det faktisk otte ting, jeg nævnte her. De her otte ting er det så besluttet at lade indgå i et såkaldt tjekskema, som skal indgå i Finanstilsynets inspektioner på god skik-området. Der skal ligge et eksemplar i banken, og kunden skal have et eksemplar udfyldt. Det synes vi virkelig er et mileskridt med hensyn til en god og objektiv rådgivning. Den løbende rådgivning vil vi så også løbende se på om virker efter hensigten.

SDO-obligationerne og -lånemulighederne vil stille danske pengeinstitutter lige i konkurrencemæssig forstand i forhold til udenlandske pengeinstitutter og i forhold til de danske pengeinstitutter, der har udenlandske filialer. Vi kunne efter min mening ikke stå ved, at vi svigtede de små pengeinstitutter uden udenlandske filialer.

Så er det sådan, at Finanstilsynet skal godkende enhver ansøgning om tilladelse til udstedelse af SDO-obligationer, herunder tilse, at balanceprincippet er opfyldt. Der har jo været stor debat om balanceprincippet som sådan. For mig virker det mest, som om det drejer sig om, at balanceprincippet er opfyldt, hvis der altid er penge i kassen, og det skal vi sådan set have Finanstilsynet til at tilse.

Skulle Finanstilsynet komme i en situation, hvor de synes, der ikke er penge nok i SDO-kassen, ja, så kan de kræve, at der skal stilles yderligere sikkerhed. Der har det været væsentligt for os, at den yderligere sikkerhed skal kræves hos institutterne og ikke hos kunderne.

Til sidst vil jeg, som vi også kort var inde på i forbindelse med L 178, nævne, at et paritetisk sammensat Penge- og Pensionspanel løbende skal overvåge markedet for boliglån og komme med anbefalinger til, hvilke lån de anser for at være de mest fordelagtige. Vi kan vel meget let sammenligne det med det, at Tænk har anbefalet forskellige køleskabe, hvor det ikke altid er det smukkeste, der også er det bedste. Det bliver et meget, meget vigtigt panel.

Det er et nyt tilbud, vi kommer med. Vi skal hente erfaringer. Derfor synes vi, det er en utrolig god ting, at vi om 2 år skal sætte os ned og vurdere de erfaringer, vi har fået, og se på, om der er ting, vi skal have ændret på.

Med disse ord kan jeg sige, at S kan støtte forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, at de første ordførertaler giver et meget klart billede af, at der bag dette lovforslag ligger gode og konstruktive forhandlinger blandt en bred palet af Folketingets partier. Vi vil selvfølgelig også fra konservativ side gerne kvittere for det gode samarbejde, der har været imellem partierne i udarbejdelsen af det forslag, vi står med her i dag.

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi at sikre forbrugerne gode finansielle produkter og valgmuligheder af høj kvalitet. Vi ønsker at sikre forbrugerne sikkerhed, tryghed, når væsentlige beslutninger skal træffes om de rammer, der omgiver den enkelte borger eller den enkelte familie.

Kl. 16.30

Dette lovforslag om vilkår for særligt dækkede obligationer styrker konkurrencen, når det gælder finansiering af fast ejendom, på to måder. For det første sikrer lovforslaget, at pengeinstitutter får mulighed for at konkurrere med realkreditinstitutter, hvilket for mig at se vil give den enkelte boligkøber flere valgmuligheder og en bedre kvalitet. For det andet sikrer lovforslaget, at danske pengeinstitutter, der ikke har filialer i udlandet – hvilket jo typisk er de mindre pengeinstitutter – ikke bliver kørt over af de nye finansieringsmuligheder fra udlandet, som jo er en naturlig følge af globaliseringen.

Vi har en god og solid tradition, når det gælder boligfinansiering, i Danmark. Der har specielt fra realkreditinstitutternes side været udtrykt skepsis omkring disse SDO-lån, men jeg nærer ikke den betænkelighed, som det etablerede system giver udtryk for. Og det gør jeg ikke, fordi jeg først og fremmest har stor tillid til, at realkreditinstitutterne er i stand til at tage imod konkurrencen og få det bedste bragt frem i kampen om boligkundernes gunst. Samtidig er det jo også værd at bemærke, at trods dommedagsprofetierne i medierne om, at det vil betyde, at de velkendte produkter forsvinder fra markedet, så er det jo, når alt kommer til alt, ingenlunde tilfældet. De produkter, vi vil se i fremtiden, er de produkter, som forbrugerne efterspørger, og det er vel reelt sådan, som det bør være.

Der er flere ordførere, der har været inde på spørgsmålet om forbrugerbeskyttelse, og netop forbrugerbeskyttelse er jo også et af de temaer, der i debatten om SDO-lånene har været helt centralt. Jeg føler faktisk, at vi med de tiltag, som vi i fællesskab og med input fra flere partier er blevet enige om, har taget højde for at sikre forbrugerne den bedst mulige gennemsigtighed og også oplysning med hensyn til disse nye muligheder. Men det er jo noget, vi er nødt til at følge tæt og evaluere for at se, om der eventuelt skal laves ændringer i det, der ligger; det kan kun fremtiden vise.

Men grundlæggende må vi sige, at det er et meget solidt, godt forslag, og som sagt er vi fra konservativ side utrolig glade for, at dette forslag bygger på et bredt flertal her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Hr. Per Ørum Jørgensen udtalte sig meget skråsikkert om, at på markedet må det bedste produkt vinde. Men hvordan ser hr. Per Ørum Jørgensen det forhold, at det nu i praksis er bank-

sælgeren, som får en finger med i spillet med hensyn til, hvilket produkt der bliver det bedste? Og vil det ikke ende med at blive banksælgerens produkt? For alle boligkøbere har vel en bankforbindelse, og det er vel også der, det ender. Kan ordføreren ikke medgive det?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jamen jeg deler ikke den skepsis, som SF's ordfører her giver udtryk for. Jeg tror faktisk, at rigtig mange danske familier og borgere har et tillidsfuldt og godt forhold til deres bankrådgiver, som jo lovgivningsmæssigt er forpligtet til at rådgive ud fra den enkelte borgers eller families økonomi. Og det er jo også tilfældet, når det her kommer.

Det, jeg synes, der er positivt, er, at man med de nye obligationslån, SDO-lånene, får en palet af nye produkter og dermed flere muligheder, så bankrådgiveren eller realkreditinstituttet i højere grad kan tilpasse produktet til den enkelte borgers eller families behov, og det ser jeg som absolut positivt.

Så er der jo også det helt væsentlige, at en øget konkurrence erfaringsmæssigt også vil give bedre kvalitet og få det bedste frem i sektoren både inden for realkredit og i bankverdenen. Og det synes jeg ubetinget er positivt.

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Så har jeg blot lige et sidste spørgsmål: Kunne vi ikke være enige om at kalde det en banksælger i stedet for en bankrådgiver? Bare lige for at få tingene på plads.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg er sådan set ikke så fokuseret på, hvad SF's ordfører mener vi skal kalde medarbejderne i pengeinstitutterne, det mener jeg slet ikke i den her sammenhæng er så relevant.

Kl. 16.35

Jeg finder det helt centralt, at vi har nogle regler, som sikrer god banketik, god rådgivning over for forbrugerne. Og hvis der er tilfælde, hvor der ikke leves op til de regler, jamen så har vi jo også mulighed for at gribe ind i de pågældende tilfælde.

Jeg tror egentlig ikke, at medarbejderne i vores pengeinstitutter eller i vores realkreditinstitutter rundtomkring i landet som udgangspunkt vil deres kunder det ondt. Tværtimod, så tror jeg

faktisk, at det er et kvalitetsbegreb netop at give den bedst mulige rådgivning. Den tillid har jeg dog til medarbejderne.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal beklage, at vi kommer til at gå ind i ordførerrækken i en forkert rækkefølge. Vores ordfører, fru Colette Brix, kan desværre ikke være til stede, og jeg skal derfor på Dansk Folkepartis vegne fremføre vores synspunkter om forslaget om særligt dækkede obligationer.

Man kan jo anlægge mange forskellige synsvinkler på det her. Det, som regeringen og et flertal i Folketinget har valgt i første omgang at tage udgangspunkt i, er jo, at det her under alle omstændigheder kommer, og så skal man have det bedste ud af det. Det er jo én version.

En anden version er at sige, at vi vel nok har verdens bedste realkreditsystem, verdens bedste lånesystem, som gør det utrolig fleksibelt og muligt for nye familier at købe fast ejendom og få belånt på en meget, meget gennemsigtig måde, så man ved, hvorfor man betaler den rente, man nu engang betaler; et system, som i stigende grad kopieres eller forsøges kopieret af andre lande, som jo misunder os, at vi har det system, som vi har.

Så man kunne godt bruge sådan en anledning som den her til at tage det udgangspunkt, at det faktisk er lidt ærgerligt, at et flertal har kapituleret og sagt, at det her kommer alligevel, og at man så hellere må få det bedste ud af det, og ikke sagt: Jamen kunne vi ikke beholde verdens bedste realkreditsystem i stedet for bare at lægge os fladt ned?

Vi har været meget skeptiske, og det er jo også baggrunden for, at vi endnu ikke har tiltrådt den aftale, som et flertal har indgået. Vi har været meget skeptiske på forbrugernes vegne og specielt de forbrugere, der ikke har så meget som andre, for der er jo ingen tvivl om, at det ikke er det store problem for dem, der er ved muffen, dem, der har en god økonomi, at få en forrentning til huslån nede i banken til en favorabel rente.

Det, der er spørgsmålet, er, om de, der i dag har stor gavn af et meget gennemsigtigt lånesystem gennem realkredit, vil få de samme gunstige vilkår fremover i et system, der i højere og højere grad, som tiden går, bliver et bankrela-

teret system frem for det realkreditsystem, som vi kender i dag.

Vores frygt er, at nogle af de lånere, der altså ikke har de bedste økonomiske vilkår, vil komme til at opleve stigende renter, stigende omkostninger, til gunst for dem, der har en bedre økonomi og kan få en lavere forrentning. Og hele ideen i at lave bankforretninger frem for realkreditforretninger er jo selvfølgelig, at man har mere individuelt baserede rentestørrelser frem for det, vi kender i dag, hvor man i meget højere grad har et system, der er kendt på en rente, der er sammenlignelig.

Jeg tror, mange af os drager nytte af, at vi kan slå op i en kursliste i avisen og se, hvad det er for en kurs, der er på vores husobligationer, og finde ud af, om det kan betale sig at lægge om osv. Der er noget gennemsigtighed i det her, der meget vel kan gå tabt med det nye system.

Så vil jeg gerne anerkende sige til regeringen, at det jo er et hensyn eller en optagethed, som flere andre partier også har haft, hvor vi har prøvet at se, hvordan man så kan skabe en større gennemsigtighed i det system, der nu kommer, og der har man jagtet forskellige instrumenter for at sikre det.

Vi synes selvfølgelig, at man på nogle stræk har fået det rimelig godt i hus, men der er andre stræk, hvor vi gerne vil være sikre på at forbrugeren ikke lades i stikken med det nye system. Derfor har vi jo i den aftale, som et politisk flertal har indgået, fået indføjet, at vi kan tiltræde aftalen på et senere tidspunkt, når udkast til bekendtgørelserne ligger, så vi kan se, om forbrugeren sikres i tilstrækkeligt omfang.

Det afventer vi selvfølgelig, og det er jo også derfor, vi her ved førstebehandlingen i dag ikke siger ja eller nej til det her forslag, men udtrykker den skepsis, vi altså har over for det, og så afventer de bekendtgørelsesudkast, der kommer, for at se, om forbrugeren er sikret tilstrækkeligt.

Kl. 16.40

Det, vi er meget optaget af, er selvfølgelig, hvordan forbrugeren kan se, hvad baggrunden er for de vilkår, man får stillet i udsigt af banken. Vi vil gerne have, at man kan se, hvad andre forbrugere får tilsvarende lån til, hvilken rente andre skal betale, så man kan se, om naboen i det hus, man selv bor i – nøjagtig sammenligneligt – i virkeligheden betaler en meget lavere rente end en selv, fordi vedkommendes kreditværdighed er anderledes i banken end ens egen.

Vi vil også gerne have sikkerhed for, at det står krystalklart, hvordan forbrugeren kan komme ud af det låneforhold, de har etableret i form af et SDO-lån. Det er jo en af de gode ting ved det nuværende system, at det er meget gennemsigtigt, hvordan man kommer ud igen, hvordan man kan konvertere, og det skaber meget fleksible rammer omkring belåningen. Vi er ikke helt sikre på, at det nye system vil sikre det, og vi vil gerne i bekendtgørelsesudkastene se, hvordan man vil sikre det.

Når de her forhold samt et par andre er afklaret, så er vi i stand til at tage endelig stilling til, om vi vil tage ansvar for det her ved at gå ind i aftalen og stemme for.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg er godt klar over, at det normalt er fru Colette Brix, der er ordfører på området. Men mener hr. Kristian Thulesen Dahl, at alle kunder i kreditforeningerne i dag får de samme vilkår – jeg tænker på de samme bidragssatser – og at alle kunderne får den samme procent af vurderingen i huset på nuværende tidspunkt?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det er åbenbart, at de ikke gør det. Det er åbenbart, at der er nogle få, der kan forhandle en bedre bidragssats på plads. Det er også åbenbart, at der er nogle områder af landet, hvor realkreditinstitutionerne ikke vil belåne så højt op, som man vil andre steder.

Men det skal jo ikke skjule, at det nuværende realkreditsystem i sammenligning med vel stort set alle andre systemer, vi kender i hele verden, er enormt gennemsigtigt for forbrugeren og berømmet for sin gennemsigtighed. Så ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, er vi i gang med at ødelægge det, vi synes man med rette kan kalde det måske bedste realkreditsystem eller belåningssystem for huse, vi overhovedet kan finde nogen steder, til fordel for et system, som vi ikke er overbevist om på nogen måde vil være bedre, men vil give mere individualiserede lån og vil have den risiko, at folk med dårligere økonomi end andre vil få dyrere boliglån.

Samtidig ved vi jo heller ikke, hvordan det her påvirker boligpriserne, altså at man liberaliserer yderligere. Vi så det med de afdragsfrie lån, hvor vi havde en forventning om, at de ikke ville medføre store prisstigninger. Det kan vi se

at de gjorde. Og der er der også en problemstilling i forhold til de nye lån.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Det er vel sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl kommer fra et område, hvor man måske godt kunne have problemer med at få fuld belåning fra kreditforeningen. Jeg ved det ikke, men jeg ved i hvert fald, at hr. Kristian Thulesen Dahl kommer fra sådan lidt uden for alfarvej.

Men jeg vil gerne spørge om en anden ting. Er hr. Kristian Thulesen Dahl opmærksom på, at rådgiverne i den rådgivning, der skal være i forbindelse med SDO-lån eller de traditionelle kreditforeningslån, skal fremvise en beregning på ydelserne, altså på omkostningerne for et traditionelt kreditforeningslån og et SDO-lån? Mit spørgsmål er: Mener hr. Kristian Thulesen Dahl så alligevel, at man, hvis SDO-lånene er dyrere end det traditionelle realkreditlån, som findes i dag, vil vælge det dyre SDO-lån og ikke vælge det kreditforeningslån, der i bund og grund er det samme som i dag?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I forhold til den familie af virksomheder, der låner ud til huse – banker og realkredit – lyder hr. Frode Sørensen mest som en bankmand i de spørgsmål, han stiller. Det er jo fair nok. Det kan undre lidt, at Socialdemokraterne måske har haft så forholdsvis lille opmærksomhed på den debat, vi har om de låneres vilkår, som ikke har så god en økonomi.

Men sagen er bare, at det, vi kan sige, er, at vi har et system i dag – det kan hr. Frode Sørensen ikke tale sig ud af – som er unikt på mange måder. Så kan man godt prøve at sætte nogle forhold op, når man siger, at det nu bliver blæst omkuld, og det har man også fra socialdemokratiske side haft en idé om gøres på en eller anden måde, og så må man sætte nogle værneregler op.

Vores frygt er, at man, når man begynder at trække penge ud af serierne på realkreditobligationsmarkedet, så skaber et mindre likvidt marked. Man skaber jo et marked, hvor prisen for det produkt, der vil være, selvfølgelig også bliver højere end den, vi ser i dag. Det er i hvert fald risikoen, når man har mindre obligationsserier at handle med. Over for det har man så et SDO-system, der er mere uigennemsigtigt i forhold til, hvad det præcis er for en rente, man får; hvor man får et lån, der jo belåner måske op til

80 pct. eller måske endda op til 100 pct. af værdien. Dermed bliver det sværere at sammenligne med det produkt, man vil få i realkreditten.

Kl. 16.45

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med hr. Poul Erik Christensen.

Poul Erik Christensen (RV):

Boligfinansiering berører en stor del af befolkningen, for køb af bolig er jo en af livets allerstørste økonomiske beslutninger. Nu indføres der særligt dækkede obligationer. Det vil øge konkurrencen inden for boligfinansiering, idet andre institutter end realkreditinstitutionerne får mulighed for at udstede obligationer til boligfinansieringen. Dermed bliver pengeinstitutternes boliglån mere konkurrencedygtige. Det vil desuden øge udbuddet af produkter til finansiering af køb af fast ejendom.

Realkreditens nuværende system vil kunne fortsætte som i dag, ligesom de produkter, som kendes i dag, fortsat vil kunne udbydes. Lovforslaget skal danne rammen om en reel valgfrihed mellem de forskellige institutters produkter. Det skal ske på baggrund af en lige konkurrence indenlands såvel som udenlands.

Der vil være større fleksibilitet, da der gives valgfrihed mellem to sæt af regler for belåningsgrænser, løbetider og afdragsfrihed. Det ene sæt viderefører de velkendte realkreditlån med 80 pct. belåning, højst 30 års løbetid og maksimalt 10 års afdragsfrihed, som kan bevares. Det andet sæt fastsætter en lånegrænse på 70 pct., stigende til 75 pct. fra den 1. juli 2009, og indeholder ingen begrænsninger for løbetid og afdragsfrihed. Det svarer nemlig til de begrænsninger, som findes i en række andre europæiske lande, f.eks. Sverige og Irland, hvor lånegrænserne er fastsat til 75 pct., men uden begrænsning på løbetid og afdragsprofil.

Af hensyn til at stille de danske institutter lige i den internationale konkurrence er der også enighed om, at der ikke skal stilles krav om børsnotering for nye boligfinansieringsobligationer.

Det er vigtigt af hensyn til konkurrencen mellem store og små institutter, at de mindre institutter også får adgang til at anvende SDO-lån. Det er også af stor betydning for forbrugerne, at den enkelte kunde fortsat kan henvende sig i det institut, vedkommende kender, og få en attraktiv boligfinansiering. De mindre institutter er ik-

ke enkeltvis store nok til at kunne udstede særligt dækkede obligationer. Derfor er der i lovforslaget mulighed for, at penge- og realkreditinstitutter kan udstede særligt dækkede obligationer i fællesskab, såkaldt fælles funding.

Med lovforslaget har vi styrket forbrugeroplysningen og øget rådgivningen. Forbrugeren skal sikres en tilstrækkelig rådgivning. Det er forventningen, at lovforslaget vil give de danske forbrugere en bredere vifte af produkter at vælge imellem. Der skal derfor indføres skærpede krav til institutternes rådgivning af kunderne.

En ændring af god skik-reglerne bliver også en del af lovforslaget, således at både pengeinstitutter og realkreditinstitutter får en forpligtelse til at oplyse kunderne om, at den nye låneform kan være et alternativ til de kendte former for boligfinansiering. Institutterne skal oplyse deres kunder om egenskaberne ved disse lån og de fordele og ulemper, der vil være ved at benytte denne låntype frem for almindelige banklån eller traditionelle realkreditlån.

Der vil også blive stillet krav om oplysning om opsigelses- og indfrielsesvilkår, herunder om lånet alene kan indfries ved kontantbetaling eller tillige ved køb af bagvedliggende obligationer, som det er kendt fra mange af de nuværende realkreditlån. Der bliver stillet krav om, at kunderne skal oplyses om muligheder for og omkostninger ved efterfølgende at omlægge lånet i forbindelse med ændringer i rente eller omkostninger ved indfrielse af lånet før tiden.

Rådgivningen indeholder også emner, så den kan dokumenteres af virksomheden i form af et tjek-skema, som underskrives af og udleveres til kunden. Disse skemaer vil indgå i Finanstilsynets god skik-inspektion.

Særligt dækkede obligationer skal også være underlagt et balanceprincip, der er nødvendigt af hensyn til beskyttelsen af investorer og den finansielle stabilitet.

Den nye låntype bliver nu i de kommende 2 år overvåget. Skulle det derefter være nødvendigt at få nogle justeringer, må vi til den tid se på, om loven skal ændres.

Det Radikale Venstre vil gerne benytte lejligheden til at takke ministeren for et godt samarbejde, og vi er positive over for lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Den næste ordfører er hr. Poul Henrik Hedeboe.

Kl. 16.50

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Jeg skal sige, at vi i SF virkelig har overvejet det her forslag meget.

Der er to veje at gå. Den ene vej har været, at uanset hvordan vi hopper og springer, så kommer der via internationalisering nogle af de ændrede realkreditobligationer, SDO'er, ind over grænserne, og så kan man gå hele vejen og sige: O.k., så får vi det bedste ud af det. Det er den vej, forslaget er gået.

Den anden vej er at sige: Lad os nu lige stoppe lidt og slå mere på tromme for den status af mere gennemskuelighed på boligmarkedet, som vi trods alt har haft. Vi er så landet på det sidste. Når man kigger frem på det her, bliver det jo nok sådan, at det er forkert ikke at holde godt fast i det realkreditobligationsprodukt, som vi har, og som er det mest gennemskuelige, der er på markedet. Jeg tror, at hvis man spørger rundt omkring i Europa og andre steder, så er der måske ikke nogen steder, hvor man har et så gennemskueligt og så relativt billigt produkt. Det er det, der er overvejselen: Skulle vi have gjort lidt mere for at holde fast i det?

Nu er der et flertal for det her, og vores opgave bliver at få stillet de præcise og afklarende spørgsmål, som eventuelt kan ændre retningen. Det scenario, der ligger, er vel, at den, der skal købe en bolig, kommer til at sidde over for en sælger, og den sælger bliver altså en bankmand. Sådan er virkeligheden, tror jeg, og der vil produktet, realkrediten, komme i klemme, og det vil blive minimeret, og derefter vil det forsvinde. Hvis man fremskriver et scenario, så er det nok virkeligheden, fordi det kommer til at stå svage, og så vil det blive mindre betydningsfuldt og forsvinde.

Vi får de lidt mere spekulative SDO'er, hvor vi ikke ved, om vi får 50 eller 100 års afdragsfrihed. Vi har set, at hver gang der kommer øgede muligheder på markedet, så kapitaliseres de, og vi får formentlig nogle stigninger på et marked, hvor de, som er de svage boligkøbere, allerede nu har meget svært ved at etablere sig på markedet specielt i højprisområderne. Det kan vi forvente bliver værre. De svage kommer i klemme.

Der er en speciel ting om § 11 i lovforslaget, kursgevinstloven. Der skal selvfølgelig foretages nogle tekniske ændringer som følge af, at SDO'erne skal udstedes i forhold til realkreditinstitutterne, men i forslaget åbnes der op for, at alle selskaber i fremtiden kan fratrække kurstab på lån, der har sikkerhed i fast ejendom. Det betyder, at der ligger et skattehul og lurer her, og

det vil vi prøve at stille præcise spørgsmål om under udvalgsbehandlingen.

Så kvitterer vi selvfølgelig for den forbruger-sikkerhed, der er gjort store anstrengelser for at lægge ind i forslaget, men spørgsmålet er, om den kan klare sig i den her jungle af nye lån, der kommer. Så vi stiller også en lang række spørgsmål til, om den nu holder, om det virkelig bliver reel forbrugeroplysning, eller om den svage forbruger kommer i klemme i det her spil.

Vi kan efter disse bemærkninger ikke støtte forslaget, og jeg skal meddele, at Enhedslisten heller ikke kan støtte forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Hr. Jacob Jensen har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jacob Jensen (V):

De svage kommer i klemme, siger SF's ordfører. Jeg vil godt prøve at spørge SF's ordfører, om han kunne uddybe, hvad SF's ordfører præcis mener med det. Er det ikke sådan i dag, at der sker en kreditvurdering, når man får et realkreditlån? Så hvori består forskellen, hvis der i dag sker en kreditvurdering – vel at mærke ud fra den ejendomsvurdering og den ejendom, som der skal lånes efter? Den kreditvurdering sker, men den vil også ske i den nye situation. Så kan SF's ordfører prøve at uddybe sit synspunkt om, hvad han mener med, at de svage kommer i klemme?

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Det skal være en stor fornøjelse. Det er jo sådan, at vi går fra noget af det mest gennemskuelige produkt, som er med til boligfinansiering, over til, at boligkøberen sidder over for banksælgeren med de mange produkter. Det er den stærke køber, som kender markedet, og som kan forhandle sig til betingelserne. Kunden, som har et stort køb, er ham, der får de bedste betingelser. Sådan virker markedet, sådan er virkeligheden. Når vi slipper den flig af sikker branche, vi havde, og lægger det over til et mere uoverskueligt område, så er det de små, der kommer i klemme.

(Kort bemærkning).

Jacob Jensen (V):

Men den sti, hvis det er den, bekymringen fra SF's side går på – at der er flere forskellige pro-

dukter, man kan vælge imellem, og dermed kan man selvfølgelig forhandle, som man jo også kan allerede i dag, hvilket vi også kunne høre tidligere i debatten – blev allerede betrådt på det tidspunkt, hvor man åbnede op for at have andre lånetyper end det traditionelle 30-årige annuitetslån, altså da man indførte flexlån, afdragsfrihed osv.

Så vil SF's ordfører ikke medgive, at vi allerede har bevæget os ud på liberaliserede og markedsbæssige vilkår i forhold til at sige, hvad det er for nogle produkter, den enkelte forbruger og den enkelte boligejer ønsker, og at det her bare er et yderligere produkt i paletten af muligheder i forhold til, hvad man kan lave af fleksible lånemuligheder, som netop passer til den enkelte familie og den enkelte forbruger?

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Det er jo meget præcist sagt. Vi har bevæget os noget ad vejen. Men det er vel ikke et argument at sige: Vi har bevæget os lidt ud i sumpen, og så er der kun en vej, nemlig at bevæge os længere ud i sumpen.

Det er en mærkelig argumentation, og den kan vi ikke gå ind for. I SF vil vi i stedet sørge for at reformere boligmarkedet, så vi ikke får de spekulative opture, som vi har haft, som også kan blive til en nedtur.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg skal give ordet til økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Vi førstebehandler i dag et lovforslag, som erhvervsordførerne har arbejdet utrolig meget med. Det er et lovforslag, der har været meget længe undervejs, men det er jo også et lovforslag, der har skabt megen debat.

Jeg er tilfreds med, at der er så stor opbakning til lovforslaget, og jeg håber, at de sidste partier, der ikke har tiltrådt det i dag, også, når vi kommer lidt længere frem og får bekendtgørelsen på plads, vil bakke op om lovforslaget.

Der er ingen tvivl om, at vi åbner op for et nyt produkt, vi åbner op for mere konkurrence på boligmarkedet. Jeg vil sige, at der i hvert fald set fra min stol er tale om et monopolbrud, og det er rigtigt, at det her er noget nyt, som vi skal tage stilling til. Men vi åbner altså op for, at der er andre end realkreditlen, der får mulighed for at

udstede obligationer til boligfinansiering. Der bliver mere konkurrence, hvor vi øger udbuddet af produkter til finansiering af køb af fast ejendom.

Det er jo det, vi har oplevet igennem en år-række. Vi kan se lidt tilbage til, da vi kun havde de 30-årige annuitetslån, men nu er der mulighed for rentemix, der er mulighed for F1 og F3 og F5, der er mulighed for nye produkter. Det har vi ikke hørt så meget kritik af tidligere.

Vi taler om et nyt produkt, der er mulighed for at give til forbrugerne, og det er så forbrugerne, der i den sidste ende vælger, om de vil det ene eller det andet. Hr. Poul Henrik Hedeboe siger, at så forsvinder realkrediten. Nej, det tror jeg såmænd ikke den gør. Realkrediten må jo oppe sig og tilbyde et produkt, der hele tiden er konkurrencedygtigt, og så er det forbrugerne, der vælger i sidste ende.

Lovforslaget danner rammen om en reel valgfrihed mellem de forskellige boliglansprodukter på baggrund af lige konkurrence mellem de finansielle virksomheder. Netop det med de lige muligheder er vigtigt. Jeg har nævnt det tidligere: SDO er jo ikke kun et dansk fænomen, og hvis ikke vi vedtager et dansk regelsæt, der giver mulighed for at udstede SDO'er her i landet, vil de jo kunne udstedes fra udlandet fra de institutter, som har danske datter- eller moderselskaber. Det vil de kunne benytte sig af. Sagt lige ud ad landevejen: Det er primært de store banker. Nu laver vi altså et dansk regelsæt, der også betyder, at vi kan tilgodese de banker, som ikke har virksomhed i udlandet, herunder de mindre pengeinstitutter.

Kl. 17.00

Som nævnt har der jo været talt utrolig meget om realkreditens rolle i det her. Det er meget vigtigt for mig at få understreget, at realkreditens nuværende system vil kunne fortsætte som i dag, ligesom de produkter, som kendes i dag, fortsat vil kunne udbydes fuldstændig som i dag.

Lovforslaget indfører også større fleksibilitet i belåningsmulighederne, og der gives valgfrihed mellem to sæt regler for belåningsgrænse og løbetid og afdragsfrihed. Det ene sæt viderefører det velkendte system med 80 pct. belåning, højst 30 års løbetid og maksimalt 10 års afdragsfrihed, og det andet sætter en lånegrænse på 70 pct., som stiger til 75 pct. den 1. juli 2009, og det indeholder ingen begrænsninger for løbetid og afdragsfrihed.

Af hensyn til konkurrencen mellem store og små institutter gives der mulighed for, at penge- og realkreditinstitutterne kan udstede særligt dækkede obligationer i fællesskab, nemlig den såkaldte fælles funding. For at gøre fælles funding mulig er det nødvendigt, at der sker en mindre justering i videregivelsesreglerne, og for at sikre lige konkurrencevilkår er det også nødvendigt med en ændring af reglerne og en tinglysningsafgift på kursgevinster.

Når der nu kommer en øget mængde produkter på markedet, er det også meget væsentligt, at vi får sikret forbrugerne tilstrækkeligt. Det er faktisk en sag, der har været arbejdet utrolig meget med. Jeg mener faktisk, at vi er inde på at tale om banebrydende ændringer af reglerne om forbrugerbeskyttelse på finansielle produkter.

Der indføres ændring af god skik-reglerne, som skærper rådgivningskravene og stiller krav til oplysninger om f.eks. omkostninger ved de forskellige typer lån, og også Penge- og Pensionspanelet, som vi debatterede ved det foregående lovforslag, får en særlig opgave med at komme ind og teste produkterne, så forbrugerne kan se forskellene.

Balanceprincippet er også blevet drøftet en del, og jeg vil gerne slå fuldstændig fast: Der slækkes ikke på sikkerheden med det fremtidige balanceprincip. Det vil blive muligt at opfylde balanceprincippet på en mere fleksibel måde. Det svarer mere til det, man kender i f.eks. Tyskland, og balanceprincippet kan fremover opfyldes, som realkrediten gør det i dag. Ligegyldigt om man vælger at opfylde balanceprincippet på den ene eller den anden måde, vil det føre til den samme grad af sikkerhed som i dag.

Så kan man sige: Kan der risikere at blive en sidegevinst ud af det her i form af flere arbejdspladser? Nu er det ikke derfor, vi har lavet forslaget, men alle ved jo, at den finansielle sektor, forsikringsselskaber, banker m.v., omfatter mange arbejdspladser, og her i hovedstadsområdet er cirka hver tiende arbejdsplads i den private sektor. Kunne man forestille sig, at der her fra Danmark blev ydet lån andre steder i verden ud fra det her? Ja, det kunne man egentlig også godt. Kunne man tænke sig, at vi tabte markedsandele på det her, hvis ikke vi gennemførte SDO'erne? Ja, det kan man faktisk også godt. Så det er det, vi kalder en sidegevinst.

Jeg vil gerne sige tak for et godt samarbejde om det lovforslag, der ligger her i dag. Vi vil selvfølgelig se nærmere på det under udvalgs-

behandlingen og få testet de ting, der ligger i forslaget, men alt i alt vil jeg sige tak for den positive modtagelse. Det er et nyt produkt med nye muligheder til forbrugerne, og det må i sidste ende være deres vilkår, der optager Folketinget ganske gevaldigt i forbindelse med det her lovforslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Hr. Kristian Thulesen Dahl har bedt om ordet for en kort bemærkning, værsgo.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er for lige at spørge til noget, som ministeren ikke kom ind på i sin besvarelse, og det har baggrund i, at vi jo i fællesskab på et tidspunkt for få år siden gennemførte reglerne om afdragsfrie lån. Vurderingen var jo dengang, at det ikke ville påvirke priserne væsentligt. I dag kan man vel, når man ser tilbage, konstatere, at der, hvor priserne er vokset mest, også er de steder, hvor udbredelsen af afdragsfrie lån er størst. Der er mange, der i dag er enige om, at der er en sammenhæng mellem en del af de prisstigninger, vi har set på boligmarkedet, og udbredelsen af afdragsfrie lån.

Mit spørgsmål er: Hvad er ministerens vurdering af prissætningen, altså prisstigningerne på boligmarkedet som følge af den her yderligere liberalisering af låneadgangen, som de særligt dækkede obligationer er udtryk for?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Ministeriets vurdering er, at det her er tæt på at være neutralt. Jeg kan også om de afdragsfrie lån sige, at en tidligere undersøgelse i Økonomi- og Erhvervsministeriet jo har vist, at det var, fordi vi har lav rente, vi har en stærk økonomi, og prisudviklingen på boliger i Danmark har igen nem en årrække været lav sammenlignet med andre steder. Det er klart, at prisudviklingen i hovedstaden har været større, end vi har set i resten af landet. Boligmarkedet har jo også vist tendenserne allerede nu.

Kl. 17.05

Det rejser spørgsmålet, om det var en god idé med de afdragsfrie lån. Jeg mener stadig væk, at de valgmuligheder, man giver forbrugeren, også omkring et afdragsfrit lån, gør, at det er et udmærket produkt. Så må vi sige, at den enkelte

låntager jo skal have mulighed for at kunne afdrage det ordinære lån, inden realkreditten må tilbyde det afdragsfrie lån, men hvis der er en far eller mor, der vil have noget mere uddannelse eller lignende, så var det jo et ekstra tilbud, vi gav forbrugerne, og det er så noget, man har taget imod fra forbrugerside.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret, men er det egentlig ikke ulogisk, hvis argumentet er, at de her SDO'er vil skabe muligheden for billigere lån? Det er almindelig anerkendt, at det, man køber hus på, ofte er det, man har mulighed for at sidde for, det er ydelser, og derfor vil billigere lån typisk medføre stigende huspriser, og er det så ikke underligt, hvis man i ministeriet når frem til, at det her er neutralt?

Vil al logik ikke tilsige, at når der indføres lån, der enten er billigere – hvis det er rigtigt, det kan man så gisne om er rigtigt, som det er påstået – eller også giver mulighed for længere løbetider, afdragsfrihed i en langt længere periode end den, der i hvert fald er muligheden i dag, så vil det alt andet lige medføre stigende huspriser?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg mener ikke, man kan begynde allerede nu at drage en parallel mellem det og et nyt produkt, det bliver muligt at få. Det kan tilbydes fra Stockholm via en nordisk bank eller via en dansk bank fra Irland, men jeg ser gerne, at de her produkter bliver tilbudt af danske banker i Danmark, så arbejdspladserne ligger her. Men der er jo ingen, der ved, hvad de obligationer bliver prissat til, og hvad bankerne kan låne ud på, eller om konkurrencen betyder, at realkreditten ikke skal tage så meget i gebyrer fremover eller i bidrag eller om bidragssatsen bliver den samme fremover. Det er der jo ingen der rigtig kan sige noget om endnu. Det bliver markedet, der afgør det, og som sagt er der set fra regeringens side tale om et monopolbrud. Vi har oplevet det før med Landbrugets Realkreditfond, der havde et monopol, og Industriens Realkreditfond, der havde et monopol. Nu taler vi om, at der er andre end lige realkreditten, der får lov til at give de her lån, så vores vurdering er, at det må være omkring neutralt. Der er ingen, der kender prisen på produktet.

Der er også nogle, der siger, at realkrediten forsvinder. Det er der slet ikke nogen der kan sige noget om. De bedste vinder.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 177: Forslag til lov om ændring af byggeloven, lov om almene boliger m.v. og lov om bygnings- og boligregistrering. (Byggeskadeforsikring m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 14/3 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Michael Aastrup Jensen (V):

Det lovforslag, som vi i dag førstebehandler, sikrer ikke blot en bedre kvalitet i dansk byggeri, men også en bedre retsstilling for den forbruger, der mod egen vilje havner i en forfærdelig situation, når der efter overtagelse af nybyggeri konstateres bygningskader.

Mens vi gennem de seneste 20 år har set markante forbedringer inden for nyopførelsen i den almene boligsektor, har vi i de seneste år ikke mindst på grund af en vedvarende sund økonomisk udvikling, der har stillet krav til udbuddet af arbejdskraft, desværre været vidne til et stigende antal sager om nyopførte private boliger med alvorlige fejl og mangler. Fejl og mangler, der først er blevet konstateret efter overtagelsen af boligen. Disse situationer har på uheldig vis mange gange stillet køberen i en helt uholdbar økonomisk situation. Med den obligatoriske byggeskadeforsikring kan dette undgås.

Med byggeskadeforsikringen indføres en incitamentsstruktur, der er fordelagtig for alle parter. Fordelagtig for bygherrerne, der ved et lavt antal fejl og mangler opnår en lav præmie hos forsikringsselskaberne; fordelagtig for samfundet som helhed, da antallet af boligejere på gængende økonomisk grund mindskes, da der på sigt vil blive bygget både bedre og billigere boliger. Og det er ikke mindst fordelagtigt for den enkelte boligejer, der ikke blot vil opleve et fald i fejl og mangler inden for de områder, som forsikringen omfatter, men også inden for andre områder, idet de ansvarlige opførere af boligen ved, at de som en del af de to eftersyn af boligen efter henholdsvis 1 og 5 år vil blive eftersat i sømmene af eksperter.

I Venstre er vi endvidere store tilhængere af, at man i det private lærer af det offentlige, og at man i det offentlige lærer af det private. Med den obligatoriske byggeskadeforsikring omsætter vi de praktiske erfaringer fra den almene boligsektor, hvor man gennem de seneste årtier har formået at nedbringe antallet af fejl og mangler på nybyggeri markant, bl.a. gennem Byggeskadefonden.

Kl. 17.10

Det er jo sådan, at den private sektor desværre indtil videre ikke har været så beskyttet, så ikke blot ligger der en gevinst for forbrugerne med større økonomisk sikkerhed i forbindelse med overtagelsen af en nybygget bolig, der ligger også en gevinst for samfundet generelt, hvis der fra starten bliver opført byggeri med langt færre byggefejl og -mangler.

I Venstre finder vi endvidere forslaget yderst gennemtænkt, da det, til trods for at det er en obligatorisk forsikring, giver forsikringsselskaberne mulighed for at konkurrere med hinanden om at sammensætte de bedste forsikringer for såvel boligkøbere som boligopførere. En sådan konkurrence er helt naturlig, og vi ser allerede i dag, hvordan forbrugerne vinder på en stadig tiltagende konkurrence i branchen.

På vegne af Venstre kan jeg derfor på baggrund af ovenstående, den økonomiske sikkerhed for den enkelte forbruger og de positive fremtidsperspektiver med bl.a. bedre og ikke mindst billigere boliger, der følger med forslaget, kun give det min fulde opbakning.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ja tak. Jeg beder ordføreren blive på talerstolen. Fru Lissa Mathiasen har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

For det første kan jeg ikke lade være med at glæde mig over, at der er noget fra det støttede byggeri, fra den almene sektor, der kan bruges. Det er dejligt at høre, at man også kan få det over en Venstremands læber.

Men der var en ting, jeg funderede over. Der blev sagt, at det her rent faktisk skal sikre, at private bliver sikret i kraft af en byggeskadeforsikring. Hvorfor bliver den familie, som har valgt selv at finde et typehusfirma til at bygge for sig, ikke dækket ind af den her ordning? De er vel lige så sårbare som andre, der *bliver* dækket ind.

(Kort bemærkning).

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg har den idé, at forslaget vil få en markant indflydelse på branchen som helhed. Vi har jo set erfaringer fra den almene boligsektor, hvor antallet af alvorlige fejl virkelig blev nedbragt i stor stil. Det tror jeg altså også vil ske her, ved at man vil gå dem efter i sømmene generelt, og derfor tror jeg også, at branchen vil mande sig mere op, og det tror jeg vil have en afsmittende effekt på alt inden for det private boligområde.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det var jo ikke, fordi jeg fik noget særlig klart svar på det, jeg spurgte om. Det, jeg spurgte om, var: Hvorfor skal der være den forskel? Hvis jeg går hen og køber et projekt på en grund, hvor det forlods er besluttet, hvordan huset skal se ud, dvs. et færdigt projekt, så vil jeg være sikret via den her garantiordning, der nu bliver lavet, hvorimod jeg, hvis jeg køber grunden og derefter finder et typehusfirma, eller hvad jeg måtte finde, som bygger et hus for mig, ikke er dækket ind.

Der er jo ingen, der siger, at det typehusfirma, der bygger det her, når de ikke er omfattet af en sådan ordning, nødvendigvis på nogen måde kan garantere mig, at jeg ikke havner i nøjagtig den samme situation, som alt for mange havner i for øjeblikket.

Hvorfor skal ikke alle være omfattet af det her?

(Kort bemærkning).

Michael Aastrup Jensen (V):

Den obligatoriske byggeskadeforsikring skal jo kun være en del af en lang række af de forskellige frivillige forsikringsordninger og så også nu

obligatoriske forsikringsordninger, som skal gøre, at man som forbruger er sikret bedst muligt mod fejl og mangler. Derfor har man prøvet at finde en model, hvormed det kan sikres, at branchen som helhed mander sig mere op og får de mange fejl og mangler bragt ned på et mere acceptabelt niveau, bl.a. ved at tage fat i de erfaringer, man har fået fra den almene boligsektor og lignende.

Det har vi prøvet at finde med den her model, og det tror jeg faktisk vil sende et klart signal om, at vi tager folk alvorligt, og jeg tror også, at branchen vil lære af det og få bragt antallet af de mange fejl og mangler ned, og det vil så få en afsmittende effekt for hele branchen generelt.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Som det allerede er fremgået, er hovedformålet med lovforslaget her at få indført en obligatorisk byggeskadeforsikring ved privat boligbyggeri.

Lad mig sige det meget klart fra starten: Vi er fra Socialdemokratiets side enige med regeringen i, at der er alt for mange boligejere, der oplever at overtage nyopførte boliger med byggeskader og byggesvigt. Bedre bliver det naturligvis ikke, når vi som for øjeblikket er inde i en periode, der er meget travl; så sker der endnu flere svigt og skader. Vi har set data fra BEC i 2006, som viser tegn på en betydelig stigning i antallet af kritiske mangler i byggeprocesser.

Kl. 17.15

Jeg kan heller ikke lade være med at sige, at jeg da egentlig tror, at de der mange skimmel-svampeproblemer, som jeg gentagne gange har fremført, også når vi taler om nybyggeri, har været medvirkende årsag til, at regeringen og ministeren nu kommer med det her forslag, og det vil jeg godt kvittere for og sige, at det altid er godt, hvis vi kan få trukket en streg i sandet og sagt: Fremover får vi i hvert fald gjort noget ved det. Så må vi diskutere, hvad vi så kan gøre ved det, der ligger bagved, for det er jo ikke løst af det her.

Vi ved jo, hvor meget det betyder for almindelige mennesker, når de kommer ud for byggeskader. De står i en meget vanskelig situation, præget af usikkerhed med hensyn til, hvordan og hvornår skaderne kan blive udbedret, og hvem der skal betale. Det er faktisk lige ved at tage livet af folk. Det kan nemlig for mange

mennesker være rigtig svært at gennemføre krav mod de professionelle parter, som opfører boligerne. Derfor er det godt at få indført en obligatorisk byggeskadeforsikring, også når vi taler om privat boligbyggeri.

Vi har jo allerede, som det har været nævnt fra Venstres ordfører, gode erfaringer fra den byggeskade-fond, som det støttede byggeri fik i 1986. Her er skadesniveauet faktisk gået drastisk ned fra 30 til 5 pct. Altså et klart bevis på, at her er meget at hente. Vi har vel også – synes jeg godt vi kan være bekendt at sige – gode erfaringer i forhold til den byggeskade-fond, vi har omkring byfornyelse.

Så overordnet set er vi meget enige i den tanke og det koncept, der ligger her.

Men hvorfor kun gå den halve vej? Jeg spurgte lige Venstres ordfører, hvorfor der drages en skillelinje mellem forskellige byggemåder. Når man har et egentligt byggekoncept, hvor man altså går ind og både har en grund og et hus og køber det samlet, så vil det være omfattet, men hvis jeg til gengæld er i en situation, hvor jeg først har købt grunden og derefter får nogen til at bygge mit hus, så vil jeg ikke være omfattet. Hvorfor skal jeg være dårligere stillet, fordi det ikke er et samlet koncept? Jeg synes, det er ulogisk, det er svært at forstå, og jeg har meget svært ved – også da jeg hørte Venstres ordførers forklaringer – at forstå, hvad det egentlig var, der var den dybereliggende grund. Jeg forstår egentlig heller ikke de bemærkninger, der ligger i lovforslaget: at det vil være økonomisk meget byrdefuldt, hvis man gjorde det på den måde.

En forsikringsordning er nemlig noget, som alle vil være omfattet af, og det vil dermed være begrænset, hvor byrdefuldt det er for den enkelte, hvorimod det, hvis der er nogle få, der er undtaget og dermed skal stå med alle problemerne selv, bliver meget byrdefuldt. Så jeg håber, at det her er et spørgsmål, vi kan drøfte under udvalgsarbejdet.

Der er så lagt op til – og det er jo den model, vi kender fra den nuværende byggeskade-fond fra det støttede byggeri – at der skal være et eftersyn år 1 og år 5. Det er et godt og rigtigt princip. Det er der, jeg tror, vi kommer til at samle mange af de svigt og fejl, der rent faktisk er, op, og det er jo også det, der er hensigten.

Men jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at forstå, at man lader forsikringsselskaberne selv få mulighed for at stå for det eftersyn. Hvorfor bruger man ikke folkene fra byggeskade-fondene? De har en ekspertise, de har en vi-

den, og det vil sige, at vi havde mulighed for at bruge noget, vi i dag ved, fungerer godt. Samtidig havde vi også i den forbindelse en sikkerhed for, at erfaringsopsamlingen fra de skader, der er her, i hvert fald kom til at tilgå samme sted, og dermed altså også bedst muligt kunne blive nyttiggjort.

Jeg synes også, at vi, når vi kigger på byggeskade-forsikringen, har et problem i, at den skal være sekundær i forhold til andre forsikringer. Det vil sige, at hvis jeg skal sælge mit hus og får en ejerskifteforsikring, er det pludselig den, der skal tage læsset. Hvorfor skal jeg pludselig som ejer af et hus, fordi jeg vil sælge, rent faktisk ud i en situation, hvor det er mig, der skal påtage mig byrden? Lige så vel som: Hvorfor skal jeg som lejer acceptere, at min udlejer kan få pengene og det stadig væk er mangelfuldt?

Jeg mener, at vi med forslaget her rent faktisk står i en situation, hvor man har taget et rigtig godt skridt uden at tage skridtet fuldt ud, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan nå frem til, at vi tør tage skridtet fuldt ud. Det fortjener alle.

Kl. 17.20

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren blive på talerstolen. Hr. Michael Aastrup Jensen har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Michael Aastrup Jensen (V):

Den socialdemokratiske ordfører går meget op i, at man selvfølgelig skal sikre så mange som overhovedet muligt, og det kan jeg da kun være et hundrede procent enig i. Noget af det, den socialdemokratiske ordfører selv tager op som et eksempel, er de folk, som har købt en grund og har fået et privat byggefirma til at bygge for dem, og ordføreren spørger, hvorfor de så ikke er indbefattet af den her obligatoriske byggeskade-forsikring.

Jeg vil bare gerne have den socialdemokratiske ordfører til at bekræfte, at det vil være muligt i sådan et tilfælde at tegne en frivillig forsikring og derfor være dækket af præcis de samme muligheder og betingelser og den samme garanti, som man ville være via den obligatoriske.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen hvis det er så logisk og man har mulighed for at tegne en frivillig forsikring, hvorfor så

ikke få dem med ind under? Det er dér, kæden ifølge vores logik simpelt hen hopper af. Hvis det er muligt og det kan blive på samme betingelser, jamen så lad os da tage dem med. Det er det, der vil gøre, at den her model kommer til at omfatte alle. Ellers er der ingen logik i det, der bliver sagt her fra Venstres side.

Hvis det kan lade sig gøre på samme præmisser, så lad os tage dem med. Ellers kan jeg ikke forstå, hvad Venstre mener, og hvad logikken skulle være i at holde dem udenfor, hvis det kan lade sig gøre på samme præmisser.

(Kort bemærkning).

Michael Aastrup Jensen (V):

Det er nu engang sådan, at det er muligt at få lavet sådan en frivillig forsikring, hvis man er i den konkrete situation, og man vil så kunne få den samme sikkerhed, som man kan via den obligatoriske. Og grunden til, at den ikke er obligatorisk, men derimod frivillig i det tilfælde, er jo, at man har vurderet, at det vil være uforholdsmæssigt dyrt for forbrugeren i det konkrete tilfælde.

Der må jeg indrømme, at fra Venstres side synes vi da – og det håber jeg da også at Socialdemokratiet er enig i – at hvis det bliver uforholdsmæssigt dyrt, er det da kun godt, at man gør den frivillig, hvor man så som forbruger har mulighed for frivilligt at tegne en forsikring, som giver samme beskyttelse. Er Socialdemokratiet ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nej, det er vi ikke. Nu hører vi jo lige pludselig fra Venstre, at det ikke er nøjagtig parallelt, om jeg er med i ordningen eller jeg selv tegner en forsikring. Nu får man som den, der vælger at være sin egen bygherre, et valg mellem pest og kolera: enten at betale en uforholdsmæssig dyr forsikring eller også ikke at have nogen forsikring, dvs. selv tage risikoen.

Det kan ikke være rigtigt, at Folketinget mener, og at regeringen mener, at det er naturligt, at der er nogle, der ikke skal være omfattet. Jeg ved godt, at det teknisk set er mig selv, der er bygherre, hvis det er mig, der entrerer med et byggefirma, men det kan ikke være rigtigt, hvis vi vil det her, at vi så ikke sørger for, at alle er omfattet. Det er i øvrigt også det, det giver den billigste løsning samlet set, og så giver det samlet set en sikkerhed for alle.

Problemet er bare, at sikkerheden slås itu bagefter, når man siger, at hvis der i øvrigt er andre forsikringer i forbindelse med et ejerskifte eller sådan noget, skal man væltes; lige pludselig er det ikke byggefirmaets ansvar mere, så er det pludselig min egen som husejer. Det er heller ikke logisk.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er fru Anita Knakkegaard.

Anita Knakkegaard (DF):

I Dansk Folkeparti mener vi, det er sørgeligt, at det overhovedet er nødvendigt at tegne en forsikring for nybyggeri, der dækker byggeskader. Det burde være en selvfølge, at bygherrer og entreprenører og håndværkere satte en ære i at udføre gedigent håndværk eller i det mindste rette deres fejl hurtigst muligt, når kunden påviste, at der var begået fejl, men desværre hører og ser vi gang på gang, at beboerne i det såkaldte færdige byggeri bliver sorteper, fordi bygherrer og entreprenører og håndværkere afleverer byggeriet fyldt med fejl og mangler.

På baggrund af erfaringerne fra Byggeskade-fonden for det almene byggeri, hvor det er lykkedes at reducere antallet af byggeskader fra 30 pct. i 1986 til 4 pct. i 2005, ønsker regeringen nu at indføre en lignende ordning for de private boliger. Her regner man med at kunne spare 700 mio. kr. vedrørende fejl og mangler.

Ændringen af loven vedrører hovedsagelig indførelse af en obligatorisk byggeskade-forsikring, der skal tegnes af bygherren til fordel for bygningsejeren, når professionelle bygherrer bygger helårsboliger til private. Forsikringen tegnes af bygherrer, der bygger med henblik på salg, udlejning m.v., og andelsboligforeninger, der opfører andelsboliger i andelsboligforeningens eget regi. Forsikringen skal ikke tegnes af en forbruger, når ejendommen hovedsagelig er bestemt til beboelse for forbrugeren.

Forsikringsordningen dækker væsentlige byggeskader, der har betydning for bygningens levetid og funktion, i 10 år, herunder bl.a. skimmelsvamp. Endvidere dækker forsikringen genhusning af beboerne i tilfælde af skader, hvor fraflytning er nødvendig for udbedring af skaderne. Der skal gennemføres to eftersyn af bygningen, eftersyn, der skal afdække fejl i byggeriet og give forbrugeren viden om bygningens standard. Første eftersyn skal ske efter 1 år og næste efter 5 år.

Kl. 17.25

I forbindelse med eftersynene udarbejdes en eftersynsrapport, der beskriver de konstaterede skader og svigt. På baggrund af denne eftersynsrapport fremsender forsikringsselskabet en skadesopgørelse til bygningssejeren, der beskriver, hvilke skader der er dækningsberettigede. Bygningssejeren kan herefter vælge selv at rette henvendelse til den ansvarlige bygherre eller gå til forsikringsselskabet, der efterfølgende retter henvendelse til bygherren. Erhvervs- og Byggestyrelsen indsamler, kontrollerer og organiserer oplysninger fra eftersynene.

Byggeskadeforsikringen er sekundær i forhold til andre tingsforsikringer som f.eks. ejerskifteforsikringer og husforsikringer. Forsikringspræmien må ikke overstige 1,5 pct. af anskaffelsessummen, hvilket er en væsentlig forudsætning for, at Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for en obligatorisk forsikring.

Udgifterne til forsikringen vil kunne indgå i købers realkreditfinansiering af købet og kan derfor betales over 30 år. Der er endvidere en selvrisiko på maks. 10.000 kr. pr. skade, og selvrisikoen kan højst være på 20.000 kr. pr. bolig.

Kontrollen med, at der er tegnet byggeskadeforsikring, foretages af kommunen. Kommunen kan pålægge bygherren tvangsbøder i tilfælde af, at bygherren ikke har tegnet byggeskadeforsikring. Klage over forsikringsselskabet sker til Ankenævnet for Forsikring, og ordningen evalueres løbende, første gang efter 2 år.

Derforuden indeholder forslaget, at der etableres en pligt for økonomi- og erhvervsministeren til at sikre, at der etableres sammenhæng mellem registreringen af ejendomsrelaterede oplysninger. Der indføres derfor en fælles ejendomsreference, der stilles til rådighed for registrering af oplysninger om ejendomme.

Til sidst foreslås, at Byggeskadefonden med socialministerens godkendelse kan deltage i aktiviteter, f.eks. gennem et udbud, som har til hensigt at konkurrenceudsætte aktiviteten, og kan deltage med at indsamle, kontrollere og organisere oplysninger fra byggerier, som er omfattet af den foreslåede byggeskadeforsikring. Loven træder i kraft den 1. februar 2008.

Dansk Folkeparti ser frem til den videre behandling i udvalget, men beklager, at det åbenbart er nødvendigt at fordyre byggeriet unødigt med en obligatorisk byggeskadeforsikring. Men vi er som sagt til dels positivt indstillet over for lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ja tak. Jeg beder ordføreren blive på talerstolen. Fru Lissa Mathiasen har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu har fru Anita Knakkegaard jo kunnet høre, at jeg har spurgt Venstre om, hvorfor ikke alle bør være omfattet. Nu har vi hørt, at det bliver væsentlig dyrere, siger man fra Venstres side, hvis man som privatperson entrerer med et byggefirma, som man får til at bygge sit hus, og det vil være for dyrt, hvis de skulle være med i ordningen.

Jeg vil godt høre, hvad Dansk Folkeparti mener: Er det rigtigt, at en gruppe mennesker, som selv vælger deres firma, ikke er omfattet af det her og rent faktisk, hvis de skal ud selv og tegne en forsikring, skal af med en langt større forsikringspræmie, end hvis man gjorde ordningen obligatorisk for alle?

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Nu er der ingen, der siger, at det bliver dyrere. Der står, at det *måske* bliver dyrere, hvis man selv går ind og tegner den. Hvis det var mig selv, der ville bygge et hus, jamen så er da ikke sikkert, jeg overhovedet ville have den byggeskadeforsikring.

Så jeg synes, det er rart, at folk kan være frit stillet, og jeg tror da også, at det bliver muligt at tegne de forsikringer til en rimelig pris, når først man er gået i gang med det. Men det er jo altså på markedsvilkår, de her forsikringer tegnes, og derfor vil de vil jo blive udsat for konkurrence forsikringsselskaberne imellem. Så jeg synes, det er rigtig godt, at vi ikke pålægger alle, at de skal have dem, at man også er frit stillet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt høre, om man fra Dansk Folkeparti kan forklare mig logikken i: Hvis jeg køber grund og hus som et samlet koncept, er jeg hjulpet af en byggeskadeforsikring; så ved jeg, den ligger der, og jeg har ikke noget at bekymre mig om, hvis der er skader eller svigt. Hvis jeg til gengæld køber grunden alene, derefter entrerer med et firma, der skal bygge mig et hus, så er jeg ikke forsikret. Hvad er logikken i, at der skal være den forskel?

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Det er jo nok for at stille de enkelte personer frit, som selv skal bo i boligen, altså når det er forbrugeren, der bygger, og det er forbrugeren selv, der skal bebo det hus, der bliver bygget. Det er jo faktisk forbrugeren, der selv er bygherren, ikke? Det er jo sådan, det er. Så jeg synes, det er rimeligt nok, jeg vil i hvert fald gerne selv have valgmuligheden. Og jeg er da ikke spor i tvivl om, at det vil blive sådan, at man kan tegne en byggeskadeforsikring, hvis det er det, man ønsker – nok også til rimelige penge.

Kl. 17.30

Men ellers har man jo arkitekter, det ville jeg da i hvert fald have. Jeg ville da have en arkitekt til at bygge det hus, jeg selv skulle have – og måske en entreprenør. Og man har jo meget bedre mulighed for at se efter et mindre hus og gå i dybden med det, end hvis det var et hus med en masse – måske 40 – ejerlejligheder.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre, og det er hr. Jakob Axel Nielsen som ordfører.

Jakob Axel Nielsen (KF):

Lad os i fællesskab glæde os over, at vi nu får vedtaget det her lovforslag, som vedrører nybyggeri. Jeg ved godt – eller formoder – at Socialdemokraternes ordfører, fru Lissa Mathiasen, sidder og tænker, at der stadig er mange problemer med skimmelsvamp. Det er korrekt, at der er mange problemer i eksisterende byggeri, men lad os være enige om, at det ikke vedrører den her lovgivning. Det vedrører ikke det her ressortområde.

Hvis vi fokuserer på det lovforslag, som vi er ved at vedtage her, så vedrører det som sagt nybyggeri, og der mener jeg at det er vigtigt, når vi skal forstå lovforslagets tilblivelse, at vi prøver at sondre mellem det private byggeri og det almene byggeri. Vi har set, at der inden for det almene byggeri er en byggeskadefond, altså en kollektiv ordning, som har gjort, at man har langt færre mangelsager, altså byggeskader, fordi der har været en fond, som i tide har kunnet gribe præventivt ind i selve byggefasen.

Der har været skader i den almene sektor for ca. 5 pct. af omkostningerne og i den private sektor for 8 pct. Selv om det er små procentuelle forskelle, er det utrolig mange penge, og det er i øvrigt også et meget, meget stort irritationsmoment for folk, der flytter ind i et nyt hus, at det

er fyldt med fejl og mangler. Nogle af fejlene og manglerne i den private sektor skyldes, at man har haft for travlt og har bygget med våde materialer, og sideløbende med det her lovforslag har man også i bygningsreglementet sikret, at man eksempelvis undgår våde materialer.

Jeg er helt enig i det, som Venstres ordfører sagde om den obligatoriske forsikringsordning. Det gør, at den udbydes til flere forskellige forsikringsselskaber, hvilket gør, at der kommer konkurrence – og det gør, at man finder den korrekte pris på selve forsikringspolice. Det her vedrører private byggekomplekser som en samlet pakke, altså et færdigopført hus på en grund. Når det bliver solgt, bliver det finansieret, og det kan finansieres over 30 år. Det vil sige, at den her forsikringspolice, som skal betales af køberen, bliver finansieret over 30 år. Derved bliver den overkommelig for alle.

Vi har også gjort det let for borgeren i den situation, hvor der rent faktisk opstår en skade. Borgeren kan rette henvendelse til sit forsikringsselskab, få udbetalt pengene, og så skal forsikringsselskabet finde ud af, hvem der bærer skaden, om det er den ene eller den anden eller den tredje entreprenør. Man kan også rette henvendelse til sin bygherre, og så må bygherren finde ud af at få rettet henvendelse til forsikringsselskabet om den obligatoriske byggeforsikring. Det er i det hele taget gjort let for borgeren. Man skal blot rette henvendelse, så er det de bagvedliggende parter, der finder ud af, hvem der skal rette regres mod hvem.

Formanden:

Tak til hr. Jakob Axel Nielsen. Nå, der er åbenbart en kort bemærkning. Den får fru Lissa Mathiasen så.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Som forslaget er strikket sammen, vil en byggeskadeforsikring være sekundær. Det vil sige, at hvis jeg f.eks., 4 år efter at jeg har fået det her hus, vil sælge det, så er det pludselig mig som sælger, der skal overtage bygherrens ansvar, og det betyder, at den ejerskifteforsikring, som jeg skal tilbyde, vil være overordnet byggeskadeforsikringen.

Kl. 17.35

Hvad nu, hvis det tilfældigvis er samme forsikringsselskab? Hvad vil der ske med prisen på min ejerskifteforsikring, i forhold til at jeg lige pludselig som sælger skal overdrages et ansvar,

som jeg sådan set ikke har lod og del i? Hvad er logikken i, at man mener, at en byggeskadeforsikring rent faktisk skal være sekundær?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Se, før den 1. januar 1996 var der to måder, en køber kunne få penge fra en sælger på. Den ene var, at man kunne få erstatning, hvis sælger havde fortiet nogle oplysninger. Det kan man stadig væk.

Der var også noget, der hed forholdsmeessigt afslag ved skjulte fejl og mangler, men så fik vi reglerne om tilstandsrapport og et samtidigt tilbud om en ejerskifteforsikring. Hvis den er tegnet, går den ind og overtager alle de tvister, der skyldes skjulte fejl og mangler, altså sager, som sælgeren ikke vidste noget som helst om, og som han heller ikke burde vide noget som helst om. Den forsikring skal foreligge, og sælgeren skal kun medvirke til at betale for det laveste tilbud inden for den her ejerskifteforsikring.

Om den så er sekundær eller primær i forhold til byggeforsikringen, finder jeg sådan set ligegyldigt i den her sammenhæng. Det afgørende er, at der er et forsikringsselskab, der går ind og betaler. Det kan da godt være, det er samme selskab, men det er ikke samme police. Forsikringsselskabet må så i den her situation finde ud af, om de vil henføre det under den ene eller det anden konto/policenummer.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen sådan som forslaget er konstrueret nu, skal den her byggeskadeforsikring løbe i 10 år, og hvis man inden for det tidsspand ønsker at sælge sit hus, er der ikke noget ansvar under byggeskadeforsikringen, så går ansvaret over på ejerskifteforsikringen. Det vil sige, at man lige pludselig tager ansvaret væk fra bygherren og lægger det over på den, der tilfældigvis ejer huset.

Så spørger jeg: Hvilken virkning vil det have på prisen på en ejerskifteforsikring, når man i forbindelse med et ejerskifte pludselig skal overtage et sådant ansvar?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg tror overhovedet ikke, det vil have nogen som helst indflydelse på prisen.

Men læg nu mærke til logikken: Byggeforsikringen vedrører jo skader, der er opstået i forbin-

delse med opførelsesprocessen, altså byggeprocessen. Jo, det gør den, den vedrører skader, der er opstået, mens der bygges, og fejl og mangler, der er opstået, mens der bygges.

Ejerskifteforsikringen omfatter skjulte fejl og mangler, som var til stede på tidspunktet for risikoens overgang mellem sælger og køber. Det kan i tid være 10 år senere, fordi ejerskifteforsikringen skal afhjælpe de fejl og mangler, som måske er opstået i år 9, og i år 10 sælger sælger så sit hus til en ny køber. Men det er jo ikke fejl, der er opstået i opførelsesprocessen, som byggeforsikringen skal afhjælpe. Det er fejl, der måske er opstået som følge af tidens tand eller pilotering inde ved naboen, så der er kommet rystelser i jordsætningsforholdene. Derfor er det to forskellige forsikringer til to forskellige ting.

Formanden:

Tak til hr. Jakob Axel Nielsen. Og så er det fru Charlotte Fischer som ordfører.

Charlotte Fischer (RV):

Der er et problem på det her område. Vi ved fra flere undersøgelser, at fejl og mangler desværre forekommer i meget høj grad i dansk byggeri. En undersøgelse fra 2004 viste, at udbedring af fejl og mangler i dansk byggeri beløber sig til så meget som 12 mia. kr. årligt, og der er ikke nogen tegn på, at det bliver bedre, måske snarere tværtimod. Så noget skal gøres, og i det perspektiv er vi sådan set overordnet positive over for lovforslaget.

Vi synes så, at der er en række spørgsmål, man skal stille i forbindelse med den her lovgivning. Og på nogle områder føler vi måske også vi er lidt på gyngende grund. Men det får vi jo altså alt sammen anledning til at afdække i udvalgsbehandlingen.

Et område er spørgsmålet om dækning, som også den socialdemokratiske ordfører har været inde på. Det synes vi da godt man kan tage en runde på.

Kl. 17.40

Vores udgangspunkt er jo grundlæggende nok et andet, nemlig at man, i det øjeblik man selv er bygherre, har et andet ansvar, kunne man sige, hvor friheden og mulighederne tæller lige meget for os, og hvor det måske kan vise sig at være et tveægget sværd, hvis man får pålagt en obligatorisk forsikring, som kan vise sig at blive meget dyr. Vi har tillid til, at borgerne selv kan finde ud af at forsikre sig, når de selv er bygherrer.

Et andet spørgsmål drejer sig om konstruktionen af den her ordning. Mange høringssvar peger på, at det er et noget omstændeligt system, hvor forsikringsselskaberne først skal gennemføre eftersyn, og hvor det bagefter skal over i Erhvervs- og Byggestyrelsen, der så skal indsamle, kontrollere og organisere oplysningerne og køre dem videre ud i systemet.

Det skal alt sammen ske for meget få penge. Hvis man siger, at der er 13.000 byggerier om året, og at det skal ske for 5,5 mio. kr. i Erhvervs- og Byggestyrelsen, bliver det 422 kr. pr. behandling. Hvis der er dobbelt så mange, er det kun 211 kr. Det handler om økonomi, men spørgsmålet er, om der er penge til det her. Men lidt omstændeligt virker det, og vi synes godt, man kunne se på, om man kunne gøre det lidt enklere.

Det handler også om habiliteten. Det er jo forsikringsselskaberne, som skal udføre de her eftersyn. Og uanset hvad man egentlig synes om forsikringsselskaber, så vil der være et interesse-sammenfald, og det vil jo klæbe til forsikrings-selskaberne. Så uanset hvad de gør, vil der stadig være kasketsammenblanding, kan man sige, fordi det både er dem, der skal afdække skaderne, og efterfølgende er det så også dem, som skal betale erstatning for de pågældende skader.

Vi synes i virkeligheden, man skulle gøre rent bord og sørge for at lægge ansvaret for eftersyn ud til en uafhængig part, så der aldrig ville kunne sås tvivl om, hvorvidt de her eftersynsrapporter har den fornødne kvalitet.

Helt overordnet kunne vi godt have en fornemmelse af, at grundlaget for det her ikke er klippefast. Vi føler os ikke sikre på de økonomiske konsekvenser af dette lovforslag. Hvilke økonomiske konsekvenser får det for prisen på nybyggeri? Det afhænger jo af, hvor dyre præmierne bliver. Og her siger forsikringsbranchen selv, at de slet ikke kan stå inde for det, som lovforslaget peger på er det skøn, man bygger forslaget på.

Der er også flere parter, der efterlyser en mere grundig udredning af området, før vi kaster os ud i det her. Forsikring & Pension oplyser i sit høringssvar, at man inden udgangen af februar kunne fremlægge et koncept med en beskrivelse af de overordnede rammer for en byggeskadeforsikring. Spørgsmålet er lidt, om ministeren har fået den, og hvad den så siger – og om vi bliver klogere på noget.

Allersidst vil jeg godt rette opmærksomheden mod det, der handler om offentliggørelse af

syndere. Det er jo sådan, at Erhvervs- og Byggestyrelsen vil kunne offentliggøre navnene på dem, der har udført eller medvirket til udførelsen af byggearbejder, hvor der er konstateret en dækningsberettiget skade. Det er sådan set fair nok. Jeg synes, det er fint at få det ud i offentligheden. Det vil skabe noget justits.

Det, vi er noget i tvivl om, er, hvorvidt retssikkerheden er o.k. i det her spørgsmål. Det kan bekymre noget, når det hedder i bemærkningerne, at offentliggørelse er så vigtig, at det skal kunne ske uanset de regler, der er fastsat i persondataloven. Det må vi spørge til. I vores parti synes vi ikke, man bare sådan kan blæse på persondataloven, og det er da slet ikke noget, vi synes man bare skal overlade til en minister at håndtere administrativt. Det skal op på bordet, og det var vel egentlig også det, som Datatilsynet selv slog til lyd for i sit høringssvar.

Vi vil alt i alt gerne bakke op om det her, som vi tror kan give et bedre byggeri med færre skader. Men vi føler nok, at vi har brug for at få boret nogle hjørner ud, før vi er helt henne ved snorene.

Formanden:

Tak til fru Charlotte Fischer. Og så er det fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Forslaget går jo ud på at prøve at indføre en regulering på det private område, og vi kan jo kun være glade for, at en borgerlig regering pludselig kan se, at det er en rigtig god idé, at man overfører nogle af de gode principper fra det almene og det offentlige til det private. Så det vil vi gerne støtte.

Kl. 17.45

Det, som er problemet, er, at man ikke tager skridtet fuldt ud og virkelig udnytter de gode erfaringer, der er med byggeskadeforsikring på det almene område for det støttede byggeri. Vi kunne godt tænke os, at man fulgte principperne fra Byggeskadefonden tættere, og vi ville også gerne have, at det kom til at dække hele det private område, ikke kun dele af det.

Jeg er meget enig i mange af de indvendinger, der er kommet fra fru Lissa Mathiasen, og de indvendinger, der er kommet fra den radikale ordfører omkring Datatilsynet. Vi vil gerne bidrage til, at det her forslag i langt højere grad sikrer et højere niveau af retssikkerhed for den enkelte kommende boligejer. Det er med de tan-

ker, vi vil gå ind i det, så min tale skal ikke blive længere.

Formanden:

Tak til fru Pernille Frahm. Jeg ser ingen fra Enhedslisten, og derfor giver jeg ordet til økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for indlægge- ne i debatten i dag. Jeg vil gerne slå fast, at det er regeringens klare mål at bidrage til en kvalitets- forbedring af dansk byggeri. Vi har set for man- ge eksempler på, at der afleveres nybyggeri med for mange byggeskader. Som også nævnt af ord- førerne er sundhedsskadelig forekomst af skim- melsvampe blot et af eksemplerne på nogle af de slemme byggeskader, som er en følge af bygge- sjusk, og som ofte sætter unge, nye familier i en meget, meget svær situation.

Det vil vi tage hånd om ved at lave en obliga- torisk byggeskadeforsikring, og med byggeska- deforsikringen giver vi jo forbrugerne en bedre retsbeskyttelse, når de står i en situation, hvor de har overtaget et nybygget hus med væsentli- ge byggeskader. Samtidig giver vi byggebran- chen et klart incitament til at bygge med mere kvalitet, dvs. altså med færre fejl og mangler.

I det almene byggeri er der ikke helt de sam- me problemer med fejl og mangler som i andre dele af byggeriet, og en analyse fra Statens Byg- geforskningsinstitut viser, at omfanget af fejl og mangler i det almene byggeri kun er halvt så stort som i andre dele af byggeriet. Fra, at 30 pct. af de nye almene byggerier i 1986 var behæftet med alvorlige byggeskader, er tallet i dag ned- bragt til 4 pct., og en væsentlig forklaring er, at man i 1986 etablerede Byggeskadefonden, der har til formål at nedbringe omfanget af bygge- skader i det almene byggeri.

Hvis omfanget af fejl og mangler i det øvrige byggeri var på samme niveau, ville der være mange penge at spare hvert eneste år, og det er de positive erfaringer, som vi ønsker at overføre til det private boligbyggeri gennem en obligato- risk byggeskadeforsikring for professionelle bygherrer, der bygger private boliger. Bl.a. vil der som en del af forsikringen blive foretaget to eftersyn af boligen, efter 1 år og efter 5 år. Efter- synene skal sikre, at eventuelle byggeskader hurtigt konstateres og udbedres, og at de, der bor i husene, ikke får fingrene i klemme.

Den nye ordning adskiller sig på visse punk- ter fra Byggeskadefonden, idet ordningen er til- passet det private boligmarked, og forsikringen skal udbydes af forsikringsselskaberne, som vil konkurrere om at levere forsikringen på mar- kedsvilkår. Konkurrencen vil sikre, at forsik- ringsselskaberne vil bestræbe sig på at udbyde det bedste og billigste produkt til gavn for for- brugerne og til gavn for bygherrerne. Samtidig vil en markedsbaseret model sikre, at de bygher- rer, der i dag bygger med høj kvalitet, bliver til- godeset med lavere præmie end de bygherrer, der ikke formår at kvalitetssikre deres byggeri.

Byggeskadeforsikringen handler altså om at forbedre forbrugernes retsstilling. Vi skal skabe nogle bedre vilkår for forbrugerne, der har inve- steret store pengebeløb i deres nye hjem. For mange nye husejere skal i dag gennem mange, lange – og vi ved også, at de er komplicerede – tvister for at få udbedret fejl og mangler, og vi ser for mange eksempler på, at husejere opgiver et ellers berettiget krav om udbedring af fejl og mangler, fordi sagerne trækker ud i urimelig lang tid.

Byggeskadeforsikringen vil sikre, at en køber af en ny bolig kan gå til sit forsikringsselskab med krav om at få udbedret væsentlige bygge- skader, og forsikringsselskabet vil herefter over- tage sagen mod de ansvarlige parter. Forsikrin- gen fungerer altså som et økonomisk sikker- hedsnet, hvis jeg må bruge det udtryk, for ud- bedringen af væsentlige byggeskader, og ord- ningen sikrer således, at boligejerens økonomi ikke kollapser, hvis man skal igennem en lang- varig domstolsforhandling, eller hvis den an- svarlige bygherre f.eks. går konkurs, når en om- fattende byggeskade melder sig.

Kl. 17.50

Vi kan sige, at byggeskadeforsikringen des- uden vil bidrage til, at man får opsamlet ny vi- den om, hvor fejl og mangler opstår, og hvordan de kan forebygges. Den opsamlede viden gøres tilgængelig for branchen, og dermed får virk- somhederne mulighed for at forebygge lignende skader i fremtidige byggerier. Vi får med bygge- skadeforsikringen et værktøj, der vil styrke for- brugernes retsstilling markant, og som har den fornødne gennemslagskraft til at løfte kvaliteten også på det private boligmarked.

Jeg er overbevist om, at lovforslaget vil føre til bedre og billigere boligbyggeri til gavn for forbrugerne, og jeg vil gerne sige tak for den po- sitive modtagelse. Vi er selvfølgelig klar til i ud- valget at arbejde med de udeståender, der er, og

de spørgsmål, der stilles i forløbet. Men bundlinjen er altså, at vi her vil indføre en obligatorisk byggeskadeforsikring for det private byggeri, der gør, at mange nye, unge familier ikke kommer i den økonomiske klemme, hvis de er udsat for noget byggesjusk.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ministeren, først fra fru Charlotte Fischer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg vil godt spørge om to ting. Den ene ting er, at man jo kunne sige, hvis nu man skulle være djævelens advokat, at den udmærkede tanke om en byggeskadeforsikring så omvendt også kunne føre til, at det mere udviklende og eksperimenterende byggeri faktisk får det sværere med sådan en lov, og at det i virkeligheden vil være en hæmsko, at man hellere vil vælge den sikre vej end at prøve noget, der er mere eksperimenterende. Jeg vil spørge, om ministeren har tænkt over, hvad man kan gøre, for at den udvikling ikke bliver konsekvensen af det her lovforslag.

Den anden ting er så spørgsmålet om persondataloven. Når der står i bemærkningerne, at en offentliggørelse vil være så vigtig, at det skal kunne ske uanset de regler, der er fastsat i persondataloven, hvad betyder det så? Er det ikke sådan, at vi skal respektere persondataloven, eller hvad er det helt præcis, man har tænkt med de bemærkninger?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Til det første spørgsmål om udviklingen af nyt byggeri vil jeg sige, at vi jo ikke skal bremse, at arkitekter finder på nye måder at bygge boliger på. Det er jo en del af, at vi udvikler det samfund og de boliger, vi har. Omvendt må det også være fair nok, at det ikke skal være de familier, der skal bo i boligerne, der skal stå med risiciene bagefter.

Ofte koster det at komme med noget nyt og banebrydende, og så må man sige, at det godt kan være, at det koster en lille smule på et 30-årigt lån, når man køber ny bolig, at der er valgt f.eks. at bygge på en mere utraditionel måde. Men det kan ikke være de øvrige beboere i ordinære huse, der skal være med til at betale for dem, der vælger noget nyt og mere eksperimenterende.

Med hensyn til persondataloven har vi ment, at det var nødvendigt, at de oplysninger bliver tilgængelige, men det er da noget af det, vi vil se på i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg er enig i, at det ikke er beboere, der er endt i byggeri af dårlig kvalitet, der skal betale prisen, men det var måske mere en appel til, at det kunne være, det var noget, vi skulle holde særlig godt øje med, måske med henblik på senere at understøtte netop eksperimenterende boligbyggeri, som vi synes er vigtigt.

Med hensyn til persondataloven var det egentlig også et spørgsmål om, hvorvidt man vil respektere persondataloven i det her spørgsmål. Hvis det er sådan, at man vil gå på tværs af persondataloven, ville det så ikke være naturligt, at det var et lovgivningsspørgsmål, og at det ikke skulle fastsættes i en administrativ bekendtgørelse eller et cirkulære fra ministeren? Burde det så ikke helt op på bordet her i Folketinget og være en del af det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne være åben over for at gå tilbage og prøve at se på, om det er noget, der skal fastsættes nærmere ved lov i stedet for at være administrativt tilgængeligt. Det er en sag, som vi gerne vil have boret ud under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kvitterer endnu en gang for, at ministeren også prøver at tage fat i f.eks. skimmelsvampeproblemer. Nu har jeg bemærket, at der i lovforslaget her lægges op til, at hvor der er konstateret en skade eller et svigt, kan man vælge mellem at få mangelen udbedret eller få pengene udbetalt. Så vil jeg godt spørge ministeren: Hvordan er man egentlig stillet som panthaver, altså kreditor, hvis ejeren vælger at sige: Jeg vil gerne have pengene udbetalt? For så er det stadig væk en mangelfuld ejendom.

Tilsvarende vil jeg godt høre, hvordan man egentlig er stillet som lejer, f.eks. i forhold til skimmelsvamp, hvis udlejer vælger at sige: Jeg vil godt have pengene udbetalt, jeg ønsker ikke, at det bliver udbedret.

Når jeg stiller de to spørgsmål, er det selvfølgelig, fordi jeg kan se, at der er en brist, ved at man rent faktisk kan risikere både som kreditor og som lejer at blive stillet lige så ringe, som man egentlig er i dag, fordi ejeren kan lade være med at udbedre mangelen. Det vil sige, at den samfundsmæssige gevinst, som jeg tror vi er enige om at vi gerne skulle opnå med det her, rent faktisk går fløjten, fordi den, der ejer ejendommen, bare vælger at stikke pengene i lommen.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det kan jo handle om, at man vurderer, at hvis man har haft en professionel bygherre til at bygge et hus, der ikke er i orden, så ønsker man ikke, at det skal være den pågældende bygherre, der selv skal udbedre den skade, der er opstået.

Det, jeg synes er positivt ved det her lovforslag, som spørgeren også spørger ind til, er netop, at med hensyn til fejl og mangler i det private boligbyggeri har vi været i nærheden af 700 mio. kr. om året, og hvis det holdes op imod, hvad det her system koster – det koster måske 150-200 mio. kr., det er svært at sige på nuværende tidspunkt – er der jo rent samfundsmæssigt en værdi i det her.

Med hensyn til det med skimmelsvamp i lejeligheder er det jo en sag, som jeg ved behandles under lejelovgivningen. Nu synes jeg virkelig, at vi i bygge-loven, hvor økonomi- og erhvervsministeren har ansvaret, har taget et afgørende skridt imod byggesjusk med skimmelsvamp på hele nybyggerisiden. Det er klart, at der må arbejdes videre med det, der ligger i lejelovgivningen – som gælder for lejere.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg har meget forståelse for, at der f.eks. kan være en udlejer, der ikke har ønske om at bruge den samme bygherre igen, hvis det viser sig, at det, der er blevet leveret, er meget mangelfuldt. Fair nok.

Men det, der er problemet, er, at der ikke er nogen klausulering på, at de penge, der bliver udbetalt til udbedring af manglerne, rent faktisk skal bruges til udbedring af manglerne. Det vil sige, at vi samfundsmæssigt ikke får den gevinst, vi gerne vil have, hvis pengene blot bliver stukket i lommen. Det er stadig væk en mangel-

fuld ejendom. Kreditor har sådan set pant i noget, der ikke har den værdi, som man troede det havde, og som det var tænkt, ikke?

Det andet er, at man fra lejers side ikke oplever – hvis det f.eks. er skimmelsvamp, det kan også være andre alvorlige ting – at den skade rent faktisk bliver udbedret. Det vil sige, at vi ikke er nået det skridt, som jeg tror vi har en fælles intention om at vi gerne vil nå med det her. Ved at man har muligheden for blot at stikke pengene i lommen, får vi ikke den gevinst hjem.

Det er derfor, jeg efterlyser, om ikke man fra ministerens side er positiv over for at få kigget på: Kan vi bedre dæmme det her ind, så vi får den samfundsmæssige gevinst af det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Detaljerne i det her lovforslag må vi se på. Det er jo netop derfor, vi har en grundig udvalgsbehandling. Jeg er åben over for at se på de kommentarer, der er kommet under førstebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 11. april 2007, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.59